Programmabegroting 2027-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Aanbiedingsbrief begroting 2027-2030 ..... **6**

Leeswijzer **12**

Thema's en themalijnen **15**

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning **29**

Samenwerking & bestuurskracht ***30***

Eigentijdse dienstverlening ***30***

Organisatiekracht ***31***

Participatie ***32***

Financieel gezond beleid ***33***

Wat mag het kosten? ***35***

Programma 1 - Veiligheid **40**

Veiligheid, weerbaarheid en handhaving ***40***

Wat mag het kosten? ***42***

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat **44**

Mobiliteit ***45***

Openbare ruimte ***46***

Wat mag het kosten? ***47***

Programma 3 - Economie **49**

Economische structuur ***50***

Buitengebied en landbouw ***51***

Wat mag het kosten? ***53***

Programma 4 - Onderwijs **55**

Onderwijs ***56***

Wat mag het kosten? ***57***

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur **59**

Vitale samenleving *60*

Landschap en natuur *61*

Recreatie *62*

Wat mag het kosten? *64*

Programma 6 - Sociaal domein **67**

Een inclusieve samenleving *68*

Inwonersondersteuning *69*

Preventie en positieve gezondheid *70*

Wat mag het kosten? *71*

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu **76**

Volksgezondheid *77*

Milieu, klimaat en afval *77*

Wat mag het kosten? *80*

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving **83**

Woningbouw *85*

Fysieke leefomgeving *86*

Wat mag het kosten? *87*

Paragrafen **90**

Paragraaf 1: Lokale heffingen *90*

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing *103*

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen *120*

Paragraaf 4: Financiering *128*

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering *134*

Paragraaf 6: Verbonden partijen *139*

Paragraaf 7: Grondbeleid *167*

Paragraaf 8: Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) *177*

Financiële begroting **179**

1 - Incidentele baten en lasten en structureel en reëel evenwicht *179*

2 - Investeringsstaat.....186

3 - Stand en verloop van reserves en voorzieningen.....190

4 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....196

5 - Opbouw algemene uitkering.....197

Aanbiedingsbrief begroting 2027-2030

Geachte raadsleden,

Voor u ligt de eerste begroting van een nieuwe bestuursperiode. Daarin geven wij als nieuw college richting aan wat Eijsden-Margraten de komende jaren nodig heeft om een gemeente te blijven waar het goed wonen, werken en leven is. Het coalitieakkoord ‘’Samen Vooruit’’, is daarbij ons vertrekpunt.

Deze begroting is bovendien mede tot stand gekomen in gesprek met u: in september hebben wij met iedere fractie gesproken over het financiële beeld, de richting en de keuzes. Uw inbreng is meegenomen in de afwegingen die gemaakt zijn bij het opstellen van deze begroting.

Ambitie met focus

In het coalitieakkoord gaven we het al aan: er is veel om trots op te zijn in onze gemeente; het unieke landschap met haar plateaus, hellingen en beekdalen, de authentieke kernen met haar beeldbepalend erfgoed, onze gemeenschappen, het verenigingsleven en onze tradities. Die landelijke kwaliteit, historische authenticiteit, kleinschaligheid en aandacht voor elkaar zijn voor ons allen belangrijk en moeten worden gekoesterd.

Onze eigen inwoners ervaren een kwaliteit van leven die ook onze bezoekers, die te gast zijn, waarderen. Dit alles is de reden dat mensen hier willen wonen, bezoekers graag in onze gemeente verblijven en ondernemers hier hun toekomst zien. Het vormt daarmee de basis van onze brede welvaart en van ons verdienvermogen.

Met de begroting die nu voorligt investeren we gericht in datgene wat Eijsden-Margraten sterk en bijzonder maakt. We zorgen ervoor dat onze sociale basis stevig blijft, zodat inwoners kunnen rekenen op sterke gemeenschappen, goede voorzieningen en ondersteuning waar nodig. Hiervoor werken we een integrale visie voor het sociaal domein uit en geven we uitvoering aan een lokale inclusieagenda. De kwaliteit van onze dienstverlening en burgerbetrokkenheid krijgt extra aandacht. We trekken er geen grote extra middelen voor uit, maar wij doen het wel anders: met een andere focus en, waar dat nodig is, met meer intensiteit.

Tegelijkertijd kijken we vooruit en zetten we nadrukkelijk in op de ontwikkeling van onze gemeente. Daarbij kiezen we voor een heldere focus gericht op drie ambitiethema's die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn: **wonen**, **economie** en **landschap**. Voldoende en passende woningen houden onze kernen vitaal en aantrekkelijk voor jong en oud. Een sterke lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, ondernemerschap en voorzieningen dichtbij huis. En ons uniek landschap vormt de basis van onze leefkwaliteit, onze identiteit en onze aantrekkingskracht. Deze drie thema's versterken elkaar. Door gericht te investeren in deze onderlinge verbondenheid, versterken we wat Eijsden-Margraten zo bijzonder maakt: vitale en levendige kernen, een aantrekkelijke leefomgeving en een fijn thuis voor huidige én toekomstige generaties.

Ambitiethema Wonen

In het coalitieakkoord is al aangegeven dat Wonen hoge prioriteit heeft. Onze inwoners moeten kunnen wonen in een voor hen passende woning en plek. Wonen is daarmee meer dan het bouwen van woningen. We bouwen gemeenschappen. Het gaat om de leefbaarheid van onze kernen en om de sociale samenhang die daar bestaat: kernen waar generaties naast elkaar wonen en naar elkaar omzien. Om dat zo te houden zijn woningen nodig voor starters, gezinnen en senioren, verspreid over alle kernen.

In de komende jaren draait het om realisatie van de woningbouw voor de juiste doelgroepen. Daarnaast is er een opgave rondom huisvesting van statushouders en vluchtelingen. Deze opgave blijft de komende jaren fors. Daarvoor moeten we met veel inzet, creativiteit en innovatieve oplossingen aan de slag. Deze begroting biedt daarvoor een goede financiële basis.

In 2027 stellen wij een volkshuisvestingsprogramma op en een urgentieregeling voor wie met spoed een woning nodig heeft. Wij geven uitvoering aan de gebiedsontwikkelingen in Eijsden (Stationsomgeving-Poelveld-Pannenslager), Margraten (Bloesemgaard) en Cadier & Keer (Poort van het Heuvelland). Daarnaast wordt in kleine kernen gewerkt aan het realiseren van ‘'een straatje erbij''. Met een geactualiseerde nota grondbeleid, begin 2027, krijgen wij meer regie op waar en hoe er gebouwd wordt.

Ambitiethema Economie

Onze gemeente beschikt over een uitzonderlijk sterke economische uitgangspositie. Dankzij onze centrale ligging in de Euregio, de nabijheid van toonaangevende kennisinstellingen en de kansen die voortkomen uit ontwikkelingen rond de Brightlands Maastricht Health Campus en de Einstein Telescoop, liggen er volop mogelijkheden voor innovatie en nieuwe bedrijvigheid.

De kracht van onze economie ligt evenwel grotendeels bij het lokale midden- en kleinbedrijf. Ondernemers in de agrarische sector, de vrijetijdseconomie en vele andere branches vormen het fundament van onze welvaart en leefbaarheid. Zij zorgen voor werkgelegenheid, levendige kernen en leveren een belangrijke bijdrage aan de authenticiteit van onze gemeente. Echter, het zijn juist de agrarische sector en de toeristische sector die onder druk staan, voor grote uitdagingen staan en op zoek zijn naar nieuwe verdienmodellen.

Wij gaan de komende bestuursperiode dan ook investeren in het versterken en benutten van kansen in onze economie, waarbij we inzetten op een sterke, toekomstbestendige economie die bijdraagt aan brede welvaart, een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat en goede voorzieningen voor onze inwoners. Economische ontwikkeling is daarbij geen doel op zich, maar een middel om onze gemeenschappen krachtig en veerkrachtig te houden.

Immers, een sterke economie creëert kansen. Zij biedt mensen perspectief, houdt voorzieningen bereikbaar en draagt bij aan het behoud van ons unieke landschap. Waar werk en ondernemerschap floreren, blijven dorpen vitaal. En waar toekomstperspectief is, kiezen jongeren ervoor om hier hun leven op te bouwen, of keren zij terug om hun talenten en ambities in te zetten voor de toekomst van onze gemeente en regio.

In dat licht ronden wij begin 2027 de economische visie af en vertalen wij die naar een uitvoeringsagenda, zodat de uitvoering vanaf medio 2027 kan starten. Wij versterken de samenwerking met ondernemers, onderwijs en regionale partners en benutten de kansen rond de Brightlands Maastricht Health Campus en de Engineering Hub Maastricht, die nauw verbonden is met de ontwikkelingen rond de Einstein Telescope. Voor het landelijk gebied ondersteunen wij nieuwe verdienmodellen, zoals vezelteelt en biobased bouwen via het kenniscentrum Hoogcruts, en werken wij de vrijetijdseconomie uit in samenhang met landbouw, streekproducten en erfgoed.

Ambitiethema Landschap:

Met landschap bedoelen wij meer dan alleen natuur. Het gaat om onze hele fysieke leefomgeving: het buitengebied met zijn agrarische bedrijven, natuur en biodiversiteit, erfgoed en cultuurhistorie, en de openbare ruimte in en rond de kernen.

Wij koesteren en versterken het unieke landschap dat onze gemeente zo bijzonder maakt. Door te investeren in natuur, groen, biodiversiteit, waterbeheer en landschapskwaliteiten behouden we het karakter van onze kernen en het buitengebied voor toekomstige generaties. We zetten in op een aantrekkelijk, klimaatbestendig en beleefbaar landschap dat ruimte biedt aan wonen, recreatie, landbouw en natuur, waarbij behoud en ontwikkeling hand in hand gaan.

In dat licht starten wij in de vorm van een pilot op basis van het Inspiratiekader Buitengebied in 2027 een gebiedsgerichte aanpak, samen met agrariërs, grondeigenaren en natuurorganisaties. Wij werken een grondstrategie voor het buitengebied uit, met ruimte voor vrijwillige kavelruil, en ondersteunen agrariërs bij de aanleg en het beheer van kleine landschapselementen. De natuurontwikkeling op gemeentelijke gronden en de verbindingen tussen natuurgebieden richten wij op herstel en verbetering van de biodiversiteit. Het register van landschapselementen wordt geactualiseerd, we stellen een groenstructuurplan op, planten nieuwe bomen en hagen aan en zorgen voor het onderhoud van onze veldwegen. Ons erfgoed maken wij beter zichtbaar en beleefbaar. Een deel van de opbrengst van de toeristenbelasting vloeit terug naar het landschapsfonds, zodat ook bezoekers bijdragen aan het landschap dat zij zo graag bezoeken.

Verantwoord kiezen: keuzes en middelen verbonden

We realiseren ons dat de focus die we hebben aangebracht rondom de ambitiethema's wonen, economie en landschap vraagt om een integrale aanpak en bovenal ontwikkelkracht. We staan er niet alleen voor, maar beseffen tegelijkertijd dat we de verschillende opgaven vanuit een zelfbewuste houding alleen in goede afstemming met andere overheden – waaronder de regio en het Samenwerkingsverband Zuid-Limburg – en uiteraard met inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen succesvol kunnen realiseren. Daarnaast zijn middelen nodig. In voorliggende begroting is dan ook investeringsruimte gecreëerd.

Voor wonen zijn de middelen al beschikbaar gesteld. Voor economie en landschap waren die er nog niet. Daarom stellen wij voor beide een bestemmingsreserve in: € 1,3 miljoen voor economie en € 1,15 miljoen voor landschap. Daarnaast wordt een eenmalige storting gedaan in de reserve personeel om ruimte te bieden voor het versterken van de uitvoeringskracht.

Wij hebben in de financiële afwegingen de volgorde van de ombuigingsladder gevolgd. Eerst hebben wij onze eigen ramingen doorgelicht, rijksmiddelen en subsidies benut, werk anders georganiseerd en plannen gefaseerd. Van de gevraagde uitbreiding van de formatie hebben wij alleen overgenomen wat direct bijdraagt aan de focus.

Toch is dat niet voldoende. Vanaf 2028 is het ravijnjaar terug: de rijksbijdragen aan gemeenten dalen, en dat zien wij ook in onze eigen cijfers. Om de ambities overeind te houden en de begroting in balans te brengen, zetten wij daarom deels een verhoging van de onroerendezaakbelasting in. Komen er vanaf 2028 meer rijksmiddelen beschikbaar, dan overwegen wij de stijging af te zwakken.

Het resultaat is een begroting die in 2027 sluitend is en in 2029 en 2030 binnen de grenzen blijft die wij onszelf hebben gesteld. In 2028 resteert nog een opgave.

	2027	2028	2029	2030
Saldo	+ 93.000	-660.000	-176.000	+ 850.000

Tot slot

Wij kunnen deze bestuursperiode gebruiken om een tekort te beheren. Of wij gebruiken haar om te bouwen aan wat Eijsden-Margraten op lange termijn sterk maakt: levendige kernen, een economie die jongeren een toekomst biedt, en een landschap dat de moeite waard blijft. Wij kiezen voor het tweede. Wij nodigen u van harte uit om die keuze met ons te maken.

Het college van burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten

September 2026

Recapitulatie Programma's						
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten						
Programma 0 - Bestuur en ondersteuning	-37.527	-30.665	-34.600	-23.570	-21.447	-22.497
Programma 1 - Veiligheid	-3.388	-3.387	-3.801	-3.770	-3.832	-3.928
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.709	-5.237	-5.447	-5.894	-6.166	-6.447
Programma 3 - Economie	-969	-1.195	-1.374	-1.459	-1.471	-1.482
Programma 4 - Onderwijs	-2.267	-2.406	-3.002	-3.332	-2.793	-2.703
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	-7.646	-8.408	-7.967	-7.963	-8.105	-8.136
Programma 6 - Sociaal domein	-27.585	-25.634	-26.512	-26.821	-25.829	-26.394
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	-10.917	-12.791	-13.287	-13.333	-13.612	-13.628
Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	-4.855	-5.404	-5.030	-5.658	-5.167	-5.230
Totale lasten	**-99.861**	**-95.126**	**-101.021**	**-91.801**	**-88.421**	**-90.445**
Baten						
Programma 0 - Bestuur en ondersteuning	77.334	73.225	80.690	69.622	67.047	69.896
Programma 1 - Veiligheid	238	262	289	289	289	289
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	191	228	206	34	23	34
Programma 3 - Economie	1.471	1.433	1.435	1.526	1.570	1.614
Programma 4 - Onderwijs	361	487	332	268	316	320

Recapitulatie Programma's						
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	746	914	534	534	534	534
Programma 6 - Sociaal domein	8.326	6.372	5.970	5.765	5.747	5.871
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	8.578	10.290	10.460	10.533	10.740	10.759
Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	2.554	2.250	1.198	2.571	1.979	1.979
Totale baten	**99.799**	**95.461**	**101.114**	**91.141**	**88.245**	**91.296**
Saldo Programma	**-62**	**335**	**93**	**-660**	**-176**	**850**

Leeswijzer

Ook dit jaar wordt de programmabegroting digitaal gepresenteerd, via de applicatie Pepperflow. De programmabegroting is een omvangrijk geheel vol financiële, cijfermatige gegevens en tekstuele toelichtingen hierop. Om u hierin wegwijs te maken en er tevens voor te zorgen dat u uit de programmabegroting de maximale informatie haalt, is deze leeswijzer opgesteld.

Uitgangspunt voor de begroting 2027 is het coalitieakkoord 2026-2030 “Samen vooruit”. Anders dan voorgaande jaren, heeft de coalitie ervoor gekozen om de programmabegroting op te stellen conform de voorgeschreven taakvelden (programma's) van Iv3. Dit betekent dat de begroting nu bestaat uit 9 programma's. Het coalitieprogramma is vertaald in thema's en themalijnen ("Wat willen we bereiken?"), waarin is weergegeven wat we de komende 4 jaar willen bereiken. Vervolgens zijn de themalijnen uitgewerkt in de 9 programma's (“Wat gaan we ervoor doen?”). Middels de gekleurde klavertjes in de programma's is de relatie tussen de programma's en de thema's vanuit het coalitieakkoord aangegeven.

Programma-opzet

De begroting 2027 kent de volgende programma's:

Nr.	Programma	Inhoud
0	Bestuur en ondersteuning	Kosten van bestuur, burgerzaken, bedrijfsvoering (overhead), belastingen en algemene inkomsten zoals het gemeentefonds
1	Veiligheid	Brandweer, crisisbeheersing, openbare orde en handhaving binnen de gemeente
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Aanleg en onderhoud van wegen, verkeer, parkeren, havens en openbaar vervoer
3	Economie	Bevordering van lokale economie, bedrijventerreinen, ondernemersloket en toerisme/promotie
4	Onderwijs	Huisvesting en beleid rond (openbaar) onderwijs, leerlingenvervoer en leerplicht
5	Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	Sportaccommodaties, cultuurvoorzieningen (musea, bibliotheken) en openbaar groen/recreatie
6	Sociaal domein	Wmo, jeugdzorg, participatie, bijstand en ondersteuning van inwoners die zorg of inkomen nodig hebben
7	Volksgezondheid en milieu	Volksgezondheid (GGD), riolering, afvalinzameling, milieubeheer en begraafplaatsen

Nr.	Programma	Inhoud
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	Ruimtelijke planning, grondexploitatie, woningbouw en vergunningverlening

Verder volgen, als vanouds, na de programma's de paragrafen en de financiële begroting.

Paragrafen

1. Lokale heffingen – Overzicht van gemeentelijke belastingen en tarieven, beleid en effecten voor lokale lastendruk.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing – Risico's in kaart brengen en de financiële buffer (weerstandscapaciteit) om die op te vangen.

3. Onderhoud kapitaalgoederen – Beleid en financiële consequenties van onderhoud aan wegen, riolering, gebouwen, groen en water.

4. Financiering – Treasurybeleid: leningen, rentelasten, kasbeheer en risico's rond financiering.

5. Bedrijfsvoering – Interne organisatie, personeel, ICT en overhead die de uitvoering van beleid ondersteunen.

6. Verbonden partijen – Deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden met bestuurlijk/financieel belang.

7. Grondbeleid – Visie en uitvoering van grondexploitatie, verwerving en uitgifte van grond.

8. Openbaarheidsparagraaf (Wet open overheid, Woo) – Beschrijft de voortgang van actieve en passieve openbaarmaking, de informatiehuishouding, de Woo-contactpersoon en de besteding van Woo-middelen.

Financiële begroting

In dit onderdeel is een recapitulatie van de baten en lasten voor het begrotingsjaar en meerjarig opgenomen. Voorts vindt u hier:

- een overzicht van de incidentele baten en lasten, inclusief toelichting van de individuele posten;
- het overzicht structureel begrotingssaldo;

- de investeringsstaat 2027-2030;
- stand en verloop van reserves en voorzieningen;
- een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- een overzicht omtrent de opbouw van de algemene uitkering 2027-2030.

Thema's en themalijnen

Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven wij de inhoudelijke koers van deze bestuursperiode. Het coalitieakkoord kent vier thema's, en binnen die thema's werken wij met themalijnen: samenhangende ambities die dwars door de programma's van de begroting heen lopen. Per themalijn leest u twee dingen. Eerst wat wij willen bereiken: de ambitie zoals die in het coalitieakkoord is vastgelegd. Daarna wat onze inwoners daarvan merken, want daar is het uiteindelijk om te doen. Wat wij daarvoor concreet gaan doen, staat niet in dit hoofdstuk. Die uitwerking vindt u in de negen programma's, waar de activiteiten en de middelen per jaar zijn opgenomen. Dit hoofdstuk geeft dus de richting; de programma's geven de uitvoering.

In verbinding met elkaar

Eijsden-Margraten is een gemeente waarin mensen naar elkaar omzien, iedereen kan meedoen en sterke gemeenschappen de basis vormen. Inwoners ontmoeten elkaar in hun eigen kern, bij verenigingen, scholen, voorzieningen, sport en lokale tradities. Voorzieningen zijn toegankelijk en dichtbij. Inwoners, vrijwilligers, verenigingen, onderwijs en zorg werken samen, zodat ondersteuning tijdig en passend beschikbaar is. Gezondheid, bewegen en preventie zijn vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven. De gemeente is daarbij een verbindende en faciliterende partner. Zij versterkt wat inwoners en gemeenschappen zelf organiseren en investeert in ontmoeting, verenigingsleven, lokale identiteit en sociale samenhang.
Zo blijft Eijsden-Margraten een gemeente waar mensen elkaar kennen, voor elkaar zorgen en samen de kracht van hun kern versterken.

Themalijn 1 – Inclusieve samenleving
Wij willen een inclusieve gemeente zijn waarin iedereen zich welkom voelt, zichzelf kan zijn en volwaardig kan meedoen. Verschillen in achtergrond, leeftijd, beperking, leefstijl en overtuiging zien wij als een kracht van onze gemeenschap. Drempels die inwoners belemmeren om mee te doen worden actief opgespoord en weggenomen. Voorzieningen, openbare ruimte en gemeentelijke dienstverlening zijn toegankelijk en laagdrempelig. We bereiken ook inwoners die niet vanzelf hun weg naar ondersteuning vinden. Nieuwkomers voelen zich welkom en krijgen de ruimte om onderdeel te worden van onze kernen en gemeenschappen.

Wat merken onze inwoners hiervan?

- Onze voorzieningen, informatie en activiteiten zijn beter toegankelijk voor alle inwoners.
- Inwoners met geldzorgen krijgen sneller passende ondersteuning, zodat schulden zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

- Inwoners met lage basisvaardigheden krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben om zelfstandig hun zaken te regelen en te participeren in de samenleving.
- Inwoners krijgen ondersteuning die aansluit bij hun situatie en behoeften
- Nieuwkomers en statushouders kunnen hun kansen benutten en sneller zelfstandig participeren in de samenleving

Themalijn 2 – Preventie en positieve gezondheid
Wij willen dat inwoners gezond, veerkrachtig en zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Gezondheid gaat daarbij over lichamelijk, mentaal en sociaal welzijn. We willen gezondheidsverschillen verkleinen en voorkomen dat problemen onnodig groter worden. Daarom versterken we de verbinding tussen welzijn, sport, zorg, onderwijs, verenigingen en het sociale netwerk in de kernen. Een gezonde leefomgeving, bewegen, ontmoeting en vroegtijdige ondersteuning dragen eraan bij dat inwoners langer zelfstandig en actief kunnen blijven.

Wat merken onze inwoners hiervan?

- Inwoners voelen zich fysiek, mentaal en sociaal gezond, hebben meer eigen regie en leven in een gezonde leefomgeving.
- Inwoners profiteren van goed georganiseerde woon-zorgzones waarin wonen, welzijn en zorg samenkomen.
- Inwoners ervaren dat hun behoeften en ervaringen worden meegenomen in de ontwikkeling van het sociaal domein.
- Inwoners ervaren passende ondersteuning en dienstverlening die aansluit bij hun behoeften en veranderende omstandigheden.

Themalijn 3 – Inwonersondersteuning
Wij willen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben snel de juiste hulp krijgen, dichtbij en passend bij hun situatie. Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en volwaardig deelnemen aan de samenleving en arbeidsmarkt. Zorg, welzijn en het informele netwerk werken samen en ondersteuning wordt zo vroeg mogelijk ingezet. We willen de afhankelijkheid van zware voorzieningen beperken door te investeren in sterke lokale teams, laagdrempelige ondersteuning en de eigen kracht en talenten van inwoners en gezinnen.

Wat merken onze inwoners hiervan?

- Jeugdigen en hun ouders krijgen tijdig passende ondersteuning, zodat problemen niet onnodig groter worden en zwaardere zorg zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- Inwoners die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen meer kansen om zich te ontwikkelen en passend werk te vinden.
- Inwoners kunnen elkaar beter ondersteunen en participeren in hun buurt dankzij sterke sociale netwerken, vrijwilligershulp en toegankelijke professionele voorzieningen.

Themalijn 4 – Vitale samenleving

Wij willen sterke, actieve en toekomstbestendige gemeenschappen waarin inwoners elkaar kennen, ontmoeten en naar elkaar omzien. Verenigingen, vrijwilligers, sport, cultuur, scholen en burgerinitiatieven vormen hiervoor de basis. We zorgen dat zij de ruimte, ondersteuning en voorzieningen hebben om hun maatschappelijke rol te blijven vervullen. Zo dragen zij bij aan ontmoeting, gezondheid, inclusie, het voorkomen van eenzaamheid en de leefbaarheid van onze kernen.

Wat merken onze inwoners hiervan?

- Inwoners voelen zich verbonden met hun omgeving en kunnen actief participeren in hun gemeenschap.
- Inwoners profiteren van maatschappelijke activiteiten en voorzieningen die beter aansluiten bij hun behoeften en bijdragen aan een sterke samenleving/of sterke sociale basis in hun omgeving

Themalijn 5 – Onderwijs

Wij willen dat ieder kind gelijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen en zijn of haar talenten te benutten. Achterstanden worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en onderwijs, zorg en welzijn werken nauw samen wanneer extra ondersteuning nodig is. Scholen zijn veilige, gezonde en inspirerende plekken om te leren. Met toekomstbestendige onderwijshuisvesting zorgen we ervoor dat ook toekomstige generaties in goede omstandigheden kunnen leren en opgroeien.

Wat merken onze inwoners hiervan?

- Doelgroepkinderen kunnen deelnemen aan voorschoolse educatie
- Het bereik en de kwaliteit van de voorschoolse educatie is verbeterd.
- Inwoners profiteren van een gebouw waarin hun kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Gerelateerde programma's

Programma 4 - Onderwijs
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur
Programma 6 - Sociaal domein
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Toekomstbestendig met elkaar

Eijsden-Margraten bouwt voort op de kracht van het Cittaslow-karakter: een aantrekkelijk landschap, sterke dorpskernen, cultureel erfgoed, streekproducten, rust en gastvrijheid. We zetten in op een duurzaam en beleefbaar landschap, waarin natuur, landbouw en biodiversiteit samengaan. Agrariërs zijn belangrijke partners in landschapsbeheer, streekproductie en de ontwikkeling van lokale beleving. Toerisme blijft kleinschalig, kwalitatief en passend bij het karakter van de gemeente, met aandacht voor lokale identiteit en de bevrijdingsthematiek. Tegelijkertijd bieden nieuwe regionale ontwikkelingen, zoals de Brightlands-campussen en de Einstein Telescope, kansen voor innovatieve bedrijvigheid, werkgelegenheid en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Zo versterken we de balans tussen wonen, werken, recreëren en landschap.

Themalijn 1 - Buitengebied en landbouw

De gemeente streeft naar een **toekomstbestendig buitengebied** waarin landbouw, landschap, natuur, water en leefbaarheid elkaar versterken, met behoud en versterking van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg als leidend kader. Dit vertaalt zich in vier samenhangende pijlers uit het inspiratiekader buitengebied:

1. **Gebiedsgerichte uitwerking en programmering**— De ambities uit het Inspiratiekader worden vertaald naar concrete gebieden, projecten en maatregelen, waarbij opgaven per sector in samenhang worden opgepakt.
2. **Grond, instrumenten en sturing** — De gemeente wil beschikken over beleidsmatige, financiële en juridische instrumenten om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken en gericht te sturen.
3. **Werkwijze en ruimtelijke afweging** — Omgevingskwaliteit wordt structureel onderdeel van gemeentelijke processen: initiatieven worden vanaf het begin integraal beoordeeld, met eenduidige besluitvorming als resultaat.
4. **Samenwerking, communicatie en netwerk** — Realisatie gebeurt samen met agrariërs, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden, door kennis en initiatieven te verbinden. Burgerbetrokkenheid is daarbij het uitgangspunt: wij verbinden kennis en initiatieven en betrekken inwoners vroegtijdig bij plannen in hun leefomgeving.

De gemeente kiest voor een integrale, gebiedsgerichte aanpak waarbij ruimte voor ontwikkeling samengaat met sturing op omgevingskwaliteit, ondersteund door passende instrumenten en brede samenwerking.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Een mooier, groener en toekomstbestendig buitengebied om in te wonen, werken en recreëren.

- Een aantrekkelijk en leefbaar buitengebied met ruimte voor natuur, landbouw en inwoners.
- Een gezonde leefomgeving met een sterk landschap, toekomstbestendige landbouw en meer kwaliteit.
- Concrete verbeteringen in de leefomgeving, met oog voor natuur, landschap en leefbaarheid.
- Inwoners kunnen zien of een landschapselement op hun terrein erkend is. In combinatie met het Omgevingsplan is dan duidelijk wat de beschermingsstatus is.

Themalijn 2 - Natuur en landschap
Wij willen een sterke, samenhangende natuur waarin biodiversiteit zich kan ontwikkelen en natuurgebieden met elkaar verbonden zijn. Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de ecologische en landschappelijke kwaliteit waar dat mogelijk is. Natuur en biodiversiteit worden daarom volwaardig meegenomen in ruimtelijke besluitvorming. Samen met inwoners, agrariërs, natuurorganisaties en andere partners investeren we in natuurontwikkeling, ecologische verbindingen en herstel van landschapselementen.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Natuurgebieden raken beter met elkaar verbonden en de biodiversiteit in het landschap neemt toe, onder meer door natuurontwikkeling op gemeentelijke gronden en samenwerking met agrariërs, natuurorganisaties en andere grondeigenaren.
- Inwoners kunnen zien welke landschapselementen en waardevolle bomen beschermd zijn, doordat wij het register landschapselementen actualiseren en de bescherming van monumentale en waardevolle bomen onderzoeken.
- Ons unieke landschap blijft behouden en wordt versterkt, ook over de gemeente- en landsgrens heen, onder meer via het Landschapsontwikkelingsplan en de samenwerking in Landschapspark Grenzeloos Bocageland en het Grenspark Jeker&Maas.

Themalijn 3 - Milieu, klimaat en afval
Wij willen een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving waarin inwoners veilig en prettig kunnen wonen en werken. Lucht, water, bodem en geluid zijn op orde en milieuhinder wordt actief aangepakt. Met het Schone Lucht Akkoord werken wij toe naar een blijvend betere luchtkwaliteit en minder blootstelling aan schadelijke stoffen. We bereiden onze gemeente voor op meer extreme neerslag, droogte en hitte door water vast te houden, te vergroenen en de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. Daarnaast willen we het gebruik van grondstoffen en de hoeveelheid afval verminderen en toewerken naar een circulaire gemeente in 2050.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Iedere inwoner kan deelnemen aan de energietransitie.
- Een toekomstige warmtevoorziening voor iedereen, door het warmteprogramma Eijsden Margraten en het uitvoeren van de uitvoeringsplannen per wijk.

- De gemeente draagt bij aan een energiesysteem voor heel Zuid-Limburg, door samen te werken met de betrokken partners in het kader van RES ZL, de Heuvellandgemeenten, Maastricht, provincie Limburg en Enexis.

Themalijn 4 - Economische structuur

Wij willen een sterke, toekomstbestendige economie die bijdraagt aan werkgelegenheid, voorzieningen en de identiteit van Eijsden-Margraten. Landbouw, recreatie, cultuur en zorg blijven belangrijke economische dragers. Tegelijkertijd benutten we kansen vanuit de Brightlands-campussen en de mogelijke komst van de Einstein Telescope. We verbinden ondernemers, onderwijs, kennisinstellingen en regionale en grensoverschrijdende partners om innovatie, ondernemerschap en nieuwe werkgelegenheid te stimuleren. Het Cittaslow-gedachtegoed verdiepen wij daarbij als leidend principe, vanuit kwaliteit van leven, duurzaamheid, natuur, erfgoed en respect voor zowel tradities als innovatie.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Inwoners en ondernemers ervaren een gemeente die doelgericht werkt aan een sterke en toekomstbestendige economie. Door een duidelijke koers, betere samenwerking en een slagvaardige uitvoering ontstaan meer kansen voor ondernemerschap, behoud van voorzieningen en een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat.
- Ondernemers krijgen meer ruimte om te investeren, innoveren en om te groeien, terwijl inwoners profiteren van werkgelegenheid, sterke voorzieningen en levendige kernen.
- Een vitale vrijetijdseconomie die op basis van de Cittaslow-principes bijdraagt aan de leefbaarheid, met specifieke kansen voor de vrijetijdssector, de landbouw, het landschap en bedrijvigheid in verbinding met (Eu)regionale ontwikkelingen.

Gerelateerde programma's

Programma 3 - Economie
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Samen leven met elkaar

Eijsden-Margraten biedt ruimte aan verschillende generaties en huishoudens, met een divers woningaanbod in verschillende prijsklassen. Door passende woningbouw en doorstroming kunnen inwoners in hun eigen kern blijven wonen en wordt de sociale samenhang versterkt. Nieuwe woonwijken worden groen, toekomstbestendig en verbonden met voorzieningen zoals scholen en sport. Daarbij blijft de authentieke identiteit van de kernen behouden. Ook het erfgoed en de bevrijdingstraditie, met de Amerikaanse Begraafplaats als belangrijk symbool, vormen een verbindend onderdeel van de identiteit van Eijsden-Margraten en dragen bij aan het doorgeven van waarden als vrijheid en medemenselijkheid.

Themalijn 1 - Woningbouw

Wij willen een aantrekkelijke woongemeente zijn waar inwoners in iedere levensfase een passende woning kunnen vinden en zoveel mogelijk binnen hun eigen kern kunnen blijven wonen. De komende tien jaar werken wij aan een planvoorraad die een groei van circa 2.000 woningen mogelijk maakt, voor onder andere starters, gezinnen, senioren en andere doelgroepen. We streven naar een gevarieerd woningaanbod en een goede balans tussen sociale huur, betaalbare en duurdere woningen. Woningbouw draagt bij aan doorstroming en sterke gemeenschappen en gaat samen met voldoende voorzieningen, zorg, infrastructuur en een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Inwoners kunnen een passende woning vinden voor elke levensfase.
- De gemeente beweegt zich actiever op de grondmarkt om woningbouwontwikkelingen sneller mogelijk te maken. Daarnaast is voor onze inwoners duidelijker onder welke voorwaarden wij gronden uitgeven, zowel bij verkoop, bruikleen, pacht, etc.
- Woningen worden op een transparante en eenduidige manier toegewezen, doordat wij een volkshuisvestingsprogramma opstellen en een urgentieregeling vaststellen.

Themalijn 2 - Fysieke leefomgeving

Wij willen een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving waarin ruimte is voor ontwikkeling zonder dat de kwaliteiten van Eijsden-Margraten verloren gaan. Wonen, werken, recreatie, landbouw, natuur en landschap worden in samenhang afgewogen. Omgevingsplannen bieden duidelijke kaders, maar ook ruimte voor maatwerk en initiatieven met aantoonbare maatschappelijke meerwaarde. Zo beschermen we wat waardevol is en maken we tegelijkertijd gewenste ontwikkelingen mogelijk.

Wat merken onze inwoners ervan?

- De werkwijze van de gemeente bij planontwikkeling kenmerkt zich door inwoners in een vroegtijdig stadium mee te nemen en tijdens het proces de verwachtingen goed te managen.
- Inwoners voelen zich serieus genomen. Hun inbreng wordt beargumenteerd verwerkt of niet verwerkt en er is altijd terugkoppeling over.
- Inwoners en ondernemers kunnen hun plannen sneller realiseren door zo kort mogelijke procedures en een goede balans tussen wonen, werken, natuur en landbouw.

Themalijn 3 - Mobiliteit

Wij willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en goed door de gemeente kunnen verplaatsen. De bereikbaarheid van onze kernen en voorzieningen blijft op orde, terwijl de leefbaarheid en het landelijke karakter behouden blijven. Fietsers, voetgangers, automobilisten, landbouwverkeer en andere verkeersdeelnemers kunnen zich veilig bewegen. We versterken veilige fiets-, wandel- en schoolroutes en benutten de mogelijkheden van openbaar vervoer, collectief vervoer en deelmobiliteit.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Onze wegen zijn veilig voor iedereen, ook voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen en ouderen.
- De verschillende dorpen en voorzieningen zijn goed bereikbaar, ook zonder auto. Het openbaar vervoer is aantrekkelijk en er zijn veilige fiets- en voetgangersverbindingen. Daarnaast is er deelvervoer beschikbaar.
- In en rond de kernen wordt de snelheid op meer wegen verlaagd naar 30 km per uur en werken wij met andere wegbeheerders aan het oplossen van verkeersknelpunten. Station Eijsden ontwikkelen wij verder als OV-knooppunt.

Themalijn 4 - Openbare ruimte

Wij willen een schone, veilige, aantrekkelijke en goed onderhouden openbare ruimte die past bij het karakter van onze gemeente. Tegelijkertijd maken we deze ruimte beter bestand tegen klimaatverandering. We vergroenen, versterken de biodiversiteit, herstellen de bodem en houden water zoveel mogelijk vast. Bij nieuwe ontwikkelingen en de inrichting van de openbare ruimte wegen waterveiligheid, natuur en landschap nadrukkelijk mee.

Wat merken onze inwoners ervan?

- De openbare ruimte is netjes verzorgd en voldoet aan niveau B. Onze riolering voert het vuilwater af richting de waterzuivering.
- Onze bewoners zullen zien dat er in de openbare ruimte meer groen wordt aangebracht, meer bomen in het straatbeeld staan en dat het groen dat wordt aangebracht de biodiversiteit verbetert.
- Bij rehabilitaties worden inwoners betrokken bij het ontwerp van de openbare ruimte. Hun inbreng wordt beargumenteerd verwerkt of niet verwerkt en er is altijd terugkoppeling over. Bij groot onderhoud aan riool en wegen worden de inwoners geïnformeerd over de werkzaamheden en over de planning van de werkzaamheden.

Gerelateerde programma's

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu
Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving

Luisteren naar elkaar

Eijsden-Margraten wil een nabije, toegankelijke en dienstverlenende gemeente zijn. Bestuurders en ambtenaren zoeken actief inwoners en ondernemers op en luisteren vroegtijdig naar wat er leeft, voordat plannen worden vastgesteld. We investeren in burgerbetrokkenheid, transparantie en begrijpelijke communicatie, zowel fysiek als digitaal. Inwoners krijgen eenvoudig inzicht in plannen, besluiten en mogelijkheden om mee te denken. Daarnaast versterken we onze dienstverlening aan inwoners: persoonlijk waar nodig, digitaal waar het kan en altijd praktisch en toegankelijk. Tot slot benutten we actief subsidies en externe fondsen en versterken we de samenwerking tussen raad, college, ambtelijke organisatie en maatschappelijke partners om meer maatschappelijke waarde te realiseren.

Themalijn 1 - Samenwerking en bestuurskracht
Wij willen een gemeentebestuur dat zichtbaar, effectief en samenhangend opereert en in staat is maatschappelijke opgaven daadwerkelijk te realiseren. Raad, college en ambtelijke organisatie werken vanuit vertrouwen en informeren en betrekken elkaar tijdig. We benutten regionale en grensoverschrijdende samenwerking waar dit aantoonbare meerwaarde oplevert, zonder de lokale democratische zeggenschap uit het oog te verliezen. Samen met inwoners en partners maken we duidelijke keuzes en zorgen we voor uitvoering.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Inwoners worden zo vroeg mogelijk betrokken bij vraagstukken en plannen, zodat hun inbreng kan bijdragen aan de uiteindelijke keuzes.
- Informatievoorziening en communicatie richting inwoners en raad is beter afgestemd op de behoeften van inwoners en raad.

Themalijn 2 - Participatie

We willen dat inwoners zich gehoord en serieus genomen voelen en actief betrokken zijn bij ontwikkelingen in hun leefomgeving. Door inwoners vroegtijdig te informeren en te betrekken, vergroten we het vertrouwen in, en de betrokkenheid bij, de gemeente. Wij zien inwoners als volwaardige partners bij het vormgeven van beleid en plannen. Daarbij zoeken we actief de dialoog op, niet alleen om standpunten uit te wisselen, maar ook om samen tot betere oplossingen te komen en deze waar mogelijk gezamenlijk uit te voeren. We hebben daarbij nadrukkelijk aandacht voor de stem van de stille meerderheid en de mening van jongeren. Wij werken vanuit vertrouwen in de kracht van onze samenleving, luisteren naar wat leeft in onze kernen en communiceren open en eerlijk over keuzes, mogelijkheden en afwegingen.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Er is een visie op burgerbetrokkenheid met een praktisch participatiekader en passende instrumenten.
- Inwoners voelen zich serieus genomen. Hun inbreng wordt beargumenteerd verwerkt of niet verwerkt en er is altijd terugkoppeling over.
- Jeugd en jongeren krijgen een duidelijke stem en worden op voor hun relevante onderwerpen betrokken.

Themalijn 3 - Eigentijdse dienstverlening

Goede dienstverlening begint bij een sterke organisatiecultuur. Daarom investeren wij organisatiebreed in een manier van werken die uitgaat van de bedoeling: niet de regels of interne processen staan centraal, maar de vraag van de inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner. We versterken een cultuur van eigenaarschap, samenwerking, leren en continu verbeteren, waarbij medewerkers de ruimte krijgen om vanuit maatschappelijke meerwaarde en klantbehoeften te handelen.

Vanuit deze basis vertalen we onze organisatieontwikkeling naar onze dienstverlening. We werken aan een toegankelijke dienstverlening waarbij inwoners eenvoudig zaken kunnen regelen via het kanaal dat het beste bij hen past. Digitale dienstverlening maakt het mogelijk om 24 uur per dag gebruik te maken van onze dienstverlening voor zakelijke handelingen, terwijl persoonlijk contact laagdrempelig en drempelloos beschikbaar blijft voor inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning, maatwerk of persoonlijk contact.

Om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen, versterken we de samenwerking tussen het Klant Contact Centrum (KCC) en de andere teams in de organisatie. Daarnaast richten we regievoering in voor teamoverstijgende vraagstukken, zodat inwoners waar mogelijk één aanspreekpunt hebben en vragen integraal worden opgepakt. Dit vraagt om een goede samenwerking, informatie-uitwisseling en afstemming tussen teams, waarbij medewerkers over de grenzen van hun eigen vakgebied heen samenwerken om te komen tot passende oplossingen.

Tegelijkertijd investeren we in het verbeteren van onze primaire dienstverleningsprocessen en in een informatievoorziening die inwoners ondersteunt en vertrouwen geeft. Informatie moet op orde, betrouwbaar, actueel en begrijpelijk zijn. Een toekomstbestendige informatievoorziening vormt daarbij het fundament voor goede dienstverlening, zodat inwoners inzicht hebben in de status van hun aanvragen, meldingen en verzoeken en tijdig beschikken over de informatie die zij nodig hebben. Zo bouwen we aan een gemeente die toegankelijk, betrouwbaar en mensgericht is. Waarin werken vanuit de bedoeling en het centraal stellen van de klantvraag zichtbaar zijn in alles wat we doen.

Wat merken onze inwoners ervan?

- Inwoners kiezen zelf hoe zij contact opnemen met de gemeente;
- Inwoners regelen gemeentelijke zaken wanneer het hun uitkomt via het gekozen kanaal;

- Inwoners ervaren snelle, toegankelijke en passende dienstverlening.

Themalijn 4 - Veiligheid, weerbaarheid en handhaving

Wij willen een veilige en weerbare gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich beschermd voelen en weten waar zij terechtkunnen. We zijn alert op ondermijnende criminaliteit, juist vanwege onze ligging en het uitgestrekte buitengebied. Zorg, preventie en veiligheid worden sterker met elkaar verbonden, met bijzondere aandacht voor huiselijk geweld, intimidatie en discriminatie. Handhaving is duidelijk en consequent, maar ook mensgericht en gericht op het voorkomen van problemen.

Wat merken onze inwoners ervan?

- De gemeente waarborgt de continuïteit van haar dienstverlening, ook tijdens cyberincidenten en crisissen.
- Persoonsgegevens worden beter beschermd tegen verlies, misbruik en onbevoegde toegang.
- De gemeente is digitaal weerbaar en kan snel reageren op nieuwe risico's
- Ondermijnende criminaliteit wordt zichtbaar aangepakt via integrale controles, bestuurlijke maatregelen en samenwerking met veiligheidspartners. Inwoners en ondernemers weten beter waar zij verdachte situaties kunnen melden.
- Slachtoffers van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling worden eerder in beeld gebracht en geholpen, doordat zorg en veiligheid sterker met elkaar worden verbonden.
- Ondernemers op onze bedrijventerreinen en in het buitengebied werken samen met de gemeente en veiligheidspartners aan een veilige werkomgeving, onder meer via het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Themalijn 5 - Organisatiekracht

Wij werken aan een vitale en toekomstbestendige organisatie die effectief kan inspelen op maatschappelijke opgaven, veranderende wet- en regelgeving en de verwachtingen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Wij investeren in vakbekwame, betrokken en duurzaam inzetbare medewerkers. Tegelijkertijd versterken wij de samenwerking binnen de organisatie en met externe partners. Onze dienstverlening richten wij zoveel mogelijk in vanuit de behoeften van inwoners en ondernemers.

Daarbij werken wij vanuit de bedoeling: welk maatschappelijk vraagstuk willen we oplossen, wat heeft de inwoner nodig en welke mogelijkheden zijn er om dat goed en doelmatig te organiseren?

Deze ambitie is uitgewerkt in drietal samenhangende doelen:

1. Een vitale, wendbare en toekomstbestendige organisatie;
2. Integraal werken aan maatschappelijke opgaven;
3. Integrale en klantgerichte dienstverlening.

Een vitale organisatie vormt de basis. Vanuit die basis werken medewerkers over teams en vakgebieden heen samen aan maatschappelijke opgaven. Deze werkwijze vertalen wij naar een toegankelijke, begrijpelijke en samenhangende dienstverlening.

Een vitale, wendbare en toekomstbestendige organisatie

Wij willen een organisatie zijn waarin medewerkers gezond, betrokken, vakbekwaam en duurzaam inzetbaar zijn. De organisatie moet zich tijdig kunnen aanpassen aan veranderingen in de samenleving, op de arbeidsmarkt en binnen het gemeentelijke takenpakket. Daarom investeren wij in vitaliteit, leiderschap, professionele ontwikkeling en strategische personeelsplanning. Hiermee zorgen wij ervoor dat de organisatie ook op langere termijn beschikt over voldoende en goed toegeruste medewerkers.

Wij werken daarbij waar nodig samen met andere gemeenten, regionale partners, onderwijsinstellingen en de arbeidsmarktregio. Zo kunnen wij kennis delen, medewerkers ontwikkelmogelijkheden bieden en talent aantrekken en behouden.

Integraal werken aan maatschappelijke opgaven

Wij willen dat maatschappelijke vraagstukken centraal staan in de manier waarop wij ons werk organiseren. Medewerkers werken daarom steeds meer over de grenzen van teams, vakgebieden en organisaties heen samen. Als gemeentelijke organisatie hebben we continu te maken met toenemende ambities, wensen, projecten en wettelijke taken. Het risico is dat alles belangrijk is, ambities zich stapelen en onvoldoende in beeld is of de uitvoering nog voldoende bijdraagt aan de strategische doelen, dan wel middelen (menskracht en geld) ingezet worden waar ze de meeste maatschappelijke waarde opleveren. Om meer verbinding te leggen tussen strategie (maatschappelijke opgaven) en uitvoering (activiteiten en projecten), focus aan te brengen, meer grip op risico's en voortgang en schaarse middelen effectief in te zetten helpt het introduceren van portfoliomanagement.

Voor complexe opgaven is vaak kennis uit meerdere disciplines nodig. Door deze kennis vanaf het begin samen te brengen, komen wij sneller tot samenhangende, uitvoerbare en duurzame oplossingen. Daarbij betrekken wij inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners wanneer hun kennis of ervaring nodig is. Dit alles vraagt om een meer programmatische en projectmatige werkwijze.

Integrale en klantgerichte dienstverlening

Wij willen een gemeente zijn die toegankelijk, betrouwbaar en begrijpelijk is. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners moeten gemakkelijk contact kunnen opnemen en zoveel mogelijk in één keer goed worden geholpen. Wij richten onze dienstverlening daarom in vanuit de behoefte en situatie van de inwoner of ondernemer, en niet uitsluitend vanuit de interne structuur van de organisatie. Medewerkers kijken verder dan hun eigen taakgebied, nemen verantwoordelijkheid voor een goede opvolging en werken waar nodig samen met andere teams of ketenpartners. Digitale dienstverlening is belangrijk, maar mag geen drempel vormen. Daarom blijven wij aandacht houden voor persoonlijk contact en ondersteuning aan mensen die minder digitaal vaardig zijn of een complexe hulpvraag hebben

Wat merken onze inwoners ervan?

- Continuïteit van dienstverlening is geborgd, minder vertraging door vacatures of uitval
- Inwoners worden geholpen door deskundige en gemotiveerde medewerkers
- Plannen en besluiten die beter aansluiten bij het dagelijks leven van de inwoner(s)/samenleving

Themalijn 6 - Financieel gezond beleid

Wij willen een financieel gezonde gemeente blijven die haar ambities verantwoord en duurzaam kan realiseren. Structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten en de financiële gevolgen van groei, vergrijzing en veranderende rijksbijdragen worden tijdig meegenomen. We sturen daarbij actief op de ontwikkeling van onze financiële kengetallen, waaronder de netto schuldquote, de solvabiliteit en de structurele exploitatieruimte. We stellen prioriteiten en voeren ambities gefaseerd uit: niet alles kan tegelijk. We zoeken eerst naar efficiency, samenwerking, externe financiering en het verminderen of anders organiseren van activiteiten voordat lastenverhoging aan de orde komt. Zo houden we de gemeentelijke financiën gezond en voorkomen we dat de rekening wordt doorgeschoven naar toekomstige generaties.

Wat merken onze inwoners ervan?

- De gemeente kan ook op langere termijn haar taken blijven uitvoeren en haar voorzieningen op peil houden, van goed onderhouden wegen en groen tot ondersteuning voor wie dat nodig heeft.
- Ondernemers in de toeristische sector weten ruim voor het seizoen welk tarief voor de toeristenbelasting geldt, doordat wij een meerjarige beleidslijn opstellen en de tarieven tijdig aan de raad voorleggen.
- Wij verkennen de afschaffing van de hondenbelasting en maken inzichtelijk hoe de wegvallende opbrengst budgetneutraal kan worden opgevangen. De raad besluit hierover op basis van meerdere scenario’s.

Gerelateerde programma's

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

Programma 1 - Veiligheid

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

Het programma Bestuur en ondersteuning vormt het fundament waarop de rest van de gemeentelijke organisatie kan bouwen. Het gaat om een vitale en wendbare organisatie met vakbekwame, betrokken en duurzaam inzetbare medewerkers, die zich tijdig kan aanpassen aan veranderingen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Vanuit die basis wordt gerichte sturing gegeven aan maatschappelijke opgaven, onder andere via portfoliomanagement en multidisciplinaire samenwerking, zodat schaarse middelen daar worden ingezet waar ze de meeste maatschappelijke waarde opleveren.

Daarnaast investeert de gemeente in een betrouwbare, toekomstbestendige informatiehuishouding — van een dossiergericht klantvolgsysteem tot een e-depot en Woo-publicatieplatform — die zowel bestuur en raad als inwoners voorziet van actuele en toegankelijke informatie. Dit wordt gecombineerd met een klantgerichte en samenhangende dienstverlening die uitgaat van de bedoeling: niet de regels of interne processen staan centraal, maar de vraag van inwoner, ondernemer of maatschappelijke partner. Inwoners kiezen zelf hun contactkanaal — digitaal voor 24 uur per dag beschikbare zakelijke handelingen, persoonlijk en laagdrempelig waar maatwerk of ondersteuning nodig is — en hebben dankzij regievoering op team overstijgende vraagstukken één herkenbaar aanspreekpunt, zonder te worden lastiggevallen met interne organisatiegrenzen tussen teams. Nauwe samenwerking tussen het Klant Contact Centrum en de vakteams zorgt daarbij voor een integrale afhandeling van vragen.

Tot slot wordt dit alles ondersteund door een veilige en weerbare ICT-omgeving die voldoet aan de eisen van de Cyberbeveiligingswet, met structurele aandacht voor risicobeheersing, crisisbeheersing en bewustwording binnen bestuur en management. Samen zorgen deze vijf pijlers — organisatie, sturing, informatievoorziening, dienstverlening en ICT-veiligheid — voor een gemeente die intern goed is toegerust én naar buiten toe betrouwbaar, toegankelijk en slagvaardig kan opereren

Wettelijk kader

Het wettelijke kader van Programma 0 (Bestuur en ondersteuning) is gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit taakveld omvat de algemene baten en lasten die nodig zijn om onze gemeente draaiende te houden. De verplichting om dit programma zo in te richten volgt uit de landelijke informatie voor derden (IV3). Specifiek zijn voor dit programma de volgende landelijke wetten van toepassing:

- **Democratische organen:** Faciliteren van de gemeenteraad (via de griffie), het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) en lokale adviescommissies.
- **Verkiezingen:** Organiseren van de stemlokalen, tellen van de stemmen en beheren van het kiesregister voor de gemeenteraads-, provinciale, landelijke en Europese verkiezingen.
- **Burgerzaken:** Bijhouden van de Basisregistratie Personen (BRP), het verstrekken van paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen (wegenverkeerswet), en het voltrekken van huwelijken.

- **Interne ondersteuning (Overhead):** Financieel beheer (wet Financiering lagere overheden wet FIDO, wet waardering onroerende zaken wet WOZ, Financiële verhoudingswet Fvw), HR (personeelszaken), ICT-infrastructuur, juridische zaken, communicatie en de inkoop van materialen.

Samenwerking & bestuurskracht

Samenkracht & Bestuurskracht

Wij werken aan een gemeentebestuur dat zichtbaar, effectief en samenhangend opereert. Raad, college en ambtelijke organisatie informeren en betrekken elkaar vroegtijdig. Regionale en grensoverschrijdende samenwerking benutten wij waar die aantoonbare meerwaarde oplevert, zonder de lokale democratische zeggenschap uit het oog te verliezen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe geven we vorm aan een bestuursstijl met vroege betrokkenheid van de raad?

Eind 2026 evalueren wij hoe de eerste termijn van de nieuwe raad is verlopen en hoe het samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie werkt. Wat goed gaat houden wij vast; waar het beter kan, passen wij de werkwijze aan. In 2027 werken wij die verbeteringen uit, met als doel dat de raad vroegtijdig wordt betrokken bij plannen die ertoe doen.

Wat doen we om regionale samenwerking met concrete meerwaarde te benutten?

De gemeente zoekt actief de samenwerking in de regio en de Euregio op. Bestuur en organisatie onderhouden hiervoor een extern netwerk bij onder meer de Heuvellandgemeenten, de regio Maastricht-Heuvelland, de provincie Limburg en Euregionale partners. Wij sluiten aan bij dossiers waar gezamenlijk optrekken aantoonbaar meer oplevert dan zelfstandig handelen, zoals wonen, mobiliteit, economie en veiligheid. Per samenwerkingskans wegen wij vooraf af welke meerwaarde die heeft voor Eijsden-Margraten en wat die vraagt aan capaciteit en middelen. Samenwerking is daarmee een bewuste keuze en geen automatisme.

Eigentijdse dienstverlening

Eigentijdse dienstverlening

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners regelen hun zaken eenvoudig via het kanaal dat het beste bij hen past: digitaal waar dat kan, persoonlijk waar dat nodig is. Zij ervaren één gemeente, ongeacht het aantal betrokken teams, met betrouwbare, actuele en begrijpelijke informatie als fundament.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe zorgen we voor betrouwbare, actuele en begrijpelijke informatie?

De gemeente investeert in een informatievoorziening die inwoners, medewerkers, bestuur en raad voorziet van actuele, betrouwbare en goed vindbare informatie. In 2027 verwerven wij een dienstverleningsplatform waarmee inwoners op termijn de voortgang en status van hun aanvragen, meldingen en verzoeken kunnen volgen. Daarnaast versterken wij de digitale ondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming en de aansluiting op de raadsprocessen. Bestuurlijke informatie publiceren wij tijdig en toegankelijk via een publieksportaal, zodat inwoners besluiten kunnen volgen zonder daarvoor een verzoek te hoeven indienen.

Hoe zorgen we dat inwoners zaken regelen via het kanaal dat bij hen past?

De gemeente ontwikkelt haar dienstverlening vanuit de klantreis van de inwoner en niet vanuit de interne organisatie. In 2027 stellen wij een kanaalstrategie vast, zodat inwoners zelf kiezen hoe zij contact opnemen: digitaal voor zaken die zij op elk moment van de dag willen regelen, persoonlijk en laagdrempelig waar maatwerk of ondersteuning nodig is. Wij investeren in de competenties van medewerkers op het gebied van klantgerichtheid en persoonlijk contact, op basis van een opleidingsplan dat in 2027 wordt uitgewerkt. De tevredenheid van inwoners meten wij structureel en wij monitoren de kwaliteit en de doorlooptijden van onze dienstverlening. Deze inzichten gebruiken wij om verbeteringen door te voeren.

Hoe zorgen we dat inwoners één gemeente ervaren?

De gemeente versterkt de samenwerking tussen het Klant Contact Centrum en de vakteams en richt regievoering in voor vraagstukken die meerdere teams raken. Inwoners hebben daardoor waar mogelijk één herkenbaar aanspreekpunt en hun vraag wordt in samenhang opgepakt, ook wanneer meerdere vakgebieden betrokken zijn. Dit vraagt om heldere afspraken over informatie-uitwisseling, opvolging en eigenaarschap tussen teams. Medewerkers kijken verder dan hun eigen taakgebied en nemen verantwoordelijkheid voor een goede afhandeling. In 2027 leggen wij deze werkwijze vast en passen wij die eerst toe op de vraagstukken waarbij inwoners nu de meeste doorverwijzingen ervaren.

Organisatiekracht

Organisatiekracht

Wij werken aan een vitale en toekomstbestendige organisatie die effectief kan inspelen op maatschappelijke opgaven, veranderende wet- en regelgeving en de verwachtingen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe bouwen we aan een vitale, wendbare en toekomstbestendige organisatie?

De gemeente werkt in 2027 het vitaliteitsplan 2027-2030 uit en start met de uitvoering daarvan. Wij geven actief invulling aan verzuimmanagement en werkbeleving. In 2027 stellen wij een plan voor arbeidsmarktbeleid op, gericht op het aantrekken, ontwikkelen en behouden van medewerkers, en voeren dat de jaren daarna uit. Ook introduceren wij strategische personeelsplanning. Vanuit de kwetsbare functies die daaruit naar voren komen, bezien wij op welke onderdelen regionale samenwerking de uitvoering kan verstevigen. Daarnaast investeren wij in vakmanschap, eigenaarschap en leiderschap en in de ontwikkeling van teams, met aandacht voor evalueren, verbeteren en bijsturen en voor projectmatig en datagedreven werken.

Hoe gaan we integraal werken aan maatschappelijke opgaven?

De gemeente brengt in 2027 de belangrijkste maatschappelijke opgaven in beeld en stelt daarvoor multidisciplinaire teams samen. Voor complexe opgaven brengen wij kennis uit meerdere vakgebieden vanaf het begin bij elkaar, zodat oplossingen sneller uitvoerbaar en duurzamer zijn. In 2027 introduceren wij portfoliomanagement. Daarmee krijgen wij zicht op de samenhang tussen activiteiten en projecten, kunnen wij prioriteren en zetten wij menskracht en geld in waar die de meeste maatschappelijke waarde opleveren. Ook versterken wij projectmatig en programmatisch werken, zodat sturing op voortgang, risico’s en resultaat beter mogelijk is.

Participatie

Participatie

Inwoners zijn volwaardige partners bij plannen die hun leefomgeving raken. Wij betrekken hen vroegtijdig, luisteren naar wat leeft in de kernen en communiceren open en eerlijk over keuzes, mogelijkheden en afwegingen. Daarbij hebben wij nadrukkelijk aandacht voor de stem van de stille meerderheid en voor de mening van jongeren.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe geven we burgerbetrokkenheid een stevige basis in beleid en projecten?

De gemeente stelt in 2027 samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, raad en organisatie een visie op burgerbetrokkenheid op en legt deze ter vaststelling voor aan de raad. De uitkomsten vertalen wij naar duidelijke kaders, werkwijzen en passende participatie-instrumenten, zodat voor iedereen helder is hoe wij inwoners betrekken en wat zij van ons mogen verwachten. Wij betrekken inwoners zo vroeg mogelijk bij plannen en besluiten die hen raken en zetten burgerbetrokkenheid integraal in bij beleid, projecten en ontwikkelingen in de leefomgeving. Daarnaast evalueren wij de burgerbegroting, inclusief de mogelijkheden voor voortzetting.

Hoe geven we jeugd en jongeren een stem?

De gemeente continueert de kinderraad en ontwikkelt deze verder door, zodat kinderen structureel meedenken over onderwerpen die hen raken. In 2027 verkennen wij de uitwerking van een jeugd- en jongerenlintje, waarmee wij jongeren waarderen die zich inzetten voor onze gemeenschap.

Financieel gezond beleid

Financieel gezond beleid

Wij blijven een financieel gezonde gemeente die haar ambities verantwoord en duurzaam realiseert. Structurele uitgaven dekken wij met structurele inkomsten en de financiële gevolgen van groei, vergrijzing en veranderende rijksbijdragen nemen wij tijdig mee. Zo voorkomen wij dat de rekening wordt doorgeschoven naar toekomstige generaties.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe houden we de begroting structureel gezond?

De gemeente stuurt actief op de financiële kengetallen. Drie van de zes kengetallen uit het Besluit begroting en verantwoording staan nu in de meest risicovolle categorie, vooral door de hoge netto schuldquote, de lage solvabiliteit en de beperkte structurele exploitatieruimte. Bij de begroting 2028 stellen wij streefwaarden voor deze kengetallen vast en wegen wij de meerjarige ontwikkeling ervan mee bij elk investeringsbesluit. Voor het vinden van financiële ruimte hanteren wij de ombuigingsladder uit het coalitieakkoord. De eerste vier treden passen wij doorlopend toe: reserves, voorzieningen en kapitaallasten doorlichten, activiteiten afschalen, efficiënter werken en inkomsten verhogen. Pas als dat onvoldoende oplevert, komen zwaardere maatregelen in beeld, met een politieke takendiscussie met de raad als sluitstuk.

Wat doen we om de toekomst van de hondenbelasting te bepalen?

De gemeente voert in 2027 een verkenning uit naar de afschaffing van de hondenbelasting. Wij brengen de financiële gevolgen in beeld en maken inzichtelijk hoe de wegvallende opbrengst budgetneutraal kan worden opgevangen en wat dat betekent voor de lastenverdeling tussen huishoudens. Op basis van deze verkenning leggen wij in 2027 een voorstel met meerdere scenario's ter besluitvorming voor aan de raad, zodat een eventuele afschaffing kan worden verwerkt in de belastingverordeningen en de meerjarenbegroting.

Hoe zorgen we voor meerjarige duidelijkheid over de toeristenbelasting?

Op basis van het coalitieakkoord stellen wij de raad bij deze begroting voor om de tarieven van de toeristenbelasting vanaf 2028 meerjarig vast te stellen. Voorgesteld wordt het tarief in 2028 te verhogen met 20 cent en vanaf 2029 met 10 cent. Van de verhoging in 2028 wordt 10 cent gestort in de reserve landschap. Doordat wij dit besluit al bij deze begroting aan de raad voorleggen, weten ondernemers in de toeristische sector ruim voor het seizoen welk tarief geldt en kunnen zij dit tijdig verwerken in hun prijzen en boekingsvoorwaarden. Een vroeg en meerjarig tariefbesluit maakt bovendien de opbrengstraming in de begroting steviger.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
0.1 Bestuur	-1.820	-1.771	-1.740	-1.740	-1.725	-1.646
0.2 Burgerzaken	-994	-1.244	-1.219	-1.010	-894	-969
0.4 Overhead	-14.985	-14.646	-15.438	-15.292	-15.347	-15.359
0.5 Treasury	251	-67	-94	-127	-212	-251
0.61 OZB woningen	-5	-5	-5	-5	-5	-5
0.8 Overige Baten en lasten	-12.327	-12.439	-12.229	-4.836	-2.703	-3.706
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	15	-25	-25	-25	-25	-25
0.10 Mutaties reserves	-4.798	-468	-3.851	-535	-536	-536
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-2.863	0	-93	660	176	-850
Totale lasten	**-37.527**	**-30.665**	**-34.694**	**-22.910**	**-21.270**	**-23.347**
Baten						
0.1 Bestuur	159	159	170	170	170	170
0.2 Burgerzaken	590	741	867	663	344	344
0.4 Overhead	393	419	174	184	184	184
0.5 Treasury	640	521	521	521	521	521
0.61 OZB woningen	5.286	5.607	6.244	6.863	7.505	7.699
0.62 OZB niet-woningen	1.262	1.354	1.538	1.677	1.821	1.868
0.64 Belastingen overig	173	188	188	188	188	188
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	50.071	49.386	52.836	52.165	52.778	55.376
0.8 Overige Baten en lasten	14.614	14.033	14.534	5.461	2.403	2.421
0.10 Mutaties reserves	4.146	817	3.619	1.729	1.131	1.124
Totale baten	**77.334**	**73.225**	**80.690**	**69.622**	**67.047**	**69.896**
Saldo Programma 0	**39.808**	**42.561**	**45.997**	**46.712**	**45.777**	**46.549**

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

0.4 Overhead

De stijging van de lasten is het gevolg van een stijging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling RHCL en investeringen ICT infra.
De daling van de baten is het gevolg van het eindigen van een aantal SPUK-regelingen.

0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen

De hogere baten zijn met name het gevolg van de extra stijging van de onroerendezaakbelastingen.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De hogere baten zijn met name het gevolg van de hogere algemene uitkering.

0.8 Overige Baten en lasten

Het verschil in de lasten wordt veroorzaakt door de rentevergoeding van het voorschieten van de kosten van Oekraïne opvang. De stijging van de baten wordt veroorzaakt door een hogere doorbelasting van personeelskosten aan opvang Oekraïne (Pelikaanhal)

0.10 Mutaties reserves

De hogere mutatie bij de reserves (lasten/baten) heeft te maken met de vorming van 3 nieuwe reserves (reserve groen, reserve pilot economische agenda en reserve calamiteiten buitengebied). Daarnaast is extra gestort in de reserve personeel. In het raadsvoorstel worden deze reserves verder toegelicht.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	7,71	n.b.	7,50
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2027	6,83	n.b.	6,90
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2027	950	n.b.	850
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2027	9,86	n.b.	9,00
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2027	15,28	n.b.	11,0

Kaderstellende documenten

Aanbestedingsbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2025

Algemene verordening gemeente Eijsden-Margraten
Controle protocol Eijsden-Margraten 2024-2026
Controleverordening Eijsden-Margraten 2023
Financiële verordening Eijsden-Margraten 2025
Mandaat en machtigingsregeling 2024
Verordening gemeentelijke onderscheidingen 2026
Mediawet 2008
Nadere regeling gegevensverstrekking Basisregistratie personen gemeente Eijsden-Margraten 2020
Normenkader gemeente Eijsden-Margraten
Nota reserves en voorzieningen Eijsden-Margraten 2023
Nota waarderen en afschrijven Eijsden-Margraten 2023
Reglement Burgerlijke Stand Eijsden-Margraten
Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Eijsden-Margraten
Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2023
Verordening op de heffing en de invordering van een forensenbelasting Eijsden-Margraten 2026
Verordening gegevensverstrekking Basisregistratie personen gemeente Eijsden-Margraten 2020
Verordening gemeentelijke onderscheidingen Eijsden-Margraten
Verordening interne klachtenbehandeling gemeente Eijsden-Margraten 2014
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Eijsden-Margraten 2023
Verordening op de heffing en de invordering van leges Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting Eijsden-Margraten
Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten Eijsden-Margraten 2015
Verordening rechten voor van gemeentewege verleende diensten onder, in of op de openbare weg Eijsden-Margraten 2020
Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen Eijsden-Margraten 2026
Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Verordening Stimuleringslening zakelijk
Wet elektronische publicaties

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Gemeenschappelijke regeling "Het Gegevenshuis"
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.
Enexis Holding NV
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf6: Verbonden partijen.

Programma 1 - Veiligheid

In 2027 zetten wij in op een veilige, weerbare en leefbare gemeente. Samen met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners werken wij aan het voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit, overlast en huiselijk geweld. Daarbij versterken wij de verbinding tussen zorg en veiligheid, investeren wij in de weerbaarheid van onze samenleving en organisatie en zorgen wij voor een adequate uitvoering van onze taken op het gebied van handhaving, crisisbeheersing en openbare orde. Daarnaast werken wij aan veilige bedrijventerreinen en stimuleren wij inwoners en ondernemers om actief bij te dragen aan een veilige leefomgeving.

Wettelijke taken Openbare Orde en Veiligheid

Vanuit de Gemeentewet, Wet veiligheidsregio's en aanverwante wet- en regelgeving draagt de gemeente zorg voor:

- Handhaving van de openbare orde en ondersteuning van de burgemeester bij de uitoefening van zijn openbare-ordebevoegdheden.
- Regie op het lokale veiligheidsbeleid en de samenwerking met politie, Openbaar Ministerie, veiligheidsregio en overige veiligheidspartners.
- Aanpak van ondermijnende criminaliteit en toepassing van bestuurlijke maatregelen ter bescherming van de openbare orde.
- Coördinatie van crisisbeheersing, rampenbestrijding en bevolkingszorg binnen de gemeentelijke crisisorganisatie.
- Zorg voor een adequate voorbereiding op crises, incidenten en maatschappelijke ontwrichting.
- Uitvoering van wettelijke taken binnen het zorg- en veiligheidsdomein, waaronder de verbinding tussen zorg, veiligheid en openbare orde.
- Toezicht op en ondersteuning bij de aanpak van woonoverlast, evenementenveiligheid en overige risico's voor de openbare orde.
- Bevordering van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en organisaties tegen criminaliteit en veiligheidsdreigingen.
- Coördinatie van integrale handhaving en toezicht in samenwerking met interne en externe partners.

Veiligheid, weerbaarheid en handhaving

Veiligheid, weerbaarheid en handhaving

Een veilige en weerbare gemeente, waarin inwoners, ondernemers en organisaties beschermd zijn tegen criminaliteit en huiselijk geweld en waarin zorg, veiligheid en digitale weerbaarheid samenkomen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe pakken we ondermijnende criminaliteit en huiselijk geweld aan?

De gemeente actualiseert in 2027 het Integraal Veiligheidsbeleid en vertaalt de prioriteiten daaruit naar een uitvoeringsprogramma. Wij versterken de aanpak van ondermijnende criminaliteit door intensief samen te werken met politie, Openbaar Ministerie en andere veiligheidspartners, integrale controles uit te voeren, deel te nemen aan het ACT-interventieteam en waar nodig bestuurlijke maatregelen in te zetten. In het buitengebied richten wij ons samen met Platform Veilig Ondernemen, agrariërs en terreinbeheerders op misbruik van leegstaande stallen, loodsen en afgelegen locaties. Wij vergroten de weerbaarheid en meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers door voorlichting en bewustwording en door uitvoering van de Limburgse Norm. Ook verbinden wij zorg en veiligheid bij complexe casuïstiek en bij de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling, en investeren wij in crisisbeheersing en bevolkingszorg.

Hoe zorgen we voor veilige bedrijventerreinen?

De gemeente continueert in 2027 het Keurmerk Veilig Ondernemen op de bedrijventerreinen, samen met ondernemers en veiligheidspartners. Op basis van veiligheidsanalyses en veiligheidsschouwen voeren wij een gezamenlijke aanpak uit tegen onder meer ondermijning, cybercriminaliteit, diefstal, inbraak, brandonveiligheid en vandalisme. Wij investeren in de weerbaarheid en meldingsbereidheid van ondernemers door voorlichting en bewustwording. De voortgang van de afgesproken maatregelen monitoren wij, zodat het keurmerk behouden blijft of opnieuw wordt gecertificeerd.

Hoe maken we onze ICT-omgeving veilig en weerbaar?

De gemeente geeft in 2027 invulling aan de verplichtingen uit de Cyberbeveiligingswet. Die wet vraagt van gemeenten om de digitale weerbaarheid te versterken en structureel aandacht te besteden aan risicobeheersing, beveiligingsmaatregelen, incidentmanagement en het melden van ernstige cyberincidenten. Wij sluiten aan op de landelijke kaders en de ondersteuning die voor gemeenten beschikbaar komt, en besteden gerichte aandacht aan bewustwording binnen bestuur en management. Zo waarborgen wij de continuïteit, beschikbaarheid en betrouwbaarheid van onze informatievoorziening, ook tijdens incidenten. Voor de maatregelen, verantwoordelijkheden en de financiële en organisatorische gevolgen verwijzen wij naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Programma 1 - Veiligheid						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-2.360	-2.344	-2.454	-2.546	-2.637	-2.731
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.028	-1.042	-1.347	-1.224	-1.195	-1.197
Totale lasten	**-3.388**	**-3.387**	**-3.801**	**-3.770**	**-3.832**	**-3.928**
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	53	140	70	70	70	70
1.2 Openbare orde en veiligheid	185	122	219	219	219	219
Totale baten	**238**	**262**	**289**	**289**	**289**	**289**
Saldo Programma 1	**-3.150**	**-3.125**	**-3.512**	**-3.481**	**-3.543**	**-3.639**

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

1.1 Crisisbeheersing en brandweer:

De stijging van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio in 2027.

1.2 Openbare orde en veiligheid:

De stijging van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het project "weerbare samenleving" en extra werkbudget voor specialistische ondersteuning, ACT en werkbudget advies/campagnes/regionale acties.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Halt	2025	11	9	10
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2025	0,2	1,2	2,1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2025	2,3	3,2	4,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2025	0,8	1,1	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2025	2,3	4,0	5,7

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Beleidsregel BIBOB Eijsden-Margraten
Uitvoeringsbeleid externe veiligheid
Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2024-2027

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling subsidiëring ADV-Limburg
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf6: Verbonden partijen.

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

De openbare ruimte vormt het decor van een groot deel van ons dagelijks leven. We gebruiken deze om ons te verplaatsen, om te werken en boodschappen te doen, maar ook om elkaar te ontmoeten, evenementen te organiseren, te recreëren, te sporten en tot rust te komen. Een aantrekkelijke, veilige en toegankelijke openbare ruimte draagt daarmee direct bij aan de leefbaarheid van onze gemeente.

Eijsden-Margraten is een landelijke gemeente waar de auto voor veel inwoners een noodzakelijke vorm van vervoer blijft. Voorzieningen liggen verspreid en openbaar vervoer biedt niet altijd een passend alternatief. Tegelijkertijd neemt de verkeersdruk toe, zowel door functioneel verkeer als door recreatieve verplaatsingen. Het is daarom belangrijk dat de bereikbaarheid per auto op orde blijft, zonder dat dit ten koste gaat van de rust, leefbaarheid en plattelandsidentiteit van onze gemeente.

Bijzondere aandacht gaat uit naar kwetsbare verkeersdeelnemers. Niet iedereen beschikt over dezelfde verkeersvaardigheden en de combinatie van voetgangers, fietsers, auto's, vrachtverkeer en landbouwvoertuigen op vaak smalle wegen brengt risico's met zich mee. Wij blijven daarom investeren in verkeersveiligheid.

Onze ambitie is om verschillende verkeersstromen veilig naast elkaar te laten bestaan, de bereikbaarheid te garanderen, de leefbaarheid van de kernen te behouden en de ontsluitingsstructuren waar nodig te verbeteren. Verkeer en vervoer moeten daarbij integraal onderdeel zijn van gebiedsontwikkelingen en woningbouwopgaven. Daarom actualiseren wij het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, waarin thema's als verkeersveiligheid, veilige fiets- en wandelroutes, schoolroutes, toegankelijkheid van voorzieningen voor alle inwoners en infrastructurele knelpunten in samenhang worden aangepakt.

De openbare ruimte is bovendien een belangrijk onderdeel van de identiteit van Eijsden-Margraten. Dit geldt zowel voor het karakteristieke buitengebied als voor de verbindende structuren in en tussen onze kernen. Inwoners en bezoekers mogen rekenen op een goed onderhouden, schone en veilige openbare ruimte. Het kwaliteitsniveau dat de afgelopen jaren is opgebouwd, willen wij behouden.

Klimaatverandering stelt ons daarbij voor nieuwe uitdagingen. Hevige regenval, perioden van droogte en toenemende hittestress vragen om een andere manier van inrichten, beheren en onderhouden van onze leefomgeving. Wij zetten in op een openbare ruimte die duurzaam, klimaatbestendig en biodivers is, met behoud van de landschappelijke kwaliteit die onze gemeente kenmerkt.

Waar mogelijk nemen wij zelf initiatief, in samenwerking met onder andere agrariërs, terreinbeherende organisaties en andere partners. Voor grotere opgaven op het gebied van waterveiligheid zien wij een gezamenlijke verantwoordelijkheid met Provincie en Rijk. Het belang van natuur, landschap, water en klimaatadaptatie voor het behoud van onze identiteit, veiligheid en toekomstbestendigheid weegt zwaar in onze afwegingen.

Wettelijk Kader (going concern) de openbare ruimte:

- **Verkeersveiligheid**
  Wij richten de openbare ruimte in volgens de uitgangspunten van Duurzaam Veilig. De inrichting van wegen maakt voor weggebruikers duidelijk welke snelheid is toegestaan en welk gedrag wordt verwacht. Wij communiceren actief over deze uitgangspunten en ondersteunen deze waar nodig met handhaving. Voorbeelden zijn het inrichten van 30 km/u-zones, het aanbrengen van verkeersremmende maatregelen, het realiseren van veilige oversteekplaatsen en het plaatsen van verkeersborden.
- **Wegenonderhoud**
  Wij onderhouden onze verhardingen op kwaliteitsniveau B. Door onderhoud tijdig uit te voeren voorkomen wij kapitaalvernietiging en waarborgen wij een veilige en comfortabele infrastructuur. Dit omvat onder andere het asfalteren van gemeentelijke wegen, het repareren van schade aan wegdekken, het herstraten van trottoirs en het onderhouden van bruggen.
- **Groen en parken**
  Wij onderhouden het openbaar groen, waaronder gazons, plantsoenen en bomen, op kwaliteitsniveau B. Bij beheer, onderhoud en aanleg werken wij klimaatadaptief en zetten wij in op het versterken van biodiversiteit, het vergroten van de leefbaarheid en het bevorderen van een aantrekkelijke openbare ruimte.
- **Openbare verlichting**
  Met onze openbare verlichting dragen wij bij aan de sociale veiligheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid binnen de kernen. Wij zetten in op energiezuinige verlichting. Het buitengebied wordt uitsluitend verlicht waar dit functioneel noodzakelijk is.

Mobiliteit

Mobiliteit

Verschillende verkeersstromen bestaan veilig naast elkaar, waarbij de bereikbaarheid gegarandeerd blijft en de leefbaarheid in de kernen wordt behouden.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe gaan we de verkeersveiligheid verbeteren?

De gemeente legt in 2027 een geactualiseerd Gemeentelijk Beleidsplan Verkeer en Vervoer voor aan de raad; het huidige plan is aan vernieuwing toe. Bij de uitvoering van geplande reconstructies wordt daar waar mogelijk uitvoering gegeven aan de motie "50 naar 30" en werken wij de bijbehorende verkeersmaatregelen uit, zodat de snelheid in en rond de kernen op meer wegen wordt verlaagd. Wij richten wegen in volgens de uitgangspunten van Duurzaam Veilig, met veilige oversteekplaatsen, verkeersremmende maatregelen en duidelijke bebording. Een aantal knelpunten ligt op wegen van

andere overheden, zoals het provinciale wegennet en de Köbbesweg bij Gronsveld. Met die wegbeheerders werken wij gezamenlijk aan verbetering.

Hoe zorgen we dat alle kernen goed bereikbaar blijven?

De gemeente houdt alle kernen bereikbaar te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer en met de auto. Voor verbetering van het openbaar vervoer overleggen wij periodiek met de provincie Limburg en met vervoerder Arriva. Daarnaast werken wij de ontwikkeling van station Eijsden als knooppunt voor openbaar vervoer verder uit. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouwplannen, toetsen wij of de ontsluiting verkeersveilig is en doen wij waar nodig voorstellen voor verbetering. Daarbij hebben voetgangers, fietsers en andere kwetsbare verkeersdeelnemers bijzondere aandacht.

Openbare ruimte

Openbare ruimte

We streven ernaar onze openbare ruimte verzorgd, schoon, veilig en goed te onderhouden en voor iedereen toegankelijk te houden. We werken de komende jaren naar een klimaatadaptieve openbare ruimte, zodat wateroverlast beheersbaar is, we minder last hebben van hitte en droogte proberen te voorkomen

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe zorgen we dat onze openbare ruimte schoon, verzorgd en goed is onderhouden?

De gemeente onderhoudt wegen, groen, riolering en pleinen op kwaliteitsniveau B. Wij actualiseren onze onderhoudsbestekken en zien erop toe dat aannemers werken volgens de afgesproken kwaliteitsnormen en contractafspraken. Meldingen van inwoners over de openbare ruimte handelen wij binnen vijf werkdagen af. Samen met inwoners en partners voeren wij het Meerjaren Investeringsplan Infrastructuur uit, dat is gebaseerd op het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, het Waterprogramma, het Wegenbeleidsplan en het Klimaatadaptatieprogramma. Volgens het groenstructuurplan vormen wij de groenstructuur binnen de bebouwde kom stapsgewijs om naar een klimaatadaptieve en biodiverse inrichting, met meer bomen in het straatbeeld.

Hoe zorgen we ervoor dat wateroverlast wordt voorkomen?

De gemeente actualiseert in 2027 samen met de partners in de zuiveringskringen Heugem-Limmel en Wijlre het model van het stedelijk watersysteem. De knelpunten die daaruit volgen, nemen wij op in het Waterprogramma dat in 2028 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden. Het regenwatersysteem in de kernen richten wij in op een bui 9; in het landelijk gebied kunnen wij een bui die eens in de 25 jaar voorkomt binnen 24 uur bergen en verwerken. Samen met inwoners en terreinbeheerders bereiden wij maatregelen voor in het Noordal, de Termaardergrub en het

afstromingsgebied naar Bemelen. Met de provincie, het Rijk, Rijkswaterstaat en de gemeente Maastricht werken wij aan een voorkeursvariant voor de wateropgave in het Zuidelijk Maasdal, die in 2028 aan de minister wordt voorgelegd.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
2.1 Verkeer en vervoer	-4.612	-5.125	-5.363	-5.807	-6.082	-6.361
2.2 Parkeren	-77	-94	-64	-68	-63	-67
2.5 Openbaar vervoer	-20	-18	-20	-20	-20	-20
Totale lasten	**-4.709**	**-5.237**	**-5.447**	**-5.894**	**-6.166**	**-6.447**
Baten						
2.1 Verkeer en vervoer	173	192	193	10	10	10
2.2 Parkeren	12	30	7	18	7	18
2.5 Openbaar vervoer	6	6	6	6	6	6
Totale baten	**191**	**228**	**206**	**34**	**23**	**34**
Saldo Programma 2	**-4.518**	**-5.009**	**-5.241**	**-5.860**	**-6.143**	**-6.413**

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

2.1 Verkeer en vervoer:
Er heeft een inhaalslag plaatsgevonden m.b.t investeringen in 2026 (o.a. Cadier en Keer). Dit heeft geleid tot een stijging in de kapitaallasten.

Beleidsindicatoren

Voor Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat - zijn er vanuit het Besluit begroting en verantwoording (BBV) geen landelijk verplichte beleidsindicatoren vastgesteld.

Kaderstellende documenten

Stimuleringsregeling vergroenen tuinen
Verordening Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022
Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2025-2028
Rampbestrijdingsplan Hoogwater
Voorbereidingsbesluit grenscorrectie
Wijziging Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013
Openbaar verlichtingsplan
Gemeentelijke beleidsplan Verkeer en Vervoer 2021
Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal
Waterplan ‘23 en Uitvoeringsprogramma Hitte en Droogte

Verbonden partijen

Het programma Verkeer, vervoer en waterstaat kent geen verbonden partijen.

Programma 3 - Economie

Eijsden-Margraten heeft een sterke economie die nauw verbonden is met de kwaliteit en identiteit van de gemeente. Ondernemerschap, landbouw, vrijetijdseconomie en bedrijvigheid dragen bij aan werkgelegenheid, voorzieningen, leefbaarheid en brede welvaart. Tegelijkertijd zijn het landschap, het buitengebied, natuur, water en erfgoed belangrijke kwaliteiten die we willen behouden en versterken.

We werken daarom aan een toekomstbestendige en vitale lokale economie, met ruimte voor ondernemerschap en innovatie en met oog voor de specifieke kansen van onze gemeente. Dit betekent onder meer investeren in een sterk ondernemers- en vestigingsklimaat, toekomstbestendige bedrijventerreinen, regionale economische verbindingen, een vitale vrijetijdseconomie en nieuwe economische perspectieven voor landbouw en buitengebied. Daarbij zoeken we steeds de verbinding tussen economische ontwikkeling, recreatie, landschap, natuur, water, erfgoed en leefbaarheid.

Het Inspiratiekader Buitengebied, het Beleid Verblijfsrecreatie (io) en het ontwikkelen van een strategische economische visie vormen hiervoor belangrijke kaders. Samen met ondernemers, agrariërs, inwoners, maatschappelijke organisaties en regionale partners werken we aan de uitvoering van deze ambities.

Wettelijk Kader:

De gemeente heeft vanuit haar wettelijke taken een rol in het versterken van de lokale economische structuur en het creëren van goede voorwaarden voor een toekomstbestendige economie. Dit omvat zowel het ontwikkelen van economisch beleid en het ondersteunen van ondernemers als het versterken van de fysieke randvoorwaarden voor bedrijvigheid en het economisch en toeristisch profileren van de gemeente. Deze inzet is binnen het Iv3-kader ingedeeld in de volgende taakvelden:

3.1 Economische ontwikkeling: Versterken van de economische structuur van Eijsden-Margraten door economische beleidsontwikkeling, regionale en (eu)regionale samenwerking, het versterken van ondernemersnetwerken, samenwerking met kennisinstellingen en economische partners, economische monitoring en het benutten van subsidie- en financieringsmogelijkheden. Vanuit economisch perspectief werken we hier ook aan de versterking van de economische positie van landbouw en buitengebied, onder meer door nieuwe economische perspectieven en verdienmodellen te ontwikkelen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur: Versterken van de fysieke voorwaarden voor economische ontwikkeling, waaronder toekomstbestendige bedrijventerreinen en bedrijfslocaties, de economische aansluiting op gebiedsontwikkelingen en de fysieke voorwaarden voor een toekomstbestendige landbouw. Het Iv3-kader schaart werkzaamheden ten behoeve van land- en tuinbouwgronden expliciet onder dit taakveld.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen: Directe ondersteuning en dienstverlening aan ondernemers en bedrijven, waaronder ondernemerscontacten, het faciliteren van vestigingsvraagstukken en het ondersteunen van economische initiatieven. Dit geldt ook voor ondernemers in de landbouw en vrijetijdseconomie.

3.4 Economische promotie: versterken van de economische en toeristische profilering van Eijsden-Margraten, waaronder de profilering van de vrijetijdseconomie en het benutten van het onderscheidende karakter en de kwaliteiten van de gemeente.

Economische structuur

Economische structuur

Een strategische economische visie en uitvoeringsagenda voor Eijsden-Margraten.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe komen we tot een economische visie en uitvoeringsagenda?

De gemeente rondt in 2027 het traject naar de economische visie af. Wij werken de eerder gevalideerde kansrijke ontwikkelrichtingen uit in scenario's en brengen per scenario de voordelen, risico's, benodigde capaciteit en middelen en de rol van de gemeente in beeld. Die uitwerking vormt de basis voor de politieke keuzes en voor de visie zelf. Parallel versterken wij de uitvoeringskracht van het team Economie, richten wij de monitoring van economische ontwikkelingen in en bouwen wij een structurele economische data- en informatievoorziening op. Na vaststelling vertalen wij de keuzes naar een uitvoeringsagenda, waarin economie wordt verbonden met ruimte, duurzaamheid, mobiliteit, landbouw, landschap recreatie en erfgoed. Vanaf 2028 kan de uitvoering starten.

Wat doen we om de lokale economie vitaal te houden?

De gemeente versterkt in 2027 de samenwerking met ondernemers, kennisinstellingen en regionale partners. Wij ondersteunen ondernemersnetwerken, faciliteren kennisdeling en voeren structureel overleg tussen ondernemers, overheid en onderwijs. Daarnaast versterken wij de economische aansluiting op de regio Maastricht en benutten wij de kansen rond de Brightlands Maastricht Health Campus, de Engineering Hub Maastricht en de mogelijke komst van de Einstein Telescope. Economische ontwikkeling verbinden wij vroegtijdig met ruimtelijke projecten en gebiedsontwikkelingen, zodat kansen tijdig worden meegenomen. Voor het landelijk gebied ondersteunen wij nieuwe verdienmodellen binnen een toekomstbestendige en multifunctionele landbouw, waaronder vezelteelt en biobased toepassingen.

Hoe verdiepen we het Cittaslow-gedachtegoed in ons economisch beleid?

De gemeente sluit in 2027 vanuit de economische structuur aan bij de gemeentebrede doorontwikkeling van het Cittaslow-profiel. Wij verbinden economische ontwikkeling met ondernemerschap, landschap, erfgoed en leefkwaliteit en benutten de kansen die dit biedt voor het lokale bedrijfsleven. Waar de economische visie daartoe aanleiding geeft, werken wij economische kansen vanuit het Cittaslow-gedachtegoed verder uit, samen met de beleidsvelden vrijetijdseconomie, landbouw en erfgoed. Zo zorgen wij ervoor dat economische ontwikkeling bijdraagt aan de kwaliteiten die Eijsden-Margraten onderscheiden: kwaliteit van leven, duurzaamheid, natuur en respect voor zowel tradities als innovatie.

Wat doen we om de vrijetijdseconomie te versterken?

De gemeente werkt in 2027 de vrijetijdseconomie uit als kansrijke ontwikkelrichting binnen het Economisch Kompas. Wij onderzoeken hoe de sector sterker kan bijdragen aan economische vitaliteit, een renderend landschap en toekomstbestendige verdienmodellen voor ondernemers en de landbouw. Daarbij brengen wij de samenhang tussen vrijetijdseconomie, multifunctionele landbouw, streekgastronomie en erfgoed in beeld. Samen met partners in Zuid-Limburg en de Euregio werken wij aan een vrijetijdseconomie die past bij de kwaliteiten en de identiteit van onze gemeente. De inzichten benutten wij bij de economische visie, zodat de raad vanaf 2028 gerichte keuzes kan maken over de rol van deze sector.

Buitengebied en landbouw

Wat willen we bereiken?

Buitengebied en landbouw

We willen een toekomstbestendig buitengebied waarin vitale landbouw, een kwalitatief hoogwaardig landschap, natuur, water en leefbaarheid elkaar versterken. Ontwikkelingen dragen bij aan de kwaliteit van het buitengebied en aan het behoud en de versterking van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Daarbij bieden we ruimte aan passende ontwikkelingen en houden we rekening met de kwaliteiten en opgaven van het gebied.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe vertalen we het Inspiratiekader Buitengebied naar concrete gebieden?

De gemeente start in 2027 met een gebiedsgerichte aanpak in één pilotgebied. Daar passen wij de uitgangspunten van het Inspiratiekader Buitengebied integraal toe en doen wij ervaring op met deze manier van werken. Samen met agrariërs, grondeigenaren en andere gebiedspartners brengen wij kansen, knelpunten en opgaven in beeld en vertalen die naar concrete maatregelen en projecten.

Daarnaast onderzoeken wij hoe landgoederen en de Natuurschoonwet kunnen bijdragen aan toekomstbestendige landbouw en een hoogwaardig landschap. Ook stellen wij een strategische grondaankopenkaart op, zodat gronden die van belang zijn voor toekomstige gebiedsontwikkelingen tijdig in beeld zijn.

Welke instrumenten zetten we in om te sturen op het buitengebied?

De gemeente werkt in 2027 een grondstrategie voor het buitengebied uit. Daarin bepalen wij onze rol bij strategische grondverwerving, vrijwillige kavelruil en samenwerking met andere grondeigenaren en gebiedspartijen. Wij brengen beschikbare subsidies en fondsen in beeld en koppelen die waar mogelijk aan concrete projecten en gebiedsopgaven. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheden voor een strategische grondbank en stellen wij een afwegingskader op voor eventuele grondverwerving. Zo beschikken wij over beleidsmatige, financiële en juridische instrumenten om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken en gericht te sturen op landbouw, natuur, landschap, water en leefbaarheid.

Hoe wegen we initiatieven in het buitengebied integraal af?

De gemeente ontwikkelt in 2027 een uniforme en integrale casusaanpak voor initiatieven in het buitengebied. Wij leggen vast hoe een initiatief wordt behandeld, welke vakdisciplines daarbij aansluiten en hoe de uitgangspunten uit het Inspiratiekader worden meegewogen. Bij complexe initiatieven organiseren wij de integrale afweging vroeg in het proces en gezamenlijk, zodat de belangen van landbouw, landschap, natuur, water en leefbaarheid in samenhang worden gewogen. Ook stellen wij een beoordelingskader voor omgevingskwaliteit op en verbinden wij deze werkwijze met de bestaande ruimtelijke processen. Initiatiefnemers, medewerkers en bestuur krijgen daarmee één herkenbare werkwijze en eenduidige besluitvorming.

Hoe versterken we de samenwerking met agrariërs en gebiedspartners?

De gemeente versterkt in 2027 de communicatie en samenwerking met de agrarische sector. Wij organiseren structureel overleg en gebiedstafels met agrariërs om ontwikkelingen, kansen en knelpunten te bespreken en kennis te delen. Daarnaast versterken wij de samenwerking met onder meer de provincie Limburg, het waterschap en natuurorganisaties. Wij bieden een podium aan koplopers en innovatieve initiatieven, delen goede voorbeelden en organiseren kennisbijeenkomsten. Zo bouwen wij aan een netwerk waarin gemeente en gebiedspartijen samen verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst van de landbouw en het buitengebied, en vergroten wij het draagvlak voor ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Programma 3 - Economie						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
3.1 Economische ontwikkeling	-142	-141	-381	-429	-429	-429
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-269	-448	-408	-441	-450	-461
3.4 Economische promotie	-558	-606	-585	-589	-592	-592
Totale lasten	**-969**	**-1.195**	**-1.374**	**-1.459**	**-1.471**	**-1.482**
Baten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	162	142	144	147	147	147
3.4 Economische promotie	1.310	1.291	1.291	1.379	1.423	1.467
Totale baten	**1.471**	**1.433**	**1.435**	**1.526**	**1.570**	**1.614**
Saldo Programma 3	**503**	**238**	**61**	**67**	**98**	**132**

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

3.1 Economische ontwikkeling:

De stijging van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitvoering van de economische agenda.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Functiemenging	%	Meerdere bronnen	2025	43,0	50,7	54,6

Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	LISA	2025	198,1	186,3	196,1

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Visie Vrijetijdseconomie Zuid Limburg
Bermenbeleid 2016-2026
Beleidsnotitie bed and breakfast 2012
Beleidsnotitie paardenbakken hobbymatig 2012
Beleidsnotitie veldschuren en schuilgelegenheden 2012
Landschaps Ontwikkelings Plan
Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal
Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg
Toeristisch Recreatieve gebiedsvisie “beleef Eijsden-Margraten, knooppunt van Maas tot Mergelland 2030
Verordening op de heffing en invordering van marktgeld Eijsden-Margraten 2013
Verordening op de heffing en invordering toeristenbelasting
Inspiratiekader buitengebied

Verbonden partijen

Het programma Economie kent geen verbonden partijen.

Programma 4 - Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van elk kind in alle opzichten. Van belang is dan dat elk kind goed onderwijs kan volgen, zodat elk kind gelijke kansen heeft zich optimaal te ontwikkelen. Op grond van onze regisserende en facilitaire rol op onderwijsterrein investeren wij samen met de schoolbesturen en de kinderopvangsector in een sterke lokale onderwijsstructuur die kinderen en jongeren ondersteunt. Wij doen dit vanuit een integrale benadering van onderwijs- en jeugdbeleid.

Niet ieder kind start met dezelfde bagage: achterstanden ontstaan vroeg en zijn bij niet tijdig ingrijpen moeilijk weg te werken. Wij zetten dan ook in op vroegsignalering door te voorzien in voldoende voorzieningen voor voorschoolse educatie, zowel in spreiding als in aantal, en financieren daarnaast het aanbod van preventieve logopedie. Met de schoolbesturen maken wij afspraken over het voorkomen van onderwijsachterstanden.

Vroegsignalering en ondersteuning is ook onze inzet bij jongeren die later tijdens hun schoolloopbaan langdurig verzuimen en/of zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten of dreigen te verlaten. Ook op dit vlak doen wij dit in samenspraak met het onderwijsveld en vanuit een integrale benadering van onderwijs- en jeugdbeleid en eventueel het participatiebeleid. Dit laatste wanneer het begeleiden van jongeren naar passend werk aan de orde is.

Adequate en toekomstbestendige onderwijshuisvesting is een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen aanbieden van goed onderwijs door onze scholen. Schoolbesturen en gemeenten staan daarvoor samen aan de lat. In overleg met onze schoolbesturen gaan wij na, welke voor rekening van onze gemeente komende voorzieningen nodig zijn om aan deze randvoorwaarde te voldoen.

Wettelijk Kader:

- **Leerlingenvervoer:** toekennen, regelen en betalen van vervoersvoorzieningen voor kinderen die vanwege de afstand, een beperking of anderszins niet zelfstandig naar school kunnen.
- **Leerplicht en voortijdig schoolverlaten:** erop toezien dat leerplichtige kinderen geen schoolverzuim plegen en zo nodig handhavend optreden; in samenspraak met het onderwijsveld inzetten op het zo veel als mogelijk voorkomen van voortijdig schoolverlaten; begeleiden van jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie terug naar school dan wel naar werk.

- **Onderwijsachterstanden:** voorzien in voldoende voorzieningen voor voorschoolse educatie, bestemd voor kinderen met een risico op achterstand in de Nederlandse taal; maken van afspraken met het onderwijsveld en aanbieders van kinderopvang over de deelname aan vroegschoolse educatie en de resultaten van deze deelname, over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en het evenwichtig verdelen van jongeren met een onderwijsachterstand over de scholen; maken van afspraken met het onderwijsveld over voldoende onderwijsplaatsen voor nieuwkomers en het voor hen organiseren van doorlopende leerlijnen; financieren van preventieve logopedie op de scholen.
- **Onderwijshuisvesting:** financieren van uitbreiding, renovatie of (vervangende) nieuwbouw van schoolgebouwen, het aan de scholen kosteloos beschikbaar stellen van gymcapaciteit dan wel het toekennen van een vergoeding daarvoor, financieren van uitbreiding van eerste inrichting van onderwijsleerpakket en meubilair.

Onderwijs

Onderwijs

Wij willen dat ieder kind/leerling gelijke kansen heeft om zich optimaal te ontwikkelen en actief mee te doen in de maatschappij.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Wat doen we om ieder kind gelijke kansen te geven?

De gemeente subsidieert de instandhouding van de zeven locaties voor voorschoolse educatie en het aanbod van preventieve logopedie op de scholen. Voor leerlingen uit de Oekraïne-opvang en andere nieuwkomers kennen wij een vergoeding toe voor toeleiding naar taalklassen. Samen met de schoolbesturen en de kinderopvang herijken wij in 2027 het onderwijsachterstandenbeleid uit 2022. Met de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland herijken wij de gemeenschappelijke regelingen voor leerplicht en leerlingenvervoer. Met diezelfde gemeenten overleggen wij over uitbreiding van de formatie van het regionaal bureau leerplicht en het doorstroompunt, omdat de doelgroep voortijdig schoolverlaten groeit van 12 tot 23 jaar naar 12 tot 27 jaar.

Hoe zorgen we voor toekomstbestendige onderwijshuisvesting?

De gemeente voert het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2023-2038 uit, zodat schoolgebouwen veilig, gezond en geschikt blijven om in te leren. In overleg met de schoolbesturen bepalen wij in 2027 welke maatregelen nodig zijn om hittestress in de schoolgebouwen te voorkomen. Met dezelfde schoolbesturen gaan wij na of vaststelling van een nieuw huisvestingsplan aan de orde is, gelet op de ontwikkeling van de leerlingenaantallen en de staat van de gebouwen.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Programma 4 - Onderwijs						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-86	-64	-64	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.464	-1.584	-2.244	-2.542	-2.002	-1.912
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-717	-757	-694	-791	-791	-791
Totale lasten	**-2.267**	**-2.406**	**-3.002**	**-3.332**	**-2.793**	**-2.703**
Baten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	86	64	64	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	275	423	268	268	316	320
Totale baten	**361**	**487**	**332**	**268**	**316**	**320**
Saldo Programma 4	**-1.906**	**-1.918**	**-2.670**	**-3.064**	**-2.477**	**-2.383**

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

4.2 Onderwijshuisvesting:

De stijging van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging tijdelijk huisvesting Kindcentrum C&K 2027-2029.

De daling van de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door het aframen van huur- en voorschot servicekosten.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL

Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2025	3,6	6,7	7,4
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2025	19	25	28
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	2025	3,7	2,1	2,3

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Huisvestingsplan Maatschappelijk Vastgoed Eijsden-Margraten 2025
Beleidsregels omtrent de peuteropvang en de voorschoolse educatie (Beleidsregel Peuteropvang en Voorschoolse Educatie gemeente Eijsden-Margraten 2021
Gemeenschappelijke Regeling Regionale Samenwerking Leerplicht en RMC, Maastricht en Mergelland
Uitvoeringsbesluit Kinderopvang op basis van Sociaal Medische Indicatie (SMI) Maastricht-Heuvelland 2017 e.v.
Verordening materiële en financiële gelijkstelling gemeente Eijsden-Margraten 2012
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Eijsden-Margraten 2023
Verordening leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland 2025, gemeente Eijsden-Margraten
Nadere regels Verordening leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland 2025, gemeente Eijsden-Margraten
Nadere regels omtrent het peuter- en vve-programma

Verbonden Partijen

Verordening leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland 2025, gemeente Maastricht
Regionale samenwerking Leerplicht en RMC, Maastricht en Mergelland

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf 6: Verbonden partijen.

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur

Sport, cultuur, erfgoed, recreatie, natuur en landschap zijn belangrijke dragers van de kwaliteit van leven in Eijsden-Margraten. Ze dragen ieder op hun eigen manier bij aan gezondheid, ontmoeting, participatie en inclusie en geven kleur aan de identiteit van onze gemeente. Samen versterken ze de sociale samenhang, de leefkwaliteit en de identiteit van Eijsden-Margraten en bieden ze kansen om maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in samenhang aan te pakken. Deze kwaliteiten bepalen mede het karakter van Eijsden-Margraten als grensgemeente en van onze plek in de Euregio. We bouwen daarop voort en geven ruimte aan nieuwe ontwikkelingen en generaties.

Door deze beleidsterreinen met elkaar en met andere maatschappelijke en ruimtelijke opgaven te verbinden, benutten we hun gezamenlijke kracht. We zetten sport, cultuur, erfgoed, recreatie, natuur en landschap gericht in voor een sterke sociale basis, een aantrekkelijke leefomgeving, participatie en inclusie en een toekomstbestendige ontwikkeling van onze kernen en het buitengebied. Daarbij werken we samen met inwoners, verenigingen, ondernemers, maatschappelijke partners en regionale en euregionale partijen. Zo versterken we de eigen identiteit van Eijsden-Margraten én onze kracht om samen maatschappelijke opgaven aan te pakken en de gemeente toekomstgericht te ontwikkelen.

Erfgoed
Sinds het opstellen van het huidige erfgoedbeleid hebben zich talloze ontwikkelingen voorgedaan die herziening noodzakelijk maken, mede door de inwerkingtreding van de omgevingswet. De verwachting is dat begin 2027 het nieuwe erfgoedbeleid zal worden vastgesteld. Waardoor de inventarisatie en bescherming van ons erfgoed gefaseerd kunnen worden vastgelegd in het omgevingsplan. De definitieve omgevingsplannen dienen uiterlijk 1 januari 2032 gereed te zijn.

Wettelijk Kader:
Dit taakveld is gericht op het bevorderen van sport, cultuur, erfgoed, media, recreatie, natuur en landschap en draagt daarmee bij aan een vitale, aantrekkelijke en leefbare gemeente.

1. **Sportbeleid en activering (5.1):** Stimuleren van sport en bewegen, ondersteunen van sportverenigingen en uitvoeren van het sportakkoord, gericht op een vitale en actieve samenleving.
2. **Sportaccommodaties (5.2):** Het bouwen, beheren, onderhouden en exploiteren van sportvoorzieningen zoals sporthallen, zwembaden, sportvelden en andere accommodaties voor sportbeoefening.

3. **Cultuurparticipatie en cultuurproductie (5.3):** Bevorderen van een toegankelijk en toekomstgericht cultureel klimaat, met ruimte voor cultuurbeoefening, ontwikkeling, ontmoeting en deelname van inwoners. Ondersteunen en versterken van culturele initiatieven en voorzieningen die bijdragen aan een vitale en verbonden samenleving.
4. **Musea (5.4):** Behouden, onderzoeken en presenteren van cultureel erfgoed via musea, archeologie, heemkunde en historische archieven.
5. **Cultureel erfgoed (5.5):** Behouden, versterken en beleefbaar maken van cultureel erfgoed, met aandacht voor zowel materiële als immateriële waarden en de verbinding met inwoners, omgeving en samenleving
6. **Media (5.6):** Versterken van een toegankelijk en toekomstbestendig lokaal medialandschap, met voorzieningen voor informatie, kennisdeling, ontmoeting en cultuur. Inzetten op een maatschappelijke bibliotheekvoorziening en andere vormen van publieke informatievoorziening die bijdragen aan participatie, inclusie en een goed geïnformeerde samenleving.
7. **Openbaar groen en recreatie (5.7):** Beheren en versterken van openbaar groen, natuur en landschap en bijdragen aan de bescherming en kwaliteit van de leefomgeving. Ontwikkelen en onderhouden van groene en recreatieve voorzieningen en mogelijkheden voor bewegen, spelen en recreatie in de openbare ruimte en het buitengebied.
8. **Verenigingsleven (5.8):** Verstrekken van subsidies en ondersteuning aan sport-, cultuur- en recreatieve verenigingen die bijdragen aan participatie, inclusie, ontmoeting en leefbaarheid binnen de gemeente.

Vitale samenleving

Vitale samenleving

Eijsden-Margraten bouwt voort op haar sterke maatschappelijke en culturele identiteit en ontwikkelt deze samen met inwoners verder tot een vitale, inclusieve en toekomstgerichte samenleving. We versterken ontmoeting, participatie en maatschappelijke betrokkenheid. Cultuur, sport en maatschappelijke voorzieningen zijn volwaardig onderdeel van onze leefomgeving en worden vanaf het begin betrokken bij verdere ontwikkelingen. Zo creëren we ruimte voor initiatief, verbinding en deelname van iedereen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe maken we onze maatschappelijke accommodaties toekomstbestendig?

De gemeente voert de vijf businesscases uit het Huisvestingsplan Maatschappelijke Accommodaties uit, voor de kernen Cadier en Keer, Eijsden, Gronsveld, Margraten en Mheer. Deze businesscases richten zich op toekomstbestendigheid, multifunctionaliteit en duurzaamheid, zodat verenigingen, sport en cultuur ook op langere termijn een plek houden in de kern. In de overige kernen houden wij de

accommodaties op een passend onderhoudsniveau. Bij elke businesscase kijken wij naar gezamenlijk gebruik door meerdere gebruikers, zodat de exploitatie haalbaar blijft en de voorziening blijft passen bij de behoefte in de kern.

Hoe zetten we sport en bewegen in voor vitale en leefbare kernen?

De gemeente versterkt sportverenigingen en stimuleert sport- en beweegactiviteiten die bijdragen aan vitaliteit, ontmoeting en leefbare kernen. Lokaal geven wij uitvoering aan de doelstellingen van Heuvelland in Beweging en aan het Regionaal Sportakkoord Zuid-Limburg. De focus ligt daarbij op inclusie, zodat iedereen kan sporten, op een sociaal veilig sportklimaat en op toekomstbestendige sportaccommodaties en zwembaden. Sport en bewegen zetten wij ook nadrukkelijk in om gezondheidsachterstanden te verkleinen en zorgvragen te voorkomen, in samenhang met ons preventiebeleid.

Wat doen we om kunst, cultuur en erfgoed te verbinden met de samenleving?

De gemeente voert in 2027 de Cultuurvisie 2025-2030 verder uit. Wij ontwikkelen het bibliotheekwerk door tot inclusieve maatschappelijke en culturele ontmoetingsplaatsen en bouwen het subsidiebeleid voor cultuur en verenigingen verder uit. Levend materieel en immaterieel erfgoed versterken wij door ruimte te geven aan nieuwe manieren om dit zichtbaar en beleefbaar te maken, met extra aandacht voor jongeren en met verbinding naar educatie, recreatie en streekidentiteit. Bij woningbouw- en gebiedsontwikkelingen zetten wij kunst, cultuur en erfgoed waar mogelijk al in vanaf de initiatieffase. Daarnaast zetten wij de doorontwikkeling van kunst- en cultuurprojecten in de samenleving voort, vanuit verbinding en participatie van inwoners.

Landschap en natuur

Landschap en natuur

Eijsden-Margraten werkt aan een robuust, verbonden en toekomstbestendig natuurnetwerk. We beschermen en versterken natuur en landschap en vergroten de biodiversiteit, samen met agrariërs, natuurorganisaties, inwoners en andere betrokkenen. Natuur krijgt een volwaardige plek in beleid, ruimtelijke ontwikkelingen en besluitvorming. Zo werken we aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, nu en in de toekomst.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe verbinden we natuurgebieden en vergroten we de biodiversiteit?

De gemeente investeert in 2027 gericht in natuurontwikkeling op gemeentelijke gronden en werkt daarvoor samen met andere grondeigenaren. Wij verbeteren de ecologische verbindingen tussen natuurgebieden en stimuleren het gebruik van subsidieregelingen voor natuurbeheer. Het beheer van

onze eigen gronden optimaliseren wij richting meer biodiversiteit en wij brengen de kansen voor inheemse bestuivers in beeld. Kenmerkende plant- en diersoorten beschermen wij door hun leefgebieden te versterken, uit te breiden en beter met elkaar te verbinden. Dit doen wij samen met inwoners, agrariërs en natuurorganisaties, zodat de kwaliteit en de veerkracht van de natuur toenemen.

Hoe geven we natuur een volwaardige plek in onze besluitvorming?

De gemeente start in 2027 met de programmatische uitvoering van de vijf aanbevelingen uit het onderzoek van Wageningen University & Research naar een natuurinclusieve gemeente. Wij actualiseren en versterken regelgeving en handhaving en onderzoeken welke aanvullende verantwoordelijkheden voortvloeien uit de Omgevingswet. De Gemeentelijke Adviescommissie Mergelland natuur en landschap betrekken wij nadrukkelijker bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast brengen wij in beeld welke natuur- en landschapselementen extra bescherming of herstel nodig hebben en scherpen wij het beleid daarop waar nodig aan. Samen met inwoners, agrariërs en natuurorganisaties zoeken wij daarbij actief naar draagvlak.

Hoe beschermen we ons landschap, ook over de grens heen?

De gemeente zet in 2027 de uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan en de subsidieregeling voor de aanleg van kleine landschapselementen voort. Wij actualiseren het register landschapselementen, zodat inwoners kunnen zien of een element op hun terrein erkend is en welke beschermingsstatus geldt. Ook onderzoeken wij de bescherming van monumentale en waardevolle bomen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied streven wij naar een goede landschappelijke inpassing. Bij grote opgaven, zoals de toenemende overstromingsrisico's en de verduurzaming van onze samenleving, dragen wij bij aan een integrale aanpak. Daarbij werken wij samen met buurgemeenten en met Landschapspark Grenzeloos Bocageland.

Recreatie

Wat willen we bereiken?

Recreatie

Wij versterken de lokale vrijetijdseconomie vanuit de eigen streekidentiteit en het Cittaslow-gedachtegoed. Recreatie, cultuur, landschap en landbouw verbinden wij met elkaar, zodat bezoek aan onze gemeente bijdraagt aan de kwaliteit van leven van inwoners. Kwaliteit, duurzaamheid, participatie en inclusie zijn daarbij leidend.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe verbinden we cultuur, natuur en recreatie tot één geheel?

De gemeente benadert cultuur, erfgoed, natuur en recreatie in 2027 in samenhang, met de streekidentiteit en het Cittaslow-gedachtegoed als uitgangspunt. Wij behouden en versterken tradities en bieden tegelijk ruimte aan innovatie en nieuwe vormen van cultuur, recreatie en beleving. Vanuit het cluster sport, cultuur, natuur en landschap versterken wij de samenhang met de vrijetijdseconomie en leggen wij de verbinding met toerisme en streekidentiteit. Wij werken daarbij samen met regionale en Euregionale partners en bieden ruimte aan initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Ook vergroten wij de zichtbaarheid van het Cittaslow-profiel en gebruiken wij dit waar mogelijk als uitgangspunt bij maatschappelijke ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
5.1 Sportbeleid en activering	-567	-623	-477	-483	-487	-490
5.2 Sportaccommodaties	-2.066	-2.228	-2.279	-2.308	-2.352	-2.397
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-694	-798	-797	-792	-787	-787
5.4 Musea	-3	-3	-4	-4	-4	-4
5.5 Cultureel erfgoed	-63	-43	-80	-121	-164	-151
5.6 Media	-724	-836	-747	-763	-780	-755
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.529	-3.877	-3.583	-3.492	-3.531	-3.552
Totale lasten	**-7.646**	**-8.408**	**-7.967**	**-7.963**	**-8.105**	**-8.136**
Baten						
5.1 Sportbeleid en activering	141	144	11	11	11	11
5.2 Sportaccommodaties	515	524	524	524	524	524
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	17	20	0	0	0	0
5.6 Media	64	126	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8	100	0	0	0	0
Totale baten	**746**	**914**	**534**	**534**	**534**	**534**
Saldo Programma 5	**-6.900**	**-7.495**	**-7.433**	**-7.428**	**-7.571**	**-7.602**

Toelichting

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

5.1. Sport Beleid en activering:
De daling in de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door het beëindigen van een SPUK-regeling en waarvan de opvolger nog niet duidelijk is.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie:
De daling van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het activeren van investeringen in bomen (conform de BBV mogen bomen onder bepaalde voorwaarden worden geactiveerd).

De daling van de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door het eindigen van een aantal SPUK-regelingen.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor	2024	44,8	44,7	42,5

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Landschaps Ontwikkelings Plan
Rampbestrijdingsplan Hoogwater
Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal
Cultuurvisie Eijsden-Margraten 2025-2030
Verordening leszwemmen
Beleidsregel activiteitensubsidies Welzijn gemeente Eijsden-Margraten 2018
Algemene subsidieverordening Eijsden-Margraten 2026

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf 6: Verbonden partijen.

Programma 6 - Sociaal domein

Wij zijn een inclusieve gemeente met een sterke sociale basis, waar inwoners veilig en gezond kunnen wonen, meedoen en zich kunnen ontwikkelen. We willen dat inwoners zo veel mogelijk meedoen en zich verbonden voelen met hun omgeving. Inwoners kijken naar elkaar om en helpen elkaar.

Niet iedereen kan zich altijd zelfstandig redden. Wanneer ondersteuning nodig is, kunnen inwoners rekenen op passende en betaalbare ondersteuning. Waar nodig bieden we professionele ondersteuning die aansluit bij de hulpvraag, met oog voor de menselijke maat. Daarbij kijken we naar wat inwoners zelf wel kunnen en welke mogelijkheden er zijn binnen de sociale basis. Wij versterken de sociale basis en investeren in samenwerking met inwoners en maatschappelijke partners. We werken samen met vrijwilligersorganisaties, verenigingen, welzijnsorganisaties en zorgaanbieders om ervoor te zorgen dat inwoners mee kunnen doen, elkaar kunnen ontmoeten en de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

Onze inzet is gebaseerd op vier uitgangspunten:

Normaliseren: we sluiten aan bij het gewone leven en kijken vanuit de hulpvraag naar wat nodig is, zonder problemen onnodig te medicaliseren.

Een sterke en inclusieve samenleving: we versterken de sociale basis en stimuleren dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten, mee kunnen doen, naar elkaar omkijken en elkaar ondersteunen.

Integrale ondersteuning en toegang: inwoners kunnen met hun hulpvraag terecht bij een toegankelijke gemeentelijke toegang. We kijken breed naar de situatie van de inwoner en bieden ondersteuning vanuit de menselijke maat.

Passende en betaalbare ondersteuning: we bieden ondersteuning die aansluit bij wat nodig is en die tegelijkertijd duurzaam en betaalbaar is voor inwoners en gemeente.

<u>Wettelijk kader:</u>

Sociaal domein omvat alle zorg en ondersteuning voor inwoners die het zelfstandig even niet redden.

- Samenkracht en burgerparticipatie: De sociale basis, vrijwilligerswerk, wijkactiviteiten en algemene welzijnsvoorzieningen.
- Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: Lokale wijkteams en de centrale toegang tot zorg en ondersteuning.
- Inkomensregelingen: Bijstandsuitkering verstrekking, bijzondere bijstand en minimabeleid.
- WSW en beschut werk: Sociale werkvoorziening en banenafspraak voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

- Arbeidsparticipatie: Re-integratietrajecten en activeringshulp naar werk.
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo & Jeugd): Huishoudelijke hulp, individuele begeleiding, dagbesteding, pleegzorg en jeugdhulp.
- Mentale gezondheid: Wet verplichte GGZ

Een inclusieve samenleving

Een inclusieve samenleving

Een gemeente waar iedereen zichzelf kan zijn en volwaardig meedoet, met gelijke kansen en rechten ongeacht achtergrond, beperking of leeftijd.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Wat doen we om gelijke kansen en rechten voor iedereen te bevorderen?

De gemeente voert de Lokale Inclusie Agenda uit en ontwikkelt deze door tot een breed gedragen instrument. Wij zetten in op bewustwording, ontmoeting en toegankelijkheid, zodat inclusie een vanzelfsprekend onderdeel wordt van beleid en uitvoering op terreinen als onderwijs, werk en inkomen, sport, cultuur, welzijn en mobiliteit. Inwoners met lage basisvaardigheden helpen wij onder meer via taalrijke start en andere taal- en informatievoorzieningen. Armoede en schulden voorkomen en signaleren wij vroegtijdig, zodat inwoners tijdig passende ondersteuning krijgen en schulden beperkt blijven. Daarnaast voeren wij het beleid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang uit, bevorderen wij een dementievriendelijke omgeving en geven wij invulling aan de groeiende woonzorgopgave.

Hoe zorgen we dat nieuwkomers zich welkom voelen?

De gemeente voert de Wet inburgering uit en begeleidt statushouders bij taal, inburgering, werk en deelname aan de samenleving, zodat zij zo zelfstandig mogelijk meedoen. Nieuwkomers ondersteunen wij ook bij praktische zaken, zoals huisvesting, zorg en onderwijs voor hun kinderen. Daarnaast heten wij alle nieuwe inwoners welkom en informeren wij hen over de voorzieningen en mogelijkheden in onze gemeente. Zo dragen wij bij aan kernen waarin nieuwe inwoners hun weg vinden en zich thuis voelen.

Inwonersondersteuning

Inwonersondersteuning

Inwoners die hulp nodig hebben krijgen zo snel mogelijk de juiste ondersteuning zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe zorgen we ervoor dat bij jeugdhulp de focus ligt op normaliseren en eigen kracht van gezinnen?

De gemeente versterkt de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen door te investeren in stevige lokale teams en een betere aansluiting tussen onderwijs, kinderopvang, welzijn en jeugdhulp. Hulp organiseren wij daarmee dichter bij het gezin. Door vroegtijdig te ondersteunen en meer collectieve, voorliggende voorzieningen te ontwikkelen, gericht op normaliseren, preventie, lotgenotencontact en mentale gezondheid, voorkomen wij zoveel mogelijk dat specialistische jeugdhulp nodig is. Regionaal werken wij aan een nieuwe inkoop van jeugdzorg. Lokaal stellen wij in 2027 het uitvoeringsplan Jeugd 2027-2030 vast, met de ambities, maatregelen en prioriteiten voor de komende jaren.

Hoe realiseren we dat iedereen meedoet, bij voorkeur via betaald werk en anders via maatschappelijke participatie?

De gemeente past meer maatwerk toe bij re-integratie, in lijn met de uitgangspunten van de Participatiewet in Balans. In 2027 sluiten onze werkprocessen en beleidsregels aan op de nieuwe wetgeving, scholen wij klantmanagers bij en versterken wij de aansluiting tussen participatie, schuldhulpverlening, Wmo en jeugd. Wij stimuleren ontwikkeling en zorgen ervoor dat werken meer gaat lonen. Samen met regionale partners werken wij aan de oprichting van het Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland, zodat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt beter worden begeleid naar werk. Ook benutten wij de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport voor de doorontwikkeling van Sociale Zaken. Lokale ondernemers betrekken wij bij het creëren van werk- en participatieplekken.

Hoe realiseren we dat laagdrempelige ondersteuning beschikbaar is (via Wmo) zodat beroep op formele zorg beheersbaar blijft?

De gemeente zet de bestaande sociale basis en de algemeen toegankelijke voorzieningen voort en onderzoekt welke nieuwe initiatieven kwetsbare inwoners en ouderen beter bereiken. Wij zorgen voor passende en betaalbare maatwerkvoorzieningen voor wonen, mobiliteit, huishoudelijke ondersteuning en participatie, en sturen daarbij op kwaliteit, toegankelijkheid en doelmatigheid. Het gebruik en de kosten monitoren wij, zodat de uitgaven beheersbaar blijven. Mantelzorgers ondersteunen wij met informatie, advies en passende hulp en waarderen wij via het mantelzorgcompliment. In 2027 voeren wij een breed participatietraject uit en betrekken wij inwoners en partners bij de visie en het nieuwe

Wmo-beleidsplan. Met welzijnsinstellingen, zorgaanbieders en vrijwilligers maken wij afspraken over ieders rol, en met de regiogemeenten kopen wij maatwerkvoorzieningen gezamenlijk in.

Preventie en positieve gezondheid

Preventie en positieve gezondheid

Inwoners leven gezonder, voelen zich veerkrachtiger en kunnen zo lang mogelijk zelfstandig deelnemen aan de samenleving.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Wat doen we om te kunnen investeren in preventie om het totale welzijn van de inwoner te versterken?

De gemeente investeert in preventie door inwoners te ondersteunen bij het versterken van hun eigen regie, gezondheid en veerkracht. Dit doen wij onder meer via welzijnsvoorzieningen, welzijn op recept, de inzet van welzijnsconsulenten en initiatieven gericht op mentale gezondheid. Daarnaast nemen wij deel aan het Deltaplan Wonen, Welzijn en Zorg in de Buurt. Samen met maatschappelijke partners werken wij aan woonzorgzones in de kernen Eijsden, Cadier en Keer, Margraten en Mheer, waar wonen, welzijn en zorg bij elkaar komen. Zo kunnen inwoners langer zelfstandig wonen en actief deelnemen aan de samenleving.

Hoe dragen we bij aan Positieve gezondheid als verbindende kracht in het totale welzijn van inwoners: lichamelijk, mentaal en sociaal?

De gemeente ontwikkelt in 2027 een integrale visie op het sociaal domein, waarin de samenhang tussen ondersteuning, welzijn, sport, cultuur en onderwijs centraal staat. Wij blijven uitvoering geven aan programma's als Kansrijke Start, de gezonde jeugd- en omgevingsaanpak JOGG en valpreventie, en aan regionale initiatieven op het gebied van mentale gezondheid. Sport en bewegen zetten wij nadrukkelijk in om gezondheid te bevorderen, gezondheidsachterstanden te verkleinen en zorgvragen te voorkomen. Met het preventie- en handhavingsplan jeugd en middelen en de samenwerking met maatschappelijke partners dragen wij bij aan een gezonde leefstijl, mentale veerkracht en sociale verbondenheid.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Programma 6 - Sociaal domein						
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Meerjarenraming 2028	Meerjarenraming 2029	Meerjarenraming 2030
Lasten						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.681	-3.395	-3.100	-3.014	-2.974	-2.956
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-86	-966	-1.070	-993	-1.012	-1.021
6.22 toegang en eerstelijnsvoorziening jeugd	-645	-730	-785	-813	-842	-847
6.3 Inkomensregelingen	-5.315	-5.263	-5.393	-5.515	-5.637	-5.672
6.4 WSW en beschut werk	-2.223	-2.002	-1.822	-1.749	-1.626	-1.548
6.5 Arbeidsparticipatie	-893	-658	-820	-827	-834	-840
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-5.135	-5.387	-5.740	-5.961	-4.744	-4.954
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-122	-95	-213	-229	-244	-262
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-4.954	-4.925	-5.432	-5.717	-5.952	-6.217
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-49	-100	-68	-68	-68	-68
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-179	-100	-392	-419	-449	-480
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-522	-844	-597	-622	-649	-677
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-79	-8	-8	-8	-8
6.791 PGB Wmo	-232	-227	-252	-263	-274	-286
6.792 PGB Jeugd	-175	-121	-254	-257	-259	-261
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	-57	-61	-63	-66	-68	-68
6.821 jeugdbescherming	-56	-358	-183	-205	-230	-258
6.822 jeugdreclassering	-248	-91	-75	-77	-80	-83
6.92 Coördinatie en beleid jeugd	-981	-234	-243	-19	120	110
Totale lasten	**-27.585**	**-25.634**	**-26.512**	**-26.821**	**-25.829**	**-26.394**

Programma 6 - Sociaal domein						
Baten						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.535	1.319	917	587	440	440
6.3 Inkomensregelingen	4.412	4.751	4.738	4.848	4.959	5.074
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	349	271	283	295	312	321
6.812 Maatschappelijke - en vrouwenopvang (Wmo)	29	31	33	34	35	35
Totale baten	**8.326**	**6.372**	**5.970**	**5.765**	**5.747**	**5.871**
Saldo Programma 6	**-19.259**	**-19.262**	**-20.542**	**-21.056**	**-20.082**	**-20.523**

Toelichting

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting:
Door de verplichte verdichting in taakvelden binnen WMO, Jeugd en Participatie geven we geen toelichting op regel niveau maar bekijken we de 3 sociale domeinen als geheel. Immers het betreft open-einde regelingen waardoor realisatie door onvoorziene ontwikkelingen gedurende het jaar sterk kan afwijken.

Jeugd
De lasten voor Jeugd nemen in 2027 toe. Met name de kosten voor ambulante jeugdhulp, jeugdhulp met verblijf, PGB's en de toegang tot de jeugdhulp zijn hoger geraamd. De bijraming houdt verband met de aanhoudende druk op de jeugdhulp, hogere zorgkosten en een toenemende ondersteuningsvraag.

Wmo
Binnen de Wmo stijgen de geraamde uitgaven door hogere kosten voor hulpmiddelen, maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budgetten. Daarnaast nemen de uitgaven voor maatschappelijke ondersteuning licht toe. De bijraming hangt samen met loon- en prijsontwikkelingen en de toenemende vraag naar ondersteuning.

Participatiewet

Binnen de Participatiewet is sprake van een stijging van de geraamde lasten voor inkomensregelingen en arbeidsparticipatie. De ontwikkeling van het uitkeringsbestand en de daarmee samenhangende uitgaven zorgen voor extra druk op het budget. Hierdoor is ook binnen de Participatiewet sprake van een hogere raming ten opzichte van 2026.

Baten 6.1

Lagere begroting als gevolg van lager SPUK gelden inzake doorstroomlocatie Groot-Welsden (-250K) en beëindigen SPUK GALA (-150K).

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Banen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Meerdere bronnen	2025	588,4	749,8	858,8
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2023	1	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2024	3	4	6
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2025	72,0	73,6	73,2
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2024	1	2	2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	2025	122,3	189,3	281,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	2025	73,1	222,1	217,8
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2025	11,9	13,9	13,7
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2025	0,9	1,0	1,0
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2025	0,4	0,3	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS GMSD Wmo	2025	730	716	720

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Wijziging integrale verordening Sociaal Domein 2025
Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
Beleidsnota Schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2022-2025
Beleidsregels Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) gemeente Eijsden-Margraten
Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eijsden-Margraten houdende regels omtrent bijzondere bijstand Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Eijsden-Margraten 2018 e.v.
Beleidsregels Terug- en invordering bedrijfskapitaal Tozo
Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eijsden-Margraten houdende regels omtrent tegemoetkoming aanvullende zorgverzekering Regeling Tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering Gemeente Eijsden-Margraten 2018 e.v.
Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Eijsden-Margraten
Uitvoeringsbesluit individuele inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.
Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.
Uitvoeringsbesluit hoogwaardig handhaven en debiteuren Participatiewet, IOAW EN IOAZ Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.
Uitvoeringsbesluit inkomstenvrijlating parttime werkzaamheden Participatiewet, IOAW en IOAZ Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.
Uitvoeringsbesluit vermogensvaststelling Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.
Uitvoeringsbesluit Boetes Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2017 e.v.
Centrumregeling verwerving WMO ondersteuning Maastricht 2019 Heuvelland
Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz
Beleidsplan Wmo-Maastricht-Heuvelland 2023-2026
Integrale verordening Sociaal Domein gemeente Eijsden-Margraten 2025

Verbonden partijen

Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019
Centrumregeling Verwerving Wmo ondersteuning Maastricht-Heuvelland 2019
Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
MTB Regio Maastricht N.V.
Stichting Podium24

Stichting Re-integratie inbesteding Maastricht Mergelland / Annex BV

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf 6: Verbonden partijen.

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Met dit programma werken we integraal aan een gezonde, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Eijsden-Margraten. De inzet op volksgezondheid, energie- en warmtetransitie, afval en grondstoffen en luchtkwaliteit versterkt elkaar. Door te investeren in preventie, een gezonde leefomgeving, energiebesparing, circulair grondstoffengebruik en schone lucht vergroten we niet alleen de duurzaamheid van onze gemeente, maar ook de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en regionale partners werken we zo stap voor stap aan een toekomstbestendige gemeente waarin gezondheid, duurzaamheid en kwaliteit van leven hand in hand gaan.

Minder afval, nog betere afvalscheiding en meer hergebruik blijven doelstellingen waaraan wij samen met de 9 andere gemeenten binnen de GR Rd4 in de komende bestuursperiode werken. Onze ambitie is om in 2050 een volledig circulaire gemeente te zijn. Dit vertalen wij naar ons eigen initiëren, handelen en participatie met inwoners, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke instellingen.

Wettelijk Kader:

De gemeente beschermt, bevordert en bewaakt de biologische gezondheid van haar inwoners en zorgt voor een schone, duurzame leefomgeving.

- Publieke gezondheidszorg: Financieren en aansturen van de GGD voor preventieve programma’s, vaccinatieprogramma's, jeugdgezondheidszorg (het consultatiebureau) en infectieziektebestrijding.
- AED-netwerk: Onderhouden van het AED-netwerk en het bewaken van de spreiding binnen de gemeente.
- Afvalinzameling: Organiseren van de inzameling van restafval, gft, pmd, oud papier en glas. Ook het beheer van de milieustraat valt hieronder.
- Riool en water: Wij zorgen voor een doelmatige inzameling en afvoer van afvalwater naar de waterzuivering. Regenwater houden wij waar mogelijk vast en voeren wij gecontroleerd af richting het beekdalsysteem. Door een robuust rioolstelsel streven wij ernaar overstorten op oppervlaktewater zoveel mogelijk te voorkomen.
- Duurzaamheid en energietransitie: Stimuleren van de overgang naar aardgasvrije wijken, het subsidiëren van woningisolatie en het plaatsen van openbare laadpalen.

Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Preventie en positieve gezondheid

We beschermen, bevorderen en bewaken de gezondheid van onze inwoners.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Wat doen we om de gezondheid van inwoners te beschermen en te bevorderen?

De gemeente continueert de opdracht aan de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg voor de uitvoering van onze wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid. Daaronder vallen het rijksvaccinatieprogramma, preventieve programma's en de jeugdgezondheidszorg. De GGD voert ook het Regionaal Gezondheidsbeleid 2025-2031 uit, met extra aandacht voor mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving. Daarnaast geven wij uitvoering aan de samenwerkingsafspraken uit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord. Ons netwerk van automatische externe defibrillatoren houden wij op peil via Hartveilig, dat het onderhoud verzorgt en voldoende reanimatiecursussen aanbiedt in onze kernen. Wij stimuleren inwoners deel te nemen aan deze cursussen en zich aan te melden als burgerhulpverlener.

Milieu, klimaat en afval

Afval & grondstoffen

Onze ambitie is om in 2050 een volledig circulaire gemeente te zijn. Dit vertalen wij naar ons eigen initiëren, handelen en participatie met inwoners, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke instellingen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe werken we toe naar een circulaire gemeente?

De gemeente werkt samen met de negen andere gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Rd4 toe naar een volledig circulaire gemeente in 2050. In het tweede kwartaal van 2027 presenteren wij het nieuwe Grondstoffenplan 2027-2030 en daarna monitoren wij de uitvoering jaarlijks. Wij vergroten de bewustwording over afval als grondstof via campagnes. Het gerenoveerde grondstoffenpark aan de Fremme wordt begin 2027 opnieuw in gebruik genomen. Gedurende dat jaar richten wij ons op de optimalisatie van de werking en de service, zowel van het grondstoffenpark als van de kringloopwinkel. Samen met Rd4 verkennen wij nieuwe verdienmodellen voor textielrecycling.

Energie en warmtetransitie

Een duurzame, energieneutrale en toekomstbestendige gemeente in 2050, waarin inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen werken aan energiebesparing, verduurzaming en een toekomstbestendig energiesysteem.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe ondersteunen we inwoners en bedrijven bij verduurzaming?

De gemeente zet in 2027 de uitvoering van het Nationaal Isolatieprogramma voort en breidt het energieloket uit, zodat inwoners laagdrempelig terechtkunnen voor informatie, advies en ondersteuning bij het verduurzamen van hun woning. Verenigingen van eigenaren ondersteunen wij bij de verduurzaming van hun gebouwen. Om woningisolatie juridisch en ecologisch verantwoord mogelijk te maken, werken wij verder aan een soortenmanagementplan, met ecologisch onderzoek en beschermingsmaatregelen voor kwetsbare diersoorten. Ook onderzoeken wij de haalbaarheid van overkapte parkeerplaatsen met zonnepanelen op geschikte locaties. Samen met ondernemers, netbeheerder Enexis en de provincie Limburg verkennen wij gezamenlijke energieoplossingen op bedrijventerreinen, waaronder energiehubs, om in te spelen op de drukte op het elektriciteitsnet.

Hoe werken we toe naar een duurzame warmtevoorziening per kern?

De gemeente stelt in 2027 het warmteprogramma Eijsden-Margraten op. Wij gebruiken daarvoor het warmtebronnenonderzoek, de milieueffectrapportage en het afwegingskader die al zijn uitgevoerd. Het warmteprogramma vormt de basis voor de keuzes die wij per wijk maken. Per wijk brengen wij in beeld welke warmtebronnen mogelijk en kansrijk zijn en welke alternatieven passend kunnen zijn, waaronder volledig elektrische oplossingen. Daarbij kijken wij naar de technische mogelijkheden, de beschikbaarheid van bronnen, de haalbaarheid en de gevolgen voor inwoners. Zo krijgt iedere kern een onderbouwd perspectief op de toekomstige warmtevoorziening en weten inwoners welke vervolgstappen nodig zijn.

Wat doen we voor een betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem?

De gemeente neemt actief deel aan de Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg en aan de deelregio Maastricht-Heuvelland en levert daarmee een bijdrage aan de regionale energieopgave. Wij nemen deel aan de ambtelijke en bestuurlijke werkgroepen die daarbij horen. Daarnaast stimuleren wij duurzame energieopwekking binnen de gemeente, waarbij wij nadrukkelijk rekening houden met de toenemende druk op het elektriciteitsnet. Wij blijven inzetten op zonnepanelen op grootschalige daken en werken met netbeheerder Enexis en de provincie Limburg aan oplossingen voor netcongestie, zodat nieuwe woningen en bedrijven aangesloten kunnen blijven worden.

Hoe geven we als gemeente zelf het goede voorbeeld?

De gemeente zet de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed voort. Een deel van onze panden is inmiddels verduurzaamd; de komende periode werken wij aan de volledige vastgoedportefeuille. Bij de uitvoering sluiten wij aan bij het meerjarenonderhoudsplan, zodat wij verduurzamingsmaatregelen koppelen aan geplande onderhouds- en renovatiemomenten en werkzaamheden efficiënt combineren. Daarnaast nemen wij aanvullende maatregelen om het energieverbruik van de eigen organisatie terug te dringen. Zo dalen ons energieverbruik en onze uitstoot van kooldioxide stapsgewijs en geven wij invulling aan onze voorbeeldrol richting inwoners en ondernemers.

Hoe betrekken we inwoners en bedrijven bij de energietransitie?

De gemeente informeert inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in 2027 via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen over de energietransitie. Daarnaast geven wij de duurzaamheidskrant uit, met actuele ontwikkelingen, subsidiemogelijkheden en praktijkvoorbeelden uit onze eigen kernen. Wij blijven inzetten op participatie en dialoog: inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrekken wij vroegtijdig bij de energie- en warmtetransitie, in het bijzonder bij de uitwerking van de warmteplannen per wijk. Zo weten inwoners waar zij terechtkunnen, wat er op hen afkomt en op welk moment zij kunnen meedenken.

Luchtkwaliteit

Een gemeente waar inwoners kunnen wonen, werken en recreëren in een gezonde leefomgeving met schone lucht en zo min mogelijk blootstelling aan schadelijke stoffen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Wat doen we om de luchtkwaliteit te verbeteren?

De gemeente werkt toe naar de doelen van het Schone Lucht Akkoord, waarin gemeenten, provincies en het Rijk samen inzetten op een blijvend betere luchtkwaliteit en gezondheidswinst voor inwoners. In 2027 stellen wij een uitvoeringsprogramma op met maatregelen voor schonere lucht. Daarbij kijken wij naar de uitstoot door verkeer, mobiele werktuigen, houtstook en andere bronnen, en onderzoeken wij welke lokale maatregelen het meest effectief zijn. Houtstook kan zorgen voor overlast en een slechtere luchtkwaliteit. Daarom informeren wij inwoners actief over de Stookwijzer, waarmee zij kunnen zien wanneer het weer ongunstig is om hout te stoken. Op dagen met weinig wind of mist blijft rook immers langer hangen.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
7.1 Volksgezondheid	-2.237	-2.385	-2.748	-2.902	-3.055	-2.642
7.2 Riolering	-4.081	-4.388	-4.309	-4.209	-4.302	-4.457
7.3 Afval	-3.778	-3.969	-4.209	-4.319	-4.444	-4.679
7.4 Milieubeheer	-619	-1.869	-1.818	-1.700	-1.607	-1.647
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-202	-181	-203	-203	-203	-203
Totale lasten	**-10.917**	**-12.791**	**-13.287**	**-13.333**	**-13.612**	**-13.628**
Baten						
7.1 Volksgezondheid	74	91	297	357	413	0
7.2 Riolering	4.138	4.454	4.366	4.266	4.359	4.513
7.3 Afval	4.202	4.403	4.605	4.717	4.844	5.082
7.4 Milieubeheer	57	1.267	1.117	1.117	1.049	1.089
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	107	75	75	75	75	75
Totale baten	**8.578**	**10.290**	**10.460**	**10.533**	**10.740**	**10.759**
Saldo Programma 7	**-2.338**	**-2.501**	**-2.827**	**-2.801**	**-2.872**	**-2.870**

Toelichting

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

7.1 Volksgezondheid:

De stijging van de lasten is het gevolg van een stijging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GGD.

De stijging van de baten wordt met name veroorzaakt door een nieuwe SPUK-regeling.

7.3 Afval:

De stijging van de lasten en baten is het gevolg van een stijging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling RD4.

7.4 Milieubeheer:

De stijging van de lasten is het gevolg van een stijging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Norm	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Omvang huishoudelijk restafval	KG per inwoner	CBS	2024	92		116	148
Hernieuwbare elektriciteit	% bekende hernieuwbare elektriciteit	Klimaatmonitor	2024	29,3		geen data	42,8
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	%	Rd4	2026	77	80		75
Recycling afval	%	Rd4	2026	66			56

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2026
Beleidskader Zonne- en Windenergie
Beleidsnotitie bijbehorende bouwwerken
Beleidsnotitie kledinginzameling aan huis gemeente Eijsden-Margraten
Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties (in eigendom van vereniging of stichting) gemeente Eijsden-Margraten 2018
Waterprogramma Eijsden-Margraten 2023-2027
Transitievisie Warmte

Regionale Energie Strategie (RES)
Gemeentelijk milieubeleidsplan 2019-2022.
Kaders woningbouwprogramma tm 2030
Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019-2025
Visie 2050 en Strategie 2030 energie- warmtetransitie en circulaire economie Eijsden
Regionale Energie Strategie 1.0
Visie 2050 & strategie 2030 energie-, warmtetransitie en circulaire economie
Beleidsplan Preventie- en Handhaving 2025-2028
Regionaal Gezondheidsbeleid 2025-2030
Wijziging gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg
Uitvoeringsplan GIA 2024-2027

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4
Bodemzorg Limburg BV
Lichte Gemeenschappelijke regeling inzake de samenwerking afvalwater in zuidelijk Zuid-Limburg: de regio Maas en Mergelland
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf 6: Verbonden partijen.

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving

Omschrijving

Eijsden-Margraten is een aantrekkelijke woongemeente in een regio met hoogwaardige voorzieningen. Hierdoor is onze gemeente geliefd bij huidige, terugkerende en nieuwe inwoners. Deze aantrekkingskracht leidt tot een forse woningbouwopgave en vraagt om uitbreiding van de woningvoorraad. Daarnaast hebben wij een wettelijke taak op het gebied van de huisvesting en opvang van onder meer Oekraïners, statushouders en asielzoekers. Deze verantwoordelijkheid geven wij invulling vanuit zowel onze wettelijke taak als onze maatschappelijke betrokkenheid.

De capaciteit van voorzieningen en infrastructuur moet in balans blijven met het gebruik ervan en vormt daarom een integraal onderdeel van de afwegingen rond wonen. Daarnaast moet de woningbouwopgave aansluiten op de economische ontwikkelingen binnen de regio. Zuid-Limburg wordt door het Rijk aangemerkt als een kansrijke groeiregio (zogenaamde ‘initieerregio’ in de Ontwerp-Nota Ruimte) waarin wordt geïnvesteerd in wonen, werken en infrastructuur.

Bij gebiedsontwikkelingen en woningbouwprojecten hanteren wij een integrale aanpak. Daarbij leggen wij de verbinding tussen wonen, welzijn en zorg en geven wij richting aan de samenwerking tussen betrokken partijen. Woningcorporaties zijn hierin voor ons belangrijke partners. Ook burgerbetrokkenheid is een vanzelfsprekend onderdeel van dergelijke ontwikkelingen.

Wij willen dat inwoners in iedere levensfase een passende woning kunnen vinden of kunnen doorstromen binnen hun eigen kern, zodat verschillende generaties en zowel eenpersoonshuishoudens als meerpersoonshuishoudens samen kunnen wonen en leven. Daarmee dragen wij bij aan het behoud van sterke en leefbare gemeenschappen in al onze kernen en daarom zetten wij in op voldoende woningen voor starters, gezinnen, senioren en andere doelgroepen.

We zorgen voor realistische woningbouwdoelstellingen, snellere (ruimtelijke) procedures, maar ook voor de betaalbaarheid van de sociale woningbouw. De ingezette lijn van de afgelopen jaren wordt voortgezet, waarbij continuïteit en daadwerkelijke uitvoering centraal staan.

Samen met de regiogemeenten en de provincie werken wij aan overeenstemming over de omvang en invulling van de woningbouwopgave, rekening houdend met actuele ontwikkelingen, regelgeving en inzichten ten aanzien van de provinciale en regionale woningbouwopgave.

De woningbouwopgave richt zich vooral op de grotere kernen. Door inbreiding en zorgvuldige afronding van de randen versterken wij de kwaliteit en samenhang van het bestaande bebouwde gebied. In de kleinere kernen kiezen wij voor maatwerk, bijvoorbeeld door beperkte uitbreidingen in de vorm van een straatje erbij, te combineren met een zorgvuldige landschappelijke inpassing voor een aantrekkelijke leefomgeving.

We werken aan een planvoorraad om een groei van 2000 woningen in de komende 10 jaar mogelijk te maken. Op basis van de huidige inzichten worden in de periode 2026 tot en met 2035 in totaal 1.728 woningen geprognostiseerd. Rekening houdend met een gemiddelde planuitval van circa 30%, verwachten wij dat ongeveer 1.210 woningen daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Als we een doorkijk maken voor de periode na 2035, wordt uitgegaan van nog eens 441 woningen. Daarmee komt het totale woningbouwprogramma vanaf 2026 uit op circa 2.169 woningen. Bij een planuitval van 30% resulteert dit in circa 1.518 te realiseren woningen.
Deze aantallen woningen kunnen globaal als volgt onderverdeeld worden:

Categorie	Aantal Woningen (ca.)
Hard	340
In voorbereiding/procedure	1.390
Zacht	440
Totaal	**2.170**

Bij de invulling van de woningbouwplannen houden we rekening met de 30-30-40 verdeling uit de Regionale Woondeal en de Wet versterking Regie op de Volkshuisvesting.

In 2027 zal nog gewerkt worden aan een nadere prioritering van de woningbouwlocaties, mede op basis van het gevestigde voorkeursrecht.

Het nieuwe gebiedsdekkende omgevingsplan gebruiken we om in het kader van de Omgevingswet ons ruimtelijke beleid te actualiseren en te funderen. Op deze manier geven we invulling aan en faciliteren we nieuwe ontwikkelingen in onze gemeente.

Op het gebied van handhaving wordt breder gekeken dan alleen openbare orde en veiligheid. In het ruimtelijke domein waar vergunningen worden verleend zal ook de naleving worden geborgd.

Wettelijk Kader:
Dit taakveld richt zich op het creëren van een prettige, duurzame en goed georganiseerde leefomgeving waarin mensen kunnen wonen, werken en recreëren.

- **Omgevingswet (omgevingsplannen [voorheen bestemmingsplannen])**: Vaststellen van het omgevingsplan waarin staat welke functies (o.a. wonen, winkels, bedrijvigheid) waar zijn toegestaan.

- **Bouw- en woningtoezicht**: Controleren van bouwplannen, het verlenen van omgevingsvergunningen en het handhaven op illegale bouwwerken of onveilige woningen en de instandhouding van rijksmonumenten.
- **Wet versterking regie op de Volkshuisvesting**: De vaststelling van een volkshuisvestingsprogramma.

Woningbouw

Woningbouw

Wij willen dat al onze inwoners in elke levensfase, een passende woning vinden of doorstromen binnen hun eigen kern, zodat verschillende generaties en 1-persoons en meer-persoons huishoudens samen kunnen opgroeien en leven en sterke gemeenschappen behouden blijven in alle kernen.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe zorgen we dat inwoners in elke levensfase een passende woning vinden?

De gemeente stelt in 2027 een volkshuisvestingsprogramma op waarin de afspraken uit de Woondeal en het Uitvoeringsplan Woonzorgvisie zijn verwerkt, en onderzoekt of een aanvullend woningbouwprogramma meerwaarde biedt. Voor woonurgenten stellen wij een urgentieregeling vast, zodat woningen transparant en eenduidig worden toegewezen. Wij werken aan een planvoorraad die de komende tien jaar een groei van circa 2.000 woningen mogelijk maakt; rekening houdend met planuitval gaan wij uit van ongeveer 1.500 te realiseren woningen. Wij ontwikkelen plannen in alle kernen, met de door de raad op 30 september 2025 vastgestelde voorkeurslocaties als uitgangspunt. Voor de kern Eijsden neemt uw gemeenteraad een besluit over de invulling van de gebiedsontwikkeling Poelveld fase 3 en 4, Panneslager op basis van ontwikkelvarianten die hiervoor worden opgesteld en in Cadier en Keer geven we uitvoering aan het Masterplan Poort van het Heuvelland.

Hoe versterken we onze regie op woningbouw met actief grondbeleid?

De gemeente biedt in het eerste kwartaal van 2027 een geactualiseerde nota grondbeleid ter behandeling aan de raad aan. De huidige nota dateert uit 2012 en sluit niet meer aan bij de opgaven van nu; de voorbereidingen zijn in de tweede helft van 2026 gestart. Met het nieuwe, actieve grondbeleid voeren wij meer regie op woningbouwontwikkelingen: wij kunnen strategisch gronden verwerven, sneller tot ontwikkeling komen en scherper sturen op het woningbouwprogramma. Voor inwoners en initiatiefnemers wordt daarmee ook duidelijker onder welke voorwaarden wij gronden uitgeven, bij verkoop, bruikleen of pacht.

Fysieke leefomgeving

Fysieke leefomgeving

Een slagvaardige en betrokken gemeente waarin inwoners en ondernemers hun plannen snel kunnen realiseren, met oog voor een goede balans tussen wonen, werken, natuur en landbouw en waarbij inwoners tijdig en transparant worden betrokken.

Wat gaan wij ervoor doen in 2027?

Hoe zorgen we dat plannen sneller en zorgvuldig worden afgehandeld?

De gemeente voert in 2027 de eerste fase uit van het plan van aanpak voor het gebiedsdekkende omgevingsplan: de inventarisatie. Wij zorgen voor een zo kort mogelijke doorlooptijd van ontwikkelingsplannen, waaronder woningbouwplannen, en optimaliseren onze werkprocessen op basis van monitoring en analyse. Jaarlijks stellen wij een uitvoeringsprogramma op voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij verlenen omgevingsvergunningen, controleren bouwplannen en handhaven op illegale bouwwerken en onveilige situaties. In het kader van de instandhouding van rijksmonumenten controleren wij jaarlijks 100 monumenten. Zo weten inwoners en ondernemers waar zij aan toe zijn en hoe lang een procedure duurt.

Hoe betrekken we inwoners en partners bij plannen voor hun kern?

De gemeente zoekt actief de dialoog met belanghebbenden bij gemeentelijke gebiedsvisies en woningbouwprojecten. Wij betrekken inwoners in een vroeg stadium, wanneer richting en oplossingen nog open liggen, en managen gedurende het proces de verwachtingen. De inbreng van inwoners verwerken wij beargumenteerd wel of niet, en daarover koppelen wij altijd terug. Bij plannen van externe partijen sturen wij binnen onze mogelijkheden actief op participatie, zodat ook daar inwoners tijdig worden gehoord. Zo voelen inwoners en maatschappelijke partners zich serieus genomen bij ontwikkelingen in hun kern.

Wat mag het kosten?

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving						
(bedragen x € 1.000)	**Rekening 2025**	**Begroting 2026 na wijziging**	**Begroting 2027**	**Meerjarenraming 2028**	**Meerjarenraming 2029**	**Meerjarenraming 2030**
Lasten						
8.1 Ruimte en leefomgeving	-415	-1.063	-1.052	-786	-194	-194
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-992	-82	633	-73	-73	-73
8.3 Wonen en bouwen	-3.448	-4.259	-4.611	-4.800	-4.900	-4.963
Totale lasten	**-4.855**	**-5.404**	**-5.030**	**-5.658**	**-5.167**	**-5.230**
Baten						
8.1 Ruimte en leefomgeving	80	850	905	609	18	18
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.019	301	-665	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.456	1.099	957	1.962	1.962	1.962
Totale baten	**2.554**	**2.250**	**1.198**	**2.571**	**1.979**	**1.979**
Saldo Programma 8	**-2.301**	**-3.154**	**-3.833**	**-3.088**	**-3.188**	**-3.250**

Toelichting

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 ten opzichte van de vorige (gewijzigde) begroting

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen):

Verwerken van de kosten en opbrengsten van de GREX Oost-Maarland.

8.3 Wonen en bouwen:

De stijging van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de salariskosten om de woningbouwambitie te kunnen bewerkstelligen.

De daling van de baten heeft voornamelijk te maken met de afloop van een aantal Spuk-regelingen.

Beleidsindicatoren

Indicator *	Eenheid	Bron	Jaar	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	CBS	2026	451	438	439
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	2024	6,9	7,2	8,4
Demografische druk	%	CBS - ABF	2026	92,4	81,0	71,3
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In €	COELO	2026	1.119	1.004	993
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In €	COELO	2026	1.238	1.094	1.089

* Vanwege een administratief-technische inrichting van de website *Waar staat je gemeente* kan de link incidenteel verwijzen naar de gemeente die als laatste door een willekeurige bezoeker van deze website is geraadpleegd. Kies in dat geval via het venster met het potloodje handmatig voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Kaderstellende documenten

Beleidsregel Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021
Masterplan Poort van het Heuvelland
Bestuursopdracht Poort van het Heuvelland
Bestuursopdracht Stationsgebied Eijsden en omgeving
Integraal Omgevingsbeleidsplan VTH Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Wabo 2022
Kadernota accommodatiebeleid 2017
Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019-2025
Nota grondbeleid 2012
Omgevingsplan gemeente Eijsden-Margraten
Welstandsnota Eijsden-Margraten 2013
Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
VTH beleidsplan 2025-2028

Uitvoeringsvoorschriften huisnummering gemeente Eijsden-Margraten 2011
Waterplan ‘23 en Uitvoeringsprogramma Hitte en Droogte
Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011
Verordening Starterslening Eijsden-Margraten 2022
Verordening Stimuleringslening zakelijk
Integraal Omgevingsbeleidsplan VTH Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Wabo 2022

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Grensoverschrijdende Gemeenschappelijke regeling Euregio Maas-Rijn

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar Paragraaf 6: Verbonden partijen.

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen na de algemene uitkering de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Deze heffingen kunnen worden gesplitst in:

- heffingen die dienen als algemeen dekkingsmiddel van de gemeentelijke uitgaven;
- heffingen waartegenover een aanwijsbare prestatie staat die door de gemeente ten dienste van de inwoner wordt uitgevoerd.

Alle heffingen zijn gebaseerd op door de raad vastgestelde verordeningen, met de daarbij behorende tarieventabellen. Met betrekking tot het tarievenbeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een kostendekkende afvalstoffenheffing en rioolheffing;
- We gaan uit van het profijtbeginsel: diegene die van een gemeentelijke dienst of voorziening gebruik maakt, betaalt voor de daarmee gemoeide kosten;
- Over de hoogte van het tarief van de toeristenbelasting vindt zoveel als mogelijk afstemming plaats met de Lijn 50 gemeenten.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de heffingen die door onze gemeente worden opgelegd en de bijbehorende opbrengsten.

Tabel: overzicht en opbrengst heffingen

Belasting (bedragen x 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 6.961	€ 7.782	€ 8.540	€ 9.326	€ 9.567
Rioolheffing	€ 3.990	€ 4.055	€ 4.199	€ 4.349	€ 4.503
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	€ 4.042	€ 4.073	€ 4.279	€ 4.496	€ 4.724
Toeristenbelasting	€ 1.206	€ 1.206	€ 1.294	€ 1.338	€ 1.382
Hondenbelasting	€ 178	€ 178	€ 178	€ 178	€ 178
Woonforensenbelasting	€ 82	€ 82	€ 82	€ 82	€ 82
Totaal	**€ 16.459**	**€ 17.376**	**€ 18.572**	**€ 19.769**	**€ 20.436**

Onroerendezaakbelasting (ozb)

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belastingen dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan
geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

De onroerendezaakbelasting wordt geheven van:
• de eigenaren van alle woningen en
• de eigenaren en gebruikers van alle bedrijfspanden, overige gebouwen en bouwgrond binnen de gemeentegrenzen.

Grondslag van de heffing

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde (waarde volgens de Wet Onroerende Zaken). De tarieven voor de ozb zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden.

Tarieven

Voor de ozb worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)	2024	2025	2026	2027 *
Eigenaren woning	0,1113 %	0,1107 %	0,107 %	nnb
Eigenaren niet-woning	0,1701 %	0,1672 %	0,183 %	nnb
Gebruikers niet-woning	0,1461 %	0,1432 %	0,144 %	nnb

** het tarief 2027 zal in de decemberraad op basis van de nieuwe taxaties worden vastgesteld.*

In deze begroting wordt voorgesteld de onroerendezaakbelasting (OZB) extra te verhogen, bovenop de verhogingen die al waren opgenomen in de begroting 2026-2029. Het gaat om de volgende extra verhogingen:

- **2027:** 4% extra
- **2028:** 7% extra
- **2029:** 7% extra
- **2030:** geen extra verhoging

Deze percentages komen dus bovenop de al eerder ingerekende verhogingen uit de begroting 2026-2029, namelijk:

- **2027:** 6,5%

- **2028:** 2,6%
- **2029:** 2,5%
- **2030:** 2,5%

Rioolheffing

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het in standhouden van de riolering.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtig zijn:

a) de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering (eigenarendeel) en

b) de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd (gebruikersdeel), zie ook grondslag van de heffing.

Grondslag van de heffing

Het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel en het gebruikersdeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel voor zover het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd uitgaat boven 300 m³.

Tarieven

Uitgangspunt bij de bepaling van de tariefstelling is kostendekkendheid. Om schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Rioolheffing	2024	2025	2026	2027
Vast bedrag per woning in eigendom	€ 294	€ 303	€ 319	voorgesteld € 319
Vast bedrag per niet-woning in eigendom	€ 294	€ 303	€ 319	voorgesteld € 319
Vast bedrag per gebruik > 300 m3	€ 131	€ 135	€ 147	voorgesteld € 147

In de raadsvergadering van december wordt u het raadsvoorstel aangeboden om de genoemde tarieven voor 2027 vast te stellen.

Tabel: dekkingspercentage rioolheffing

Dekkingspercentage rioolheffing betreft de mate waarin de lasten van de gemeentelijke watertaken worden gedekt door de opbrengsten van de rioolheffing.
Dit percentage mag maximaal 100% bedragen. Indien het percentage lager is dan 100%, wordt het verschil gedekt uit de betreffende voorziening.

Rioolheffing (bedragen x € 1.000, -)	2027
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	€ 57
7.2 Riolering	€ 4.309
-/- Correctie BTW compensatiefonds	- € 705
Totale lasten	**€ 3.661**
Baten taakvelden (excl. Heffingen en mutatie voorziening)	
7.2 Riolering	- € 4.366
-/- Correctie rioolheffing	€ 4.055
-/- Mutatie voorziening	€ 301
Totale baten	**-€ 10**
Netto kosten	**€ 3.651**
Overig toe te rekenen kosten	
BTW compensatiefonds	€ 705
A. Totale kosten	**€ 4.356**
Opbrengst heffingen	
Rioolheffing	€ 4.055
B. Totale opbrengsten	**€ 4.055**
C. Mutatie voorziening (= A -/- B)	**- € 301**
Dekkingspercentage (= B / A * 100 %)	**93%**

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het verwijderen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen.

Wie is belastingplichtig?

De gebruiker van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan is belastingplichtig. Dit kan een woning zijn, maar ook bijvoorbeeld een vakantiehuis naast een woonhuis.

Grondslag van de heffing

Voor de afvalstoffenheffing gelden twee grondslagen.
Op de eerste plaats wordt er een vastrecht gehanteerd.
Daarnaast is er een prijs per kilo aangeboden afval.

Tarieven

Uitgangspunt bij de bepaling van de tariefstelling is kostendekkendheid. Om schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Afvalstoffenheffing	2024	2025	2026	2027
Eenpersoonshuishouden	€ 170,00	€ 184,00	€ 193,50	voorgesteld € 200,00
Meerpersoonshuishouden	€ 226,00	€ 244,00	€ 247,00	voorgesteld € 256,00
Restafval / gewicht in minicontainer en citybin per kilo	€ 0,35	€ 0,38	€ 0,00	voorgesteld € 0,00
Restafval / lediging citybin 40 liter	€ 1,10	€ 1,15	€ 3,00	voorgesteld € 3,10
Restafval / lediging minicontainer 140 liter	€ 2,90	€ 3,05	€ 9,50	voorgesteld € 9,80
Restafval / lediging minicontainer 240 liter	€ 3,90	€ 4,10	€ 13,50	voorgesteld € 13,95
Restafval / aanbieding ondergrondse container (trommel 60L)	€ 2,80	€ 3,05	€ 3,15	voorgesteld € 3,25
GFT-afval / gewicht in minicontainer en citybin per kilo	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	voorgesteld € 0,00
GFT-afval / lediging citybin 40 liter	€ 1,10	€ 1,15	€ 1,20	voorgesteld € 1,25
GFT-afval / lediging minicontainer 140 liter	€ 2,90	€ 3,05	€ 3,15	voorgesteld € 3,25
GFT-afval / lediging minicontainer 240 liter	€ 3,90	€ 4,10	€ 4,25	voorgesteld € 4,40

In de raadsvergadering van december wordt u het raadsvoorstel aangeboden om de genoemde tarieven voor 2027 vast te stellen.

Tabel: dekkingspercentage afvalstoffenheffing

De mate waarin de lasten van afvalinzameling en -verwerking worden gedekt door de opbrengsten van de afvalstoffenheffing. Dit percentage mag maximaal 100% bedragen. Indien het percentage lager is dan 100%, wordt het verschil gedekt uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten (bedragen x € 1.000,-)	2027
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
2.1 Verkeer en vervoer	€ 396
7.3 Afval	€ 3.912
-/- Correctie BTW compensatiefonds	- € 613
Totale lasten	**€ 3.696**
Baten taakvelden (excl. Heffingen en mutatie voorziening)	
7.3 Afval	- € 4.308
-/- Correctie reinigingsrechten	€ 4.071
-/- Mutatie voorziening	€ 202
Totale baten	**- € 35**
Netto kosten	**€ 3.661**
Overig toe te rekenen kosten	
BTW compensatiefonds	€ 613
A. Totale kosten	**€ 4.273**
Opbrengst heffingen	
Reinigingsrechten	€ 4.071
B. Totale opbrengsten	**€ 4.071**
C. Mutatie voorziening (= A -/- B)	**- € 202**
Dekkingspercentage (= B / A * 100 %)	**95%**

Toeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst aangewend voor de revitalisering van het toerisme en de recreatie in onze gemeente.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtige is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente zonder in het bevolkingsregister van de gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingtijdvak.

Tarieven

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting € 2,70.

Toeristenbelasting	2024	2025	2026	2027
Per persoon per overnachting (alle personen ouder dan 14 jaar)	€ 2,20	€ 2,70	€ 2,70	€ 2,70

Voor 2027 wordt geen tariefsverhoging voorgesteld. Voor 2028 wordt voorgesteld het tarief te verhogen met € 0,20 om vervolgens vanaf 2029 met € 0,10. Van de verhoging in 2028 wordt nog eens € 0,10 per persoon per overnachting extra gestort in de reserve landschap (waardoor het totaal op € 0,40 komt). De storting van € 50.000 vanuit de exploitatie komt hiermee vanaf 2028 te vervallen.

Watertoeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst aangewend voor de revitalisering van het watertoerisme en de recreatie in onze gemeente.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtige is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente zonder in het bevolkingsregister van de gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar. Het aantal overnachtingen wordt gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten.

Tarieven

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting € 2,70.

Watertoeristenbelasting	2024	2025	2026	2027
Per persoon per overnachting	€ 2,20	€ 2,70	€ 2,70	€ 2,70

Voor 2027 wordt geen tariefsverhoging voorgesteld. Voor 2028 wordt voorgesteld het tarief te verhogen met € 0,20 om vervolgens vanaf 2029 met € 0,10. Van de verhoging in 2028 wordt nog eens € 0,10 per persoon per overnachting extra gestort in de reserve landschap (waardoor het totaal op € 0,40 komt). De storting van € 50.000 vanuit de exploitatie komt hiermee vanaf 2028 te vervallen.

Hondenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van de binnen de gemeentegrenzen wonende houder van één of meerdere honden.

Grondslag van de heffing

De heffing heeft een fiscaal karakter en is gebaseerd op het aantal honden dat door een belastingplichtige wordt gehouden.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie

De aanslag hondenbelasting wordt tegelijkertijd met de onroerende zaakbelastingen en rioolheffing opgelegd.

Hondenbelasting	2024	2025	2026	2027
1ste hond	€ 80,00	€ 82,00	€ 84,00	voorgesteld € 86,00
2de hond	€ 85,00	€ 87,00	€ 89,00	voorgesteld € 91,00
3de en volgende hond	€ 90,00	€ 92,00	€ 94,00	voorgesteld € 96,00
kennel	€ 600,00	€ 616,00	€ 632,00	voorgesteld € 648,00

In de raadsvergadering van december wordt u het raadsvoorstel aangeboden om de genoemde tarieven voor 2027 vast te stellen.

Woonforensenbelasting

Doel van de belasting/heffing
De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?
Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen onze gemeente wonen, maar wel een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden gedurende meer dan 90 dagen van het belastingjaar.

Grondslag van de heffing
Als maatstaf voor de heffing geldt de waarde van de onroerende zaak zoals deze op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken is vastgesteld.

Tarieven
De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie
De aanslag forensenbelasting wordt achteraf per jaar opgelegd.

Forensenbelasting	2024	2025	2026	2027
Vast bedrag per woning	€ 533,00	€ 533,00	€ 533,00	voorgesteld € 533,00
Vermeerderd met percentage van de WOZ waarde	1,07%	0,89%	0,89%	voorgesteld 0,89%
Totale belasting maximaal		€ 3.500,00	€ 3.500,00	voorgesteld € 3.500,00

In de raadsvergadering van december wordt u het raadsvoorstel aangeboden om de genoemde tarieven voor 2027 vast te stellen.

Leges

Doel van de belasting/heffing
De gemeente brengt leges (rechten) in rekening als vergoeding voor diensten die zij verricht. De diensten waarvoor leges moeten worden betaald staan in de tarieventabel bij de 'Verordening op de heffing en de invordering van leges Eijsden-Margraten 2026 hoort. Tarieven voor het jaar 2027 worden in de raadsvergadering van december vastgesteld.

Wie is belastingplichtig?
De belastingplicht geldt voor diegene die de dienst heeft aangevraagd, of voor diegene voor wie de dienst wordt verleend.

Grondslag van de heffing
De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Tarieven
De tarieven zijn opgenomen in de bijlage, de tarieventabel van de 'Verordening op de heffing en de invordering van leges Eijsden-Margraten 2026'.

Voor 2027 wordt voorgesteld de tarieven met het inflatiepercentage te verhogen. In de raadsvergadering van december zal u hiertoe een voorstel worden gedaan.

Lokale lastendruk

Hieronder is de gecombineerde aanslag voor een gezin met 2 kinderen in een woning met een WOZ waarde van € 425.000 en 23 ledigingen (8 rest, 15 gft, 140 liter)

Belastingsoort	Aanslag 2026	Aanslag 2027
OZB eigenaar woning	€ 455,00	€ 502,00
Rioolheffing	€ 319,00	€ 319,00
Afvalstoffenheffing	€ 371,00	€ 383,00
Totaal	**€ 1.145,00**	**€ 1.204,00**

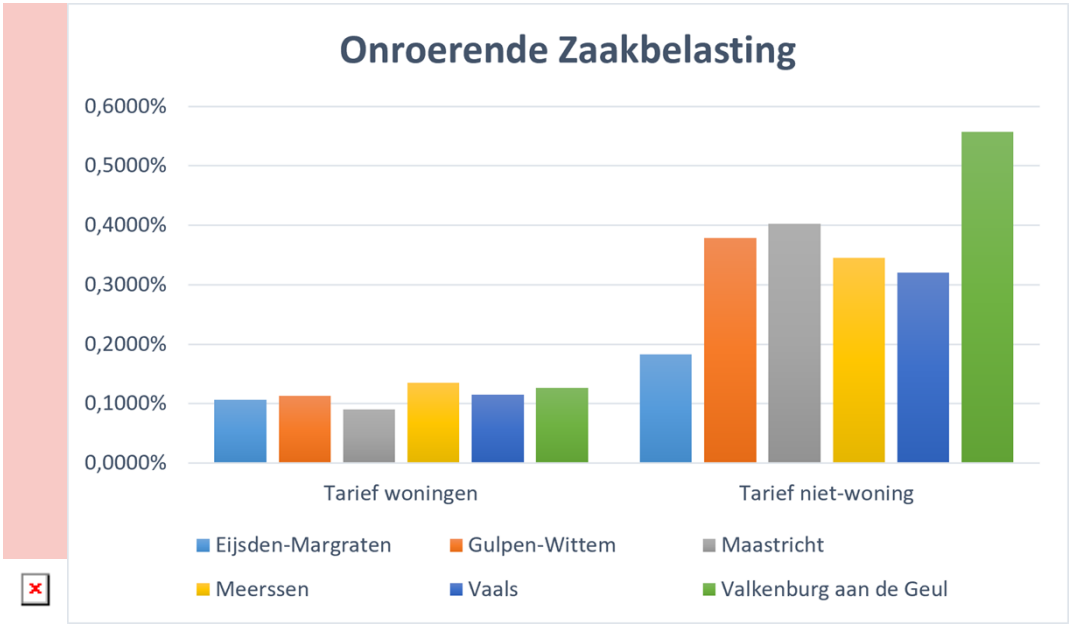
Kwijtscheldingsbeleid

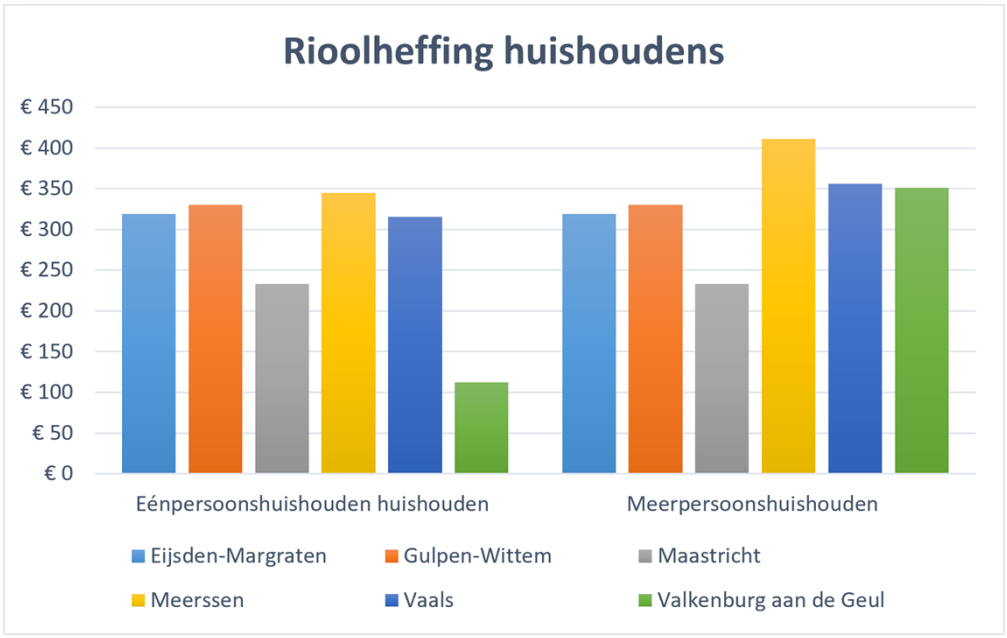
Wij hanteren de zogenaamde 100% norm voor de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt beoordeeld aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets worden de kosten van bestaan conform de bijstandsnorm voor 100% meegenomen. Kwijtschelding kan alleen worden verleend voor het vastrecht gedeelte van een aanslag afvalstoffenheffing.

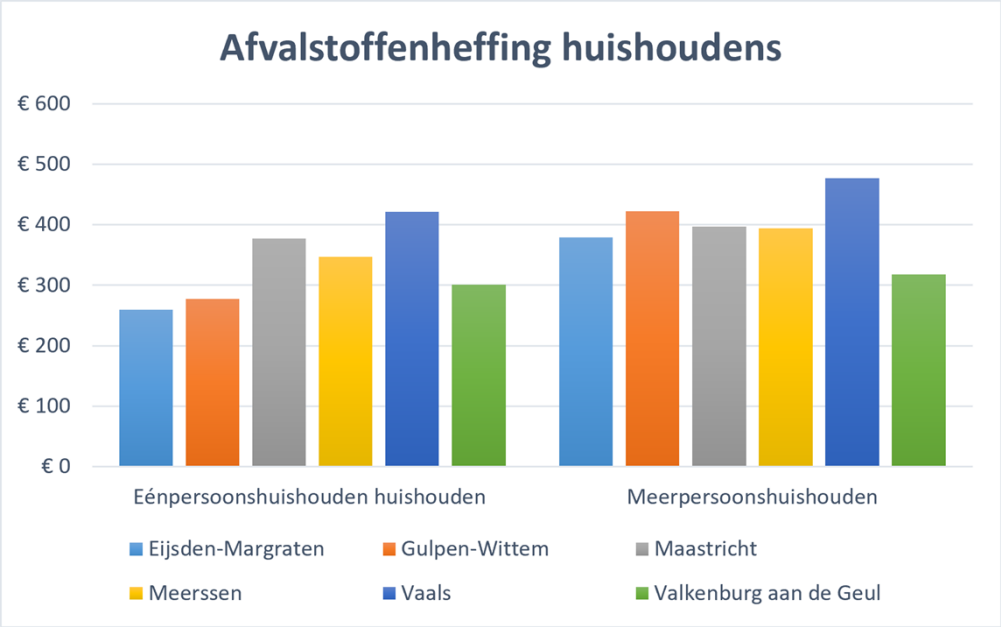
Beleidslijnen van termijnen en invordering

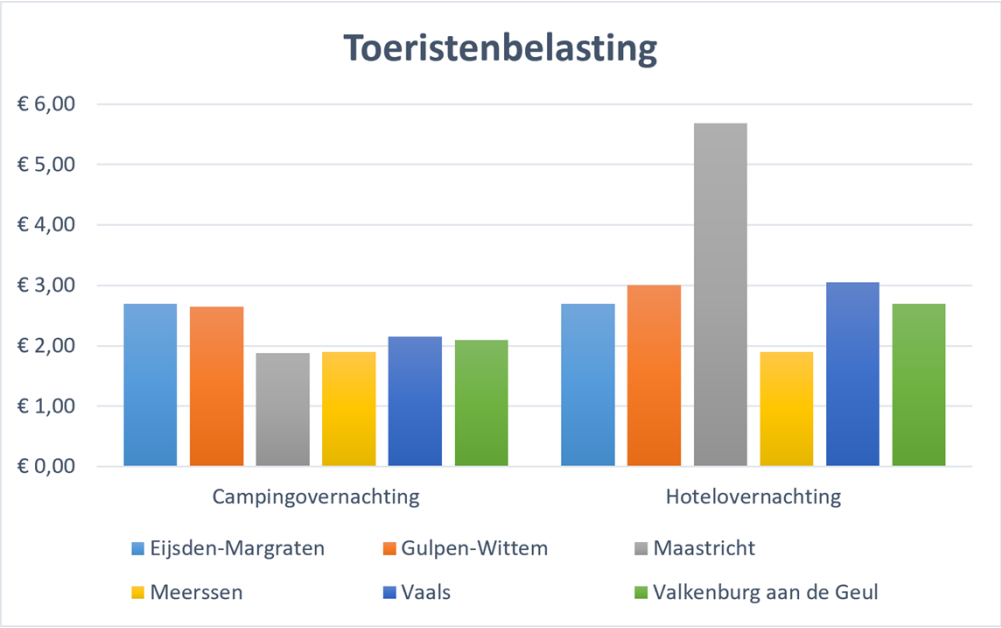
De heffing en invordering verloopt via de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). De termijnen van heffing zijn vastgesteld in de betreffende belastingverordeningen.

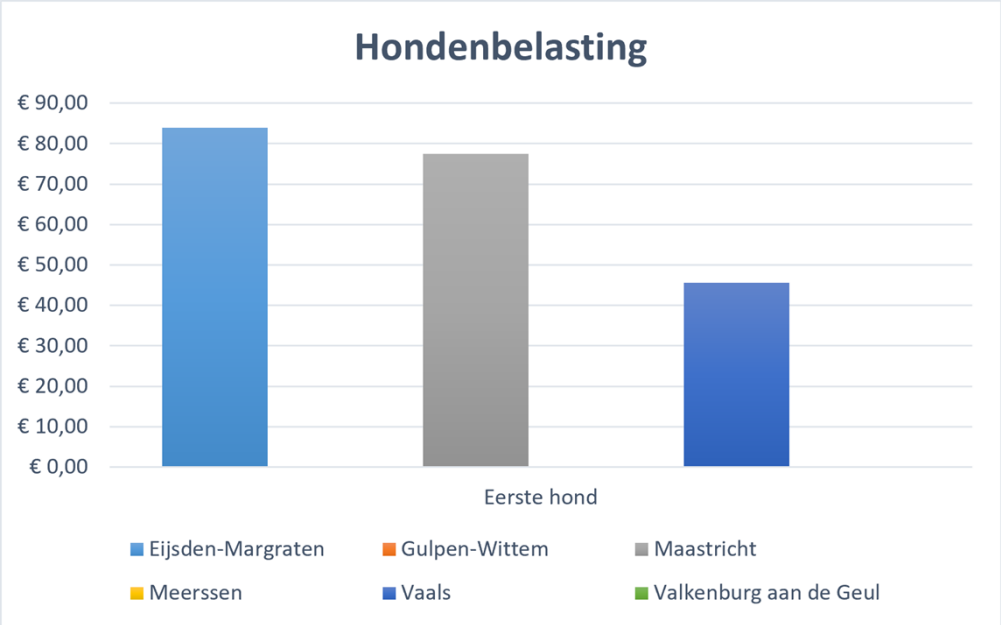
Tarieven 2026 vergeleken met omliggende gemeenten

Afvalstoffenheffing huishoudens
€ 600
€ 500
€ 400
€ 300
€ 200
€ 100
€ 0
Eénpersoonshuishouden huishouden
Meerpersoonshuishouden
Eijsden-Margraten
Gulpen-Wittem
Maastricht
Meerssen
Vaals
Valkenburg aan de Geul

Toeristenbelasting
€ 6,00
€ 5,00
€ 4,00
€ 3,00
€ 2,00
€ 1,00
€ 0,00
Campingovernachting
Hotelovernachting
Eijsden-Margraten
Gulpen-Wittem
Maastricht
Meerssen
Vaals
Valkenburg aan de Geul

bron: COELO, Groningen

Kaderstellende documenten

Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van een forensenbelasting Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van leges Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting Eijsden-Margraten 2025
Verordening op de heffing en de invordering van watertoeristenbelasting Eijsden-Margraten 2026
Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen Eijsden-Margraten 2026
Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Commissie BBV - notitie Lokale heffingen

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Met de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing doet de gemeente verslag van de risico's die zij mogelijk loopt bij de uitvoering van de beleidsdoelstelling of die zij heeft opgelopen tijdens de beleidsbepaling in voorgaande jaren en die financieel niet zijn afgedekt. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat de paragraaf over het weerstandsvermogen en risicobeheersing ten minste de volgende onderdelen bevat:

1. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's
2. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
3. een inventarisatie van de risico's
4. een overzicht van de kengetallen
5. een geprognosticeerde balans

1. Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

In september 2013 heeft uw gemeenteraad de 'beleidsnota voor risicomanagement en weerstandsvermogen' vastgesteld, waarin het gemeentelijk beleid over de weerstandscapaciteit en de risico’s is beschreven. Het wettelijk kader voor deze beleidsnota ligt besloten in het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe sterk wij als gemeente zijn om risico's met financiële gevolgen op te vangen, zonder dat wij ons beleid hoeven te wijzigen. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller ons dwingt tot bezuinigen. De berekening van het weerstandsvermogen is als volgt:

$$\text{weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

Het BBV omschrijft de (beschikbare) weerstandscapaciteit als zijnde '*de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken'*. Dit wil zeggen hoeveel vrij besteedbare middelen de gemeente achter de hand heeft om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Daarbij is belangrijk dat de financiële tegenvallers geen invloed hebben op het uitvoeren van de begroting en bestaand beleid.

Bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit staat voor het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de taken op het gewenste niveau. Hiertoe kunnen in zijn algemeenheid de reserves worden gerekend. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele ruimte in de begroting. Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit betrekt de gemeente:

Beschikbare weerstandscapaciteit		
Beschikbare middelen	**Incidenteel**	**Structureel**
Algemene reserve	x	
Bestemmingsreserves	x	
Stille reserves	x	
Post onvoorziene uitgaven	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald op basis van een inventarisatie van alle mogelijke risico's in relatie tot de in de beleidsnota vastgestelde kans-, gevolg- en tolerantiematrix. Afhankelijk van de behaalde risicoscore in de tolerantiematrix wordt vervolgens met een percentage het financieel risico dat de gemeente mogelijk loopt bepaald:

Kansmatrix		
Klasse	**Referentiebeelden**	**Kans**
1	Onwaaschijnlijk (eens in de dertig jaar)	3%
2	Zelden (eens in de tien jaar)	10%
3	Mogelijk (eens in de vijf jaar)	20%
4	Zo goed als zeker (eens per jaar)	90%
5	Zeker (vaker dan eens per jaar)	100%

Gevolgmatrix	
Klasse	**Bandbreedte in €**
1	< 50.000
2	50.000 - 200.000
3	200.000 - 500.000
4	500.000 - 1.000.000
5	> 1.000.000

Tolerantiematrix					
	Kans				
Gevolg	1	2	3	4	5
	2	4	6	8	10
	3	6	9	12	15
	4	8	12	16	20
	5	10	15	20	25

Punten			Perc.	Risico
0	tot en met	4 punten	0%	financieel risico
5	tot en met	9 punten	25%	financieel risico
10	tot en met	25 punten	100%	financieel risico

Afhankelijk van kans, impact, aard van het risico, urgentie, organisatie(cultuur), draagvlak en de beschikbare middelen wordt afgewogen of en welke soorten beheersmaatregelen per risico genomen moeten worden. En zo ja, met welke urgentie. Er zijn verschillende strategieën waarop kan worden omgegaan met risico's. De verschillende opties sluiten elkaar niet altijd uit en niet alle opties zijn geschikt voor elke situatie. Wij hanteren hierin de volgende strategieën:

1. reduceren: acties inzetten die het risico terugbrengen tot een acceptabel niveau,
2. vermijden: de activiteit waar een risico door ontstaat wordt beëindigd, op een andere manier vormgegeven of dat voorgenomen beleid wordt vanwege de risico's niet uitgevoerd, ook werkprocessen zijn zodanig ingericht dat op die manier risico's worden vermeden,
3. overdragen: de activiteiten die door het risico geraakt worden, worden (deels) uitbesteed aan een derde partij die daarbij ook het risico overneemt,
4. accepteren: als een risico niet wordt vermeden, verhinderd of overgedragen, dan wordt het risico geaccepteerd en moet eventuele schade via de weerstandscapaciteit worden afgedekt.

Op grond van deze risicoanalyse wordt tot slot bepaald hoeveel middelen gereserveerd moeten worden ter afdekking van deze risico's: de benodigde weerstandscapaciteit.

Beoordeling weerstandsvermogen

Door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is een beoordelingstabel weerstandsvermogen opgesteld. Hierin kan de betekenis van de berekende ratio worden afgelezen:

Beoordelingstabel weerstandsvermogen		
Score		**Oordeel**
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2	Ruim voldoende
C	1 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Cijfer A (uitstekend) is het hoogste cijfer. De gemeente is uitstekend in staat om zelf de geïdentificeerde risico’s op te vangen. Cijfer F (ruim onvoldoende) is het laagste cijfer. Als één of meerdere risico’s zich voordoen, komt de continuïteit van de gemeente in gevaar.

2. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Algemene reserve

De algemene reserve zijn alle reserves niet zijnde bestemmingsreserves, die zijn bedoeld als buffer (weerstandscapaciteit) voor het opvangen van financiële tegenvallers. Meerjarig vertoont de algemene reserve het volgende beeld:

Jaar (bedragen x € 1.000)	Stand per 1 januari	Stand per 31 december
2027	14.803	13.712
2028	13.712	12.780
2029	12.780	12.439
2030	12.439	12.104

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een afgezonderd vermogensbestanddeel waaraan uw gemeenteraad een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden heeft gegeven. Dit betekent dat een groot gedeelte van de bestemmingsreserve niet zondermeer vrij inzetbaar is. Uiteraard kunt u een bestemming c.q. het te bereiken doel door de inzet van een reserve altijd wijzigen. Meerjarig vertonen de bestemmingsreserves het volgende beeld:

Jaar (bedragen x € 1.000)	Stand per 1 januari	Waarvan bruteringsreserve	Stand per 31 december
2027	9.199	6.708	10.523
2028	10.523	6.437	10.260
2029	10.260	6.166	10.007
2030	10.007	5.896	9.754

Stille reserves

Van een stille reserve is pas sprake als de directe opbrengstwaarde van de materiële vaste activa hoger is dan de boekwaarde en als het activum niet duurzaam aan de bedrijfsuitoefening is verbonden. In de praktijk zal dit alleen voordoen bij onroerende zaken die in eigendom zijn van de gemeente en niet meer benodigd zijn voor de bedrijfsuitoefening. De meeste gemeentelijke eigendommen zoals schoolgebouwen, sportvelden, dorpshuizen, gemeentehuis, brandweerkazernes en gemeentelijke werkplaatsen (werf, milieu straat) worden ingezet voor de uitoefening van gemeentelijke taken en zijn duurzaam verbonden aan de bedrijfsuitoefening. Omdat de omvang van de stille reserves lastig te kwantificeren is, wordt dit niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Post onvoorziene uitgaven

In de programmabegroting is een post onvoorzien ad € 25.000 opgenomen. Deze buffer kan ingezet worden om incidentele tegenvallers in het lopende begrotingsjaar op te vangen. Dit is volgens de regelgeving van het BBV. Vanwege het incidentele karakter van deze tegenvallers heeft dit geen structurele gevolgen voor de begroting van een volgend jaar.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het bedrag dat de gemeente aan extra belastinginkomsten kan genereren binnen de hiervoor geldende wet- en regelgeving. Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gebruik gemaakt van de normen die gelden voor het zogenoemde artikel-12 beleid. Hierbij wordt gekeken naar de maximale eigen opbrengsten uit ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Voor rioolheffing en afvalstoffenheffing geldt dat er gestreefd wordt naar 100% kostendekkende tarieven. Vandaar dat deze bij het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing worden gelaten.

Of de OZB-tarieven kunnen stijgen ten opzichte van de artikel-12 norm wordt jaarlijks berekend. Bij de berekening wordt uitgegaan van de artikel-12 norm uit de meest recente circulaire van het Rijk. Het rekentarief voor eigenaren van woningen bedraagt 0,1595% (bron: Meicirculaire gemeentefonds 2026).

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt derhalve voor het jaar 2027 € 1.819.564, -.

Jaar (bedragen x € 1.000)	Onbenutte belastingcapaciteit
2027	1.820
2028	1.397
2029	909
2030	976

3. Inventarisatie van de risico's

Reguliere risico’s – risico’s die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico’s in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Risico’s die in het kader van de weerstandsvermogen wel relevant zijn kunnen – volgens het BBV – onderverdeeld worden in:

A. Financiële risico's;
B. Risico's op eigendommen;
C. Risico's die samenhangen met de interne organisatie.

A. Financiële risico's

Structurele risico's zijn financieel vertaald en in de meerjarenbegroting verwerkt. Ons weerstandsvermogen is ten opzichte van eerdere begrotingen afgenomen maar is nog steeds gezond te noemen. Door de stagnerende economie en geopolitieke onrust zullen de risico's voor de gemeente sterk toenemen.

Garantieverplichtingen; gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening

Onder een garantieverplichting wordt verstaan het borg staan door de gemeente voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening. Door de borgstelling door de gemeente kan de stichting of vereniging gunstigere voorwaarden bedingen. Per 1 januari 2026 staan we garant voor:

- Woonpunt: een 7-jarige bulletlening ter grootte van € 17.000.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt geheel plaats aan het einde van de looptijd in 2028. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.
- Woonpunt: een 49-jarige bulletlening ter grootte van € 9.500.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd op 3 juli 2076. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.
- Oos Heim: een resterende garantstelling van € 166.700 inzake een uitgegeven obligatielening van 1.000 obligaties met een nominale waarde van € 250 per stuk. Per 1-6-2016 zijn alle obligaties uitgegeven. De gemeente heeft als onderpand een hypothecair recht op de opstallen (gemeenschapshuis) verkregen ad € 250.000.
- Eind jaren tachtig zijn de risico's van hypothecaire geldleningen aan woningcorporaties ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Onze gemeente vervult hierbij een achtervangrol. Indien de woningcorporaties en vervolgens het WSW niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, kunnen de banken de gemeente verzoeken de openstaande saldi te voldoen. Per 30 juni december 2026 staan we garant voor € 29,9 mln.

Langlopende leningen; gemeente verstrekt lening aan een derde partij, die handelt uit hoofde van een publieke taak

- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2013 een lening van € 500.000 verstrekt aan BMR. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 373.986. Hierbij wordt de aflossingstermijn jaarlijks, op verzoek hiertoe, kwijtgescholden.

- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2018 een lening van € 400.000 verstrekt aan het Cultureel Centrum te Eijsden. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 352.222. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De marktwaarde bedraagt € 629.000 en de executiewaarde van de marktwaarde bedraagt € 440.300.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2018 een lening van € 185.000 verstrekt aan de Koninklijke Oude Harmonie te Eijsden. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 151.597. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De executiewaarde na verbouwing is € 365.000.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2017 een lening ad € 208.600 verstrekt aan het Dorpshuis te Mheer. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 157.029. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. Conform het taxatierapport bedraagt de marktwaarde in verhuurde staat € 298.000. De executiewaarde is 70%, zijnde € 208.600.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2019 een lening van € 433.300,- aan de Stichting Sociaal Centrum Eijsden. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 344.597. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2021 een lening van € 250.000 aan de Stichting Gemeenschapshuis Cadier & Keer. De lening bedraagt per 1-1-2026 € 250.000. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Limburgerstraat 78 te Cadier en Keer. Conform het taxatierapport bedraagt de marktwaarde € 620.000. De executiewaarde is 70%, zijnde € 434.000.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2020 een lening van € 1.871.465 verstrekt aan Enexis Holding N.V.. De lening dient ter financiering van extra investeringen in het kader van de verduurzaming van de energievoorziening. De lening is in de vorm van een converteerbare hybride aandeelhouderslening op verzoek van Enexis aan de aandeelhouders. De aflossing van de lening kan eenzijdig door Enexis plaatsvinden, voor het eerst na 10 jaar (per 30-11-2030) en vervolgens jaarlijks.

Langlopende leningen; Duurzaamheid en Startersleningen

- In het kader van het "Zonnepanelenproject" zijn, in samenwerking met VoltaNXT, 15-jarige annuïtaire leningen verstrekt aan individuele huishoudens en instellingen binnen de gemeente ten behoeve van de aanschaf en aanleg van zonnepanelen, met een vast rentepercentage van 1%. De resterende hoofdsom van uitstaande leningen per 1-1-2026 bedraagt € 2.243.960
- In het kader van het project "PlusJeHuis" zijn, in samenwerking met VoltaNXT, 15-jarige annuïtaire leningen verstrekt aan individuele huishoudens binnen de gemeente ten behoeve van de aanschaf en aanleg van duurzaamheidsmaatregelen, met een vast rentepercentage van 1%. De resterende hoofdsom van uitstaande leningen per 1-1-2026 bedraagt € 72.724

- In het kader van duurzaamheid zijn - via de Verordening Duurzaamheidslening - aan een drietal maatwerkleningen verstrekt aan agrarische bedrijven, met als onderpand hypothecaire zekerheid en/of verpanding van SDE+ subsidie, met een vast rentepercentage van 1%. De resterende hoofdsom van uitstaande leningen per 1-1-2026 bedraagt € 389.000
- De gemeente verstrekt - via Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) - Duurzaamheidsleningen. De resterende hoofdsom van uitstaande leningen per 1-1-2026 bedraagt € 296.000
- De gemeente verstrekt - via Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) - Startersleningen. De resterende hoofdsom van uitstaande leningen per 1-1-2026 bedraagt € 1.954.000

Algemene uitkering

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor binnen de begroting. Bij het gemeentefonds is de normeringssystematiek van toepassing. Dit betekent dat de groei van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de gecorrigeerde netto rijksuitgaven. Dalen de rijksuitgaven dan daalt ook het volume van de gemeentefondsuitkering en andersom. Aangezien de definitieve vaststelling van de netto rijksuitgaven achteraf plaatsvindt, bestaat de mogelijkheid dat een gedeeltelijke verrekening van de algemene uitkering, in zowel positieve als negatieve zin, kan plaatsvinden.

Deelnemingen

De gemeente heeft een aantal deelnemingen, waarvan de aandelen in de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en Enexis de belangrijkste deelnemingen met een hoog rendement zijn. Het geraamde dividend van de BNG voor 2026 bedraagt € 131.000. De dividenduitkering van Enexis is voor 2026 geraamd op € 324.000.

Open-eindregelingen

De gemeente kent verschillende open-eindregelingen. Bij deze regelingen is vooraf niet volledig te bepalen hoeveel inwoners of organisaties hiervan gebruik zullen maken en welke financiële omvang daarmee gemoeid is. De begroting is gebaseerd op de meest actuele ramingen van de uitvoerende instanties. Een hogere vraag, stijgende tarieven of gewijzigde regelgeving kan echter leiden tot overschrijding van de geraamde lasten. Voor de belangrijkste open-eindregelingen is daarom een risico-inschatting opgenomen.

de Jeugdwet;
de Wet maatschappelijke ondersteuning;
de Participatiewet;
de Wet publieke gezondheid (GGD);
de Wet Veiligheidsregio's;
Leerlingenvervoer en de Leerplichtwet.

Daarnaast is de gemeente Eijsden-Margraten aangesloten bij nog een aantal verbonden partijen, zie Paragraaf 6: Verbonden partijen. Hierin is een bepaalde afhankelijkheid ontstaan. Bij stijgende kosten van een verbonden partij is er niet altijd de mogelijkheid om direct uit te stappen. De zeggenschap van de gemeente Eijsden-Margraten in de verbonden partijen was veelal beperkt. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bedoeld om meer invloed uit te oefenen vanuit de Raad m.b.t. de Verbonden Partijen.

Ontwikkelingen sociaal domein

Het sociaal domein is en blijft één van de belangrijkste pijlers van onze gemeente. Ons doel is dat alle inwoners de juiste zorg en ondersteuning krijgen en dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Sinds 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, nieuwe taken binnen de Wmo en de Participatiewet. Hoewel we inmiddels veel ervaring hebben opgedaan, nemen de uitdagingen eerder toe dan af.

Het grootste financiële risico binnen het sociaal domein is de groeiende kloof tussen de kosten van zorg en ondersteuning en de rijksmiddelen die de gemeente hiervoor ontvangt. Door vergrijzing, complexere hulpvragen, arbeidsmarktkrapte en stijgende tarieven nemen de uitgaven verder toe. Omdat veel regelingen een open-einde karakter hebben, zijn deze uitgaven beperkt voorspelbaar en moeilijk vooraf te begrenzen.

Jeugd

De kosten van jeugdhulp blijven stijgen, terwijl de invloed van de gemeente op verwijzingen en zorgkosten beperkt is. De Hervormingsagenda Jeugd moet het stelsel verbeteren en financieel houdbaar maken. De vraag is echter of de maatregelen tijdig voldoende resultaat opleveren.

Begin 2027 wordt het tweede zwaarwegende advies van de Commissie-Van Ark verwacht. De commissie onderzoekt de voortgang van de Hervormingsagenda, de ontwikkeling van de uitgaven en de financiële afspraken tussen het Rijk en gemeenten. De gevolgen voor de rijksmiddelen en voor Eijsden-Margraten zijn nog onzeker.

Daarnaast blijft de financiële positie van regionale jeugdhulpaanbieders een risico. Problemen bij aanbieders kunnen leiden tot uitval van zorg, herplaatsingen en aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Wmo

Door de vergrijzing neemt de vraag naar hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding en mantelzorgondersteuning toe. Vooral hulp bij het huishouden vormt een financieel risico door de groeiende vraag, personeelstekorten en stijgende tarieven.

Het kabinet is voornemens hulp bij het huishouden per 1 januari 2029 als Wmo-maatwerkvoorziening te schrappen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor inwoners die deze hulp niet zelf kunnen regelen. De precieze uitwerking hiervan is nog niet bekend. Het risico bestaat dat het Rijk al rekening houdt met een besparing, terwijl de gemeentelijke kosten niet evenredig afnemen. Ook kan de druk verschuiven naar mantelzorgers of zwaardere vormen van ondersteuning.

Participatiewet

De Participatiewet in Balans wordt gefaseerd ingevoerd. De wet biedt meer ruimte voor maatwerk, vertrouwen en ondersteuning, maar vraagt ook om aanpassing van beleid, processen en systemen. De structurele uitvoeringskosten en de dekking daarvan zijn nog niet volledig duidelijk.

Daarnaast leiden stijgingen van het minimumloon en cao-lonen tot hogere kosten voor beschut werk, loonkostensubsidies en sociale werkvoorzieningen. De oprichting van het nieuwe sociale ontwikkelbedrijf voor onze regio zorgt bovendien voor een benodigde extra investering. Daarnaast zorgt het structurele verlies van MTB voor blijvende druk op de gemeentelijke bijdrage.

Overkoepelend risico

Binnen alle drie de domeinen stijgen de kosten sneller dan de beschikbare financiering. Landelijke hervormingen gaan uit van besparingen, terwijl onzeker is of deze tijdig en volledig worden gerealiseerd. Hierdoor bestaat het risico dat rijksmiddelen worden verlaagd voordat de gemeentelijke uitgaven daadwerkelijk afnemen.

De ontwikkelingen worden gevolgd via de reguliere P&C-cyclus. Financiële afwijkingen, nieuwe wetgeving en risico’s bij regionale aanbieders worden waar nodig bestuurlijk voorgelegd.

Financiering

De financiering van het financieringstekort vindt plaats binnen de kaders van de Wet Fido. De renteontwikkelingen laten de laatste periode een wisselend beeld zien, waarbij het verschil tussen korte en lange rente beperkt is en kan fluctueren. Om flexibiliteit en risicospreiding te waarborgen, wordt het financieringstekort gefinancierd met een combinatie van kort- en langlopende leningen. Binnen de Wet Fido gelden beperkingen voor het aantrekken van kortlopende financiering. Daarbij worden de volgende renterisico’s onderkend:

- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De lange rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De verhouding tussen korte en lange rente kan wijzigen, waardoor kortlopende financiering relatief duurder wordt.

Indien één of meerdere van deze risico's zich voordoen, kan dit een nadelig effect hebben op het begrotingssaldo.

B. Risico´s op eigendommen

Bouwgrondexploitatie

Voor een uitvoerige financiële analyse verwijzen we naar Paragraaf 7: Grondbeleid.

Planschadevergoedingen

Een planschadevergoeding is een vergoeding van de gemeente aan een derde voor schade geleden als gevolg van een planologische maatregel. De planschadevergoeding is, voor zover deze te verwachten was, opgenomen in de exploitatieopzet van betreffende uitbreidingslocatie dan wel bestemmingsplan, dit voor zover deze vergoeding niet op derden te verhalen is.

Aansprakelijkheidsstellingen

De landelijke tendens is dat het aantal schadeclaims toeneemt. Als oorzaken kunnen worden genoemd het Nieuwe Burgerlijk Wetboek (invoering risicoaansprakelijkheid), de Algemene Wet Bestuursrecht (aanzienlijke versterking van de positie van de burger ten opzichte van de overheid) en de toenemende mondigheid van de burgers. De risico's op het gebied van aansprakelijkheidsstelling kunnen aanzienlijk zijn, zodat het van groot belang is om schadepreventief te werken. Een goed en regelmatig onderhoud van wegen, speeltoestellen etc. (de gemeente beschikt over beheers- c.q. onderhoudsprogramma's), een klachtenlijn, het nauwkeurig naleven van procedures, adequate behandeling van ingediende bezwaarschriften etc. behoren in het kader van preventief werken tot de aandachtspunten. De gemeente is voor de wettelijke aansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid verzekerd. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat, buiten het al bestaande eigen risico, de gemeente met claims krijgt te maken die niet via de verzekering zijn afgedekt.

Beheers- c.q. onderhoudsplannen

Om de risico's op het gebied van onderhoud en beheer zoveel mogelijk in te perken is het noodzakelijk dat de gemeente beschikt over beheers- en onderhoudsplannen.
Kortheidshalve wordt voor het inhoudelijke hieromtrent verwezen naar Paragraaf 3: Kapitaalgoederen.

Bodemverontreiniging

In onze gemeente is dit een risico dat niet geheel inzichtelijk is. De financiële gevolgen van bodemverontreiniging zijn niet in kaart te brengen en zullen als het zich voordoet van geval tot geval bekeken dienen te worden.

C. Risico's die samenhangen met de interne organisatie

In de vorm van zorgvuldige toepassing van de in de gemeentelijke organisatie ingebedde bedrijfsvoeringprocessen in zijn algemeenheid, interne controlemaatregelen in het bijzonder en de planning- en control cyclus zijn waarborgen aanwezig om eventuele calamiteiten (tijdig) zichtbaar en beheersbaar te houden. Dit betekent echter niet dat hierin geen risico's worden gelopen.

Bij de bedrijfsvoering loopt onze gemeente diverse risico's, hierbij denken wij aan de administratieve organisatie, automatisering (o.a. uitval van de computer), informatievoorziening, de interne controle en het personeelsbeleid. Te late of verkeerde informatieverstrekking, onvolkomenheden in zowel de administratieve organisatie als in de interne controle kunnen financiële consequenties hebben. De gemeente is tevens leverancier van heel veel informatie. Indien deze informatie onjuist is, is het risico aanwezig dat wij daarvoor aansprakelijk worden gesteld.

Door de arbeidsmarktkrapte is het niet altijd mogelijk om alle benodigde vacatures direct in te vullen. Daarnaast is er sprake van vertrek van personeel of uitval door ziekte. Daar de dienstverlening wel moet doorgaan wordt dan gekozen voor inhuur. Het risico bestaat dat de posten voor inhuur (onderuitputting staat B en ziek/piek/expertise ad. € 625.000) ontoereikend zijn.

Risico-inventarisatie

	Risico (bedragen x € 1.000,-)	Bruto bedrag 01.01.2027	Bedrag risico 01.01.2027	Klasse kans	Klasse gevolg	Punten tolerantie		Financieel risico 01.01.2027
A. Financiële risico's								
	Garantieverplichtingen; gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening							
1.	7-Jarige bulletlening aan Woonpunt voor financiering van woongelegenheden	€ 17.000	€ 0	1	1	1		€ 0
2.	49-Jarige bulletlening aan Woonpunt voor de financiering van woongelegenheden	€ 9.500	€ 0	1	1	1		€ 0
3.	Garantstelling voor obligatielening gemeenschapshuis Stichting Oos Heim	€ 167	€ 0	1	1	1		€ 0
4.	Hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)	€ 29.981	€ 0	1	1	1		€ 0
	Langlopende leningen; gemeente verstrekt lening aan een derde partij, die handelt uit hoofde van een publieke taak							

5.	Lening aan BMR	€ 374	€ 0	1	1	1		€ 0
6.	Lening aan het Cultureel Centrum te Eijsden	€ 352	€ 0	1	1	1		€ 0
7.	Lening aan de Koninklijke Oude Harmonie te Eijsden	€ 151	€ 0	1	1	1		€ 0
8.	Lening aan het Dorpshuis te Mheer	€ 157	€ 0	1	1	1		€ 0
9.	Lening aan de Stichting Sociaal Centrum Eijsden	€345	€ 0	1	1	1		€ 0
10.	Lening aan de Stichting Gemeenschapshuis Cadier & Keer	€ 250	€ 0	1	1	1		€ 0
11.	Lening Enexis	€ 1.871	€ 1.871	1	5	5		€ 468
	Algemene uitkering							
12.	Algemene uitkering, de algemene uitkering vormt momenteel een belangrijke risicofactor binnen onze meerjarenbegroting	€ 52.836	€ 898	3	4	12		€ 898
	Beleggingen							
13.	Inconveniententoeslag	€ 66	€ 66	3	2	6		€ 17
14.	Enexis	€ 324	€ 324	3	3	9		€ 81
15.	BNG	€ 131	€131	3	2	6		€ 33
16.	Rd4	€35	€35	3	3	9		€ 9
	Open-eindregelingen							
17.	Jeugdzorg (15% van budget)	€ 8.290	€ 1.244	4	4	16		€ 1.244
18.	Wmo (15% van budget)	€ 5.541	€ 831	4	4	16		€ 831
19.	Participatie (7,5% van budget)	€ 4.634	€ 348	4	3	12		€ 348
20.	GGD (15% van totale budget)	€ 2.264	€ 340	4	2	8		€ 85
21.	Veiligheidsregio Zuid-Limburg (15%)	€ 2.422	€ 363	4	3	12		€ 363
22.	Omnibuzz (15% van budget)	€683	€ 102	4	2	8		€ 26
23.	Gem. regeling Leerlingenvervoer (15%)	€ 430	€ 65	3	1	3		€ 0
B. Risico's op eigendommen								
	Risico's die samenhangen met de eigen gemeentelijke organisatie							
24.	Planschade	€ 250	€ 250	3	2	6		€ 63
25.	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 250	€ 250	3	2	6		€ 63
C. Risico's die samenhangen met de gemeentelijke organisatie								
26.	Ziekteverzuim	€ 20.306	€ 1.606	3	3	9		€ 402
27.	Implementatie Bestuurlijke Boete	€ 120	€ 120	3	2	6		€ 30
	Totaal financieel risico 31.12.2027							**€ 4.961**

Toelichting risico-inventarisatie

A. Financiële risico's	
	Garantieverplichtingen; gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening
1 - 3	Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.
4	Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor leningen van woningcorporaties. Hiervoor heeft WSW een zekerheidsstructuur: - WSW beschikt over eigen risicovermogen. Dit bedrag was eind 2025 € 630,5 miljoen. Dit vermogen kan worden gebruikt om financiële verliezen en verplichtingen op te vangen. - Als dit niet voldoende is, kan WSW obligo innen bij deelnemende woningcorporaties. Daarnaast kan WSW, als dat volgens de afspraken mogelijk is, onderpand en andere zekerheden uitwinnen. - Als ook deze middelen niet voldoende zijn, kan WSW een renteloze lening aangaan. Het Rijk verstrekt 50% van deze lening. De gemeenten verstrekken samen de overige 50%. De gemeentelijke bijdrage wordt verdeeld volgens de geldende verdeelsleutel. - De achtervang van het Rijk en de gemeenten is daarmee het laatste onderdeel van de zekerheidsstructuur. Voor de gemeente gaat het om een voorwaardelijke verplichting. Dit betekent dat de gemeente alleen financieel wordt aangesproken als WSW niet over voldoende eigen middelen en andere zekerheden beschikt.
	Langlopende leningen; gemeente verstrekt lening aan een derde partij, die handelt uit hoofde van een publieke taak
5 - 10	Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.
11	Het risicobedrag is op € 467.866 (25%) ingeschat aangezien Enexis opereert in een gereguleerde markt; de aandelen Enexis zijn enkel in het bezit van publieke partijen.
	Algemene uitkering
12	Het risicobedrag is gebaseerd op 25 procent punten, waarbij één procentpunt overeenkomt met € 35.945. Met andere woorden als de uitkeringsfactor met 1 procentpunt verandert, heeft dit een financiële consequentie van € 35.945.
	Beleggingen
13 - 15	Opbrengsten beleggingen zijn meerjarig geraamd.
16	Het risicobedrag is gebaseerd op 7,5% eigen risico.
	Open-eindregelingen
17 - 23	Het risicobedrag is gebaseerd op 15% eigen risico
B. Risico's op eigendommen	
	Risico's die samenhangen met de eigen gemeentelijke organisatie
24 - 25	Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring
C. Risico's die samenhangen met de gemeentelijke organisatie	
26	Het laatst vastgestelde ziekteverzuim over 1 jaar bedraagt 7,91% medio 2026.
27	Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 16.622.467 en is de som van:
• de stand van de algemene reserve per 1-1-2027 ad € 14.802.903;
• de onbenutte belastingcapaciteit 2027 ad € 1.819.564.

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 4.961.000 zoals blijkt uit bovenstaande tabel. Het weerstandvermogen kan als volgt berekend worden:
Weerstandsvermogen= beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit:

In cijfers: € 16.622.467/ € 4.961.000 = 3,35

Op basis van de door uw raad vastgestelde weerstandsvermogen matrix, kan worden geconcludeerd dat de ratio uitstekend is.

4. Kengetallen

Jaarlijks neemt de gemeente de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting op. De opgenomen kengetallen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde balans en gaan uit van ongewijzigd beleid.
De combinatie van de kengetallen en de geprognosticeerde balans zijn een indicatie voor de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente in de komende jaren.

Het is niet mogelijk een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie.
De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.
Daarom dienen ze te worden voorzien van een adequate toelichting. De waarden van de kengetallen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën:

• categorie A is het minst risicovol,
• categorie B is neutraal,
• categorie C het meest risicovol.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90%	90 - 130%	> 130%

3. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
4. Structurele exploitatieruimte begroting	> 0%	0%	< 0%
5. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
6. Belastingcapaciteit	< 95%	90 - 105%	> 105%

4.1 Overzicht

Op basis van onderstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de gemeente Eijsden-Margraten onder druk staat. 2 van de 6 onderdelen bevinden zich in categorie A (minst risicovol), 4 onderdelen in de categorie C (risicovol). Het weerstandsvermogen van de gemeente Eijsden-Margraten is overigens nog steeds uitstekend.

Kengetal	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1. Netto schuldquote	95 %	119 %	134 %	144 %	143 %	133 %
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	86 %	110 %	125 %	135 %	133 %	124 %
3. Solvabiliteitsratio	17 %	17 %	15 %	15 %	15 %	15 %
4. Structurele exploitatieruimte begroting	2 %	1 %	1 %	- 3 %	-3 %	0 %
5. Grondexploitatie	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
6. Belastingcapaciteit	114 %	109 %	110 %	110 %	110 %	110 %

4.2 Toelichting

1. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt.

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om een goed beeld te krijgen van de verstrekte leningen aan derden dient de netto schuldquote hiervoor te worden gecorrigeerd. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen.

3. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen hoe gezonder de gemeente.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Het kengetal geeft hiermee aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

5. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van gemeentes. De boekwaarde van de voorraad gronden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten van de gemeente als geheel. Hiermee wordt het belang van de grondexploitatie op de financiële positie van de gemeente inzichtelijk.

6. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico’s op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente.

5. Geprognosticeerde balans

Activa (bedragen x 1.000)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
(Im)materiële vaste activa	113.456	132.695	150.295	147.048	142.183	137.374

Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	545	545	545	545	545	545
Financiële vaste activa: Leningen	8.937	8.737	8.537	8.337	8.137	7.937
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	21	21	21	21	21	21
Totaal Vaste Activa	**122.959**	**141.998**	**159.398**	**155.951**	**150.886**	**145.877**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	-127	0	0	0	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	241	241	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	12.740					
Liquide middelen	895					
Overlopende activa	11.715					
Totaal Vlottende Activa	**25.464**	**241**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Activa	**148.423**	**142.239**	**159.398**	**155.951**	**150.886**	**145.877**
Passiva (bedragen x 1.000)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	25.661	24.002	24.235	23.041	22.446	21.858
Voorzieningen	6.256	5.662	4.623	4.285	4.110	4.170
Vaste schuld	76.786	73.100	69.414	65.728	62.042	59.156
Totaal Vaste Passiva	**108.703**	**102.764**	**98.272**	**93.054**	**88.598**	**85.184**
Vlottende schuld	27.414					
Overlopende passiva	12.306	39.475	61.126	62.897	62.288	60.693
Totaal Vlottende Passiva	**39.720**	**39.475**	**61.126**	**62.897**	**62.288**	**60.693**
Totaal Passiva	**148.423**	**142.239**	**159.398**	**155.951**	**150.886**	**145.877**

Kaderstellende documenten

Commissie BBV - notitie Meerjarig financieel inzicht voor de raad 2020

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf over het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

2a. Wegen.
2b. Verlichting.
2c. Riolering.
2d. Groen.
2e. Gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- Het beleidskader.
- De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties.
- De vertaling van de financiële consequenties.

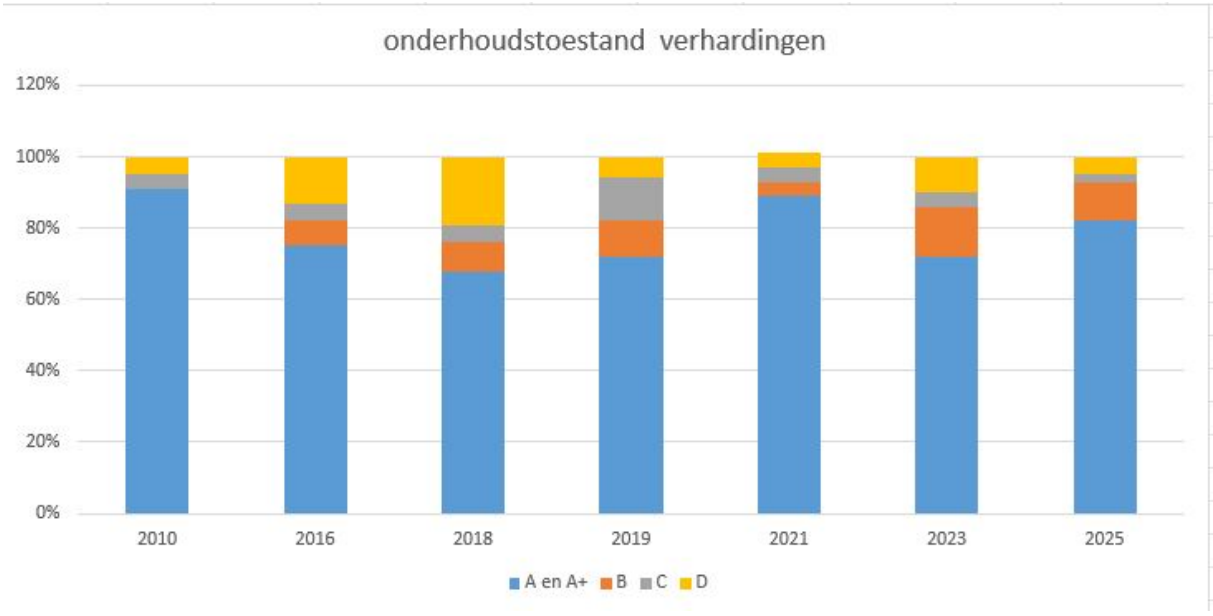
1. Financiële recapitulatie

Financiële recapitulatie beheers- en onderhoudsplannen (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Wegen				
Regulier onderhoud	1.282	1.282	1.282	1.282
Levensduurverlengend groot onderhoud (25 jaar) : totaal budget 2025 incl. restanten 2024	2.596	2.596	2.596	2.596
Rehabilitaties (50 jaar) : totaal budget 2025 incl. restanten 2024	5.102	5.102	5.102	5.102
Openbare verlichting				
Projectmatige vervanging	175	175	175	175
Beheer en onderhoud	65	65	65	65
Riolen (GRP)				
Exploitatie	937	939	941	942
Investering cf GRP : totaal budget 2025 incl. restanten 2024	1.524.	1.724	1.524	1.524
Groen / Landschap				
Groen	1.222	1.222	1.222	1.222
Bomen, vervanging investering	330	330	330	330
Landschap	267	217	217	217
Gebouwen				
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 01-01	481	296	228	122
Dotaties	473	573	573	573
Onttrekkingen	-658	-640	-678	-662
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 31-12	296	228	122	33

2a. Wegen

Het wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2025-2028 is door de raad vastgesteld op 18 februari 2025. De investeringsbudgetten voor levensduurverlengend onderhoud wegen en voor rehabilitaties zijn toen verhoogd. In 2027 bedraagt het budget voor levensduurverlengend onderhoud € 2.596.218 / afschrijvingstermijn 25 jaar en voor rehabilitaties € 5.102.542 / afschrijvingstermijn 50 jaar.

Vergelijk onderhoudstoestand na inspectie									
	beeldkwaliteit	**2010**	**2016**	**2018**	**2019**	**2021**	**2023**	**2025**	**planjaren**
voldoende	A en A+	91%	75%	68%	72%	89%	72%	82%	geen maatregel nodig
matig	B		7%	8%	10%	4%	14%	11%	maatregelen plannen binnen 3 tot 5 jaar
onvoldoende	C	4%	5%	5%	12%	4%	4%	2%	maatregelen plannen binnen 1 tot 2 jaar
achterstand	D	5%	13%	19%	6%	4%	10%	5%	onderhoudsmaatregelen nodig

In 2025 is de laatste weginspectie uitgevoerd. We zien dat het aantal wegvakken met kwaliteit C en D kleiner is geworden sinds de inspectie van 2023. De wegvakken met kwaliteit D staan in het Meerjareninvesteringsprogramma om aangepakt te worden of er wordt een onderhoudsmaatregel uitgevoerd. Om achterstallig onderhoud te voorkomen, wordt het onderhoudsprogramma ieder jaar geactualiseerd. Uit efficiency-oogpunt streven wij er naar werkzaamheden parallel te laten lopen met de uitvoering van het rioolbeheerprogramma.

Het gemeentelijke beleidsplan Verkeer en Vervoer is in december 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. De voortvloeiende maatregelen zijn opgenomen in de meerjaren onderhouds- en investeringsprogramma's (MOP en MIP).

In 2027 werken we verder aan een nadere studie naar een alternatieve verkeersafwikkeling rondom de kern in Margraten aan uniforme maatregelen om de gebiedsontsluitingswegen 50 te transformeren naar gebiedsontsluitingsweg 30 km per uur.

De investeringsprojecten bestaan uit fases, namelijk:
1. Planvoorbereiding.
2. Uitvoering.
3. Nazorg.
4. Oplevering.

Door de fasering worden de kosten soms in opeenvolgende jaren geboekt. Dit heeft invloed op het uitgavenpatroon. De planvoorbereiding neemt vaak, gelet op de burgerparticipatie en onderzoeken, veel tijd in beslag en kost relatief weinig geld; circa 8-12% van het projectbudget. De daadwerkelijke werkzaamheden (uitvoering) duren vaak tussen de 3-4 maanden en vormen circa 80-90% van de projectkosten. De kasstromen van de projecten worden geoptimaliseerd en middels een liquiditeitenplanning bewaakt.

Voor 2027 - 2030 zijn de volgende investeringen aan wegen gepland; uitgesplitst naar rehabilitaties en levensduursverlengend onderhoud wegen (LDV).
Over de projecten uit het Meerjareninvesteringsplan Infrastructuur wordt u periodiek via een raadsinformatiebrief geïnformeerd inzake planning, doorlooptijd en financiële stand van zaken.

Reeds opgestarte rehabilitaties waarvoor kredieten zijn gevoteerd:
* Zoerbeemden-Industrieweg inclusief afkoppeltraject .
* Catharinastraat/Kloppenbergweg incl. verkeersmaatregel Kasteellaan/Kloppenbergweg Oost-Maarland.
* Kapelweg Cadier en Keer.
* Broekstraat Gronsveld.
* Pius XII Gronsveld.

2027

- Duivenstraat Mheer
- Keunestraat Cadier en Keer
- Burg. Huybenstraat Cadier en Keer
- Beatrixstraat Cadier en Keer
- Langstraat Mesch
- Vroenhof Eijsden
- Bergbezinkbassin (BBV) Noorbeek
- Heiweg (wegvak Langstraat Mesch-uitzichttoren) LDV

2028

- Beezepool Eijsden
- Onderstraat/Pley Noorbeek icm bergbezinkbassin Noorbeek
- Graaf van Bronckhorstraat Wateroverlast Gronsveld
- Gloriët-Parkweg Gronsveld LDV
- Schijfstraat Gronsveld LDV
- Reutjensstraat Gasthuis LDV
- Steenbergweg Eijsden LDV

2029

- Prins Bernhardstraat Cadier en Keer
- Julianastraat Cadier en Keer
- Pastoor Rosierstraat Oost-Maarland
- Watersysteem Bemelen
- Schaapsweideweg LDV
- Bergstraat Banholt-Bruisterbosch (LDV)
- De La Margellelaan/Schansweg Eijsden buiten bebouwde kom LDV
- Voerenweg (wegvak Sint Geertruiderweg-Komgrens Rijckholt) LDV

2030

- De Hoof en Papendel Cadier en Keer
- Torenstraat Cadier en Keer
- Burgemeester van Laarstraat Cadier en Keer
- Beethovenstraat Eijsden
- Voerenweg (Sint Geertruiderweg-komgrens Rijckholt LDV)

Naast het investeringswerk aan wegen, vindt groot asfaltonderhoud plaats op basis van 2 jaarlijkse inspecties. Daarnaast worden de wegen periodiek geveegd, wordt onkruid op verhardingen bestreden en worden jaarlijks - voor het winterseizoen - de wegmarkeringen vernieuwd op basis van een tweejaarlijkse inspectie.

Het onderhoud aan de wegen wordt conform het wegenbeleidsplan uitgevoerd waardoor er geen achterstand is.

2b. Openbare verlichting

Het huidige beleidsplan OVL 2013 t/m 2017 is verlopen maar de vastgestelde beleidskaders zijn nog steeds actueel en er is geen aanleiding deze te wijzigen. In 2018 is de raad geïnformeerd dat geen nieuw beleidsplan wordt voorgelegd en dat het college de vastgestelde beleidskaders hanteert om de openbare verlichting te onderhouden. Op 28 mei 2018 heeft het college het Uitvoeringsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026 vastgesteld. In het gemeentelijk milieubeleidsplan zijn de klimaat-doelstellingen uit het Energieakkoord opgenomen. Om deze doelstelling te halen is in 2017 het contract met onderhoudsaannemer vernieuwd met toevoeging van een financieel plan. Op basis van deze overeenkomst – light as a service (LAAS) - is een berekening gemaakt van de benodigde budgetten tijdens de contractduur. Deze budgetten zijn opgenomen in de begroting.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

In 2027 wordt een nieuw beleidsplan Openbare Verlichting opgesteld.

2c. Riolering

Op 13 december 2022 is het waterprogramma gemeente Eijsden-Margraten 2023-2027 vastgesteld in de raad, evenals het Waterketenplan Maas & Mergelland en de klimaatadaptatiestrategie 2023-2027. Uit efficiency-oogpunt streven we ernaar om de uitvoering van rioleringswerkzaamheden parallel te laten verlopen met de wegwerkzaamheden. In 2027 starten we met de vervanging van het riool in de Kapelweg en met de planvoorbereiding voor de vervanging van het riool in de Prins Bernhardstraat en in de Julianastraat te Cadier en Keer.

Eens per 10 jaar wordt elk riool geïnspecteerd waarna onvolkomenheden worden opgelost en reparaties uitgevoerd. Derhalve is er geen achterstallig onderhoud. In 2027 worden ook volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dan wel voorbereid:

- Reiniging en inspecties van ongeveer 25 km riolen per jaar.
- Onderhoudsbestek pompinstallaties.
- Reiniging van 6.200 kolken en 200 zandvangers.
- Renovatie pompinstallaties.
- Voorbereiding en aanbesteding reparatiebestek .
- Relining riolering.
- Vervanging riolering.

Het onderhoud voldoet aan het noodzakelijke niveau en er zijn geen achterstanden.

In 2027 wordt gewerkt binnen het samenwerkingsverband Maas en Mergeland aan een nieuw Waterprogramma voor de regio Maas en Mergelland en voor de gemeente Eijsden-Margraten.

2d. Groen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kom zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Groenbeleidsplan 2020.
- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004.

Het groenbeleidsplan is in 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beschrijft op welke wijze de gemeente haar openbaar groen wil ontwikkelen. Het vormt de basis voor het actualiseren van het groenbeheerplan. We onderhouden 15 ha. plantsoen, scheren 65 km hagen, onderhouden ruim 22.500 bomen en maaien 53 ha. gazons.

In 2027 ronden we het Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom af.

Voor het landschap zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Bermenbeleid 2016-2026: maaien wat moet, bloei waar mogelijk.
- Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) Buitengewoon Margraten en Buitengewoon Eijsden.
- Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.
- Gebiedsvisie Middenterras Mesch-Bemelen 2020.

Op 5 februari 2013 heeft de raad het landschapsontwikkelingsplan Buitengewoon Eijsden vastgesteld. We beschikken nu over een landschappelijke visie voor het gehele buitengebied van de gemeente Eijsden-Margraten.

Het onderhoud van openbaar groen en landschap wordt uitgevoerd conform de beleidsplannen en er is derhalve geen achterstallig onderhoud.

2e. Gebouwen

Gemeente Eijsden-Margraten heeft circa 40 gebouwen in eigendom. Aan deze kapitaalgoederen wordt onderhoud uitgevoerd om deze basisvoorzieningen in een redelijke staat van onderhoud aan gebruikers beschikbaar te kunnen stellen.

Gemeentelijke basisvoorzieningen zijn voornamelijk sportaccommodaties (binnen- en buitensport), gebouwen voor de gemeentelijk bedrijfsvoering (het gemeentehuis en de gemeentewerf), een aantal brandweerkazernes en enkele overige panden voor sociaal-maatschappelijke doeleinden.

In vastgestelde startnotitie accommodatiebeleid 2013 is bepaald welke sportaccommodaties tot de gemeentelijke basisvoorzieningen behoren. In vastgestelde kadernotitie accommodatiebeleid 2017 is bepaald dat vitale verenigingen een essentiële rol spelen in de leefbaarheid en de sociale cohesie in de kernen, en dat de huisvestiging hiervan door de gemeente gefaciliteerd wordt.

Het benodigde onderhoud aan deze gemeentelijke kapitaalgoederen leggen wij vast in een meerjarig onderhoudsplan. Het werkplan dat hieruit voortvloeit is de onderlegger voor het onderhoud dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Op basis van inspecties en voortschrijdend inzicht wordt dit meerjarig onderhoudsplan jaarlijks geactualiseerd. In het jaarplan wordt bepaald welke werkzaamheden uitgevoerd worden. Van dit jaarplan maken onder andere volgende werkzaamheden deel uit:

- het benodigde jaarlijkse reguliere service-onderhoud;
- het (niet) planbare correctieve onderhoud zoals het buitenschilderwerk en noodzakelijke reparaties aan deuren en kozijnen, dakbedekkingen en technische installaties;
- het (groot) vervangingsonderhoud aan dakbedekkingen, gevels, technische installaties en (sport)vloerafwerkingen;
- benodigde aanpassingen uit veiligheidsoverwegingen.

De onderhoudsuitgaven worden ten laste van de voorziening onderhoud gemeentegebouwen geboekt.

De meeste gemeentelijke sportaccommodaties zijn gedateerd en boekhoudkundig (na 40 jaar) afgeschreven. Vaak zijn deze sportaccommodaties al eens eerder gerenoveerd. Met een grootschalige renovatie wordt de levensduur van een gebouw nog eens met 25 jaar verlengd. Na een periode van 40 of 65 jaar dient zich meestal nieuwbouw of een grootschalige renovatie aan. Deze worden opgenomen in het investeringsprogramma.

Momenteel wordt gewerkt aan een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de (sport)accommodaties in onze gemeente. Hierin wordt per kern inzichtelijk gemaakt welke voorzieningen aanwezig zijn, welk voorzieningenniveau gewenst is en welke maatregelen nodig zijn om dit te bereiken. Het IHP geeft per accommodatie een perspectief (behouden, investeren/verduurzamen of op termijn afstoten) en bevat een uitvoeringsagenda met projecten, prioriteiten en financiële consequenties. Hiermee sturen we op toekomstbestendige, vitale en duurzame accommodaties die bijdragen aan de leefbaarheid in onze kernen.

Kaderstellende documenten

Gemeentelijke beleidsplan Verkeer en Vervoer 2021
Bomenbeleidsplan
Groenstructuurplan Eijsden
Gebiedsvisie Middenterras
Groenbeleidsplan 2020
Klimaatadaptatiestrategie Eijsden-Margraten 2023-2027
LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Eijsden 2013
Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2025-2028

Paragraaf 4: Financiering

Treasuryfunctie

De gemeentelijke treasuryfunctie heeft als doel het financieren van het gemeentelijk beleid (zorgen voor tijdige beschikbaarheid van voldoende geldmiddelen) en het uitzetten van de overtollige geldmiddelen. De risico's en kosten worden daarbij geminimaliseerd en het renteresultaat geoptimaliseerd. Het college biedt de raad eens in de vier jaar een (herziend) Treasurystatuut aan. Dit document is het uitvoeringsbesluit van het Treasurystatuut.

Financieringsbeleid

De gemeente zet de overtollige geldmiddelen uit bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren). Om het renteresultaat te optimaliseren wordt financiering met externe middelen beperkt door eerst de eigen liquide financieringsmiddelen te gebruiken. Als deze laatste ontoereikend zijn kunnen er externe middelen worden aangetrokken.

Overzicht leningenportefeuille

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Opgenomen leningen	73.084	69.398	65.712	62.026
Aflossingen	3.686	3.686	3.686	2.886
Leningschuld per 31 december	**69.398**	**65.712**	**62.026**	**59.140**

EMU-saldo

Voor het berekenen van het EMU-saldo is het exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is dat het exploitatiesaldo bestaat uit het door de gemeente gehanteerde stelsel van lasten en baten, terwijl het EMU-saldo bestaat uit uitgaven en inkomsten (kasstelsel).

	Begrotingsgegevens EMU (bedragen x € 1.000)	Primitief 2026	2027	2028	2029	2030
	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan cq onttrekking uit reserves	26	325	-1.855	-771	264
+	Afschrijvingen ten laste van exploitatie	5.002	4.712	4.906	4.877	4.821
+	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	739	528	628	726	959
-	Onttrekkingen aan voorzieningen ten gunste van de exploitatie	-588	-673	-325	-170	170
-	Bruto-investeringsbedragen beleidsplan	-15.577	-18.426	-18.823	-11.737	-11.108

+	Kapitaallasten investeringen beleidsplan	88	105	776	1.516	2.000
-	Vermeerderingen bestaande activa	0	0	0	0	0
+	Verminderingen bestaande activa	0	0	0	0	0
-	Boekwinst desinvesteringen vaste activa	0	0	0	0	0
+	Toegekende bijdragen inzake investeringen van Rijk, Provincie en EU	0	0	0	0	0
-	Uitgaven aankoop grond en uitgaven bouw- en woonrijp maken	-1.335	-578	0	0	0
+	Opbrengst verkoop grond	1.316	1.316	0	0	0
-	Boekwinst op verkoop grond	0	0	0	0	0
-	Betalingen direct ten laste van reserves	0	0	0	0	0
-	Boekwinst op verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0	0	0
=	**Berekend EMU-saldo**	**-10.329**	**-12.691**	**-14.153**	**-5.559**	**-3.235**

Welke betekenis dient toegekend te worden aan het berekende EMU-saldo?

Het BBV schrijft voor dat gemeenten in de begroting een meerjarige berekening van het EMU-saldo opnemen. De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op kasbasis, terwijl gemeenten sturen op een sluitende begrotingspositie volgens het stelsel van baten en lasten. De omrekening in de tabel hieronder is daardoor niet direct relevant voor de financiële sturing en kaderstelling door de raad. Volgens het BBV is het wel de bedoeling dat het gemeentelijk EMU-saldo gerelateerd wordt aan de individuele referentiewaarde die het Ministerie van BZK jaarlijks voor elke gemeente vaststelt. Hiermee wordt inzichtelijk welk aandeel de gemeente heeft in de toename of afname van het EMU-saldo.

Het Ministerie heeft in de septembercirculaire 2026 individuele referentiewaarden voor de gemeenten gepubliceerd. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het nadeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Met het aandeel in openbare lichamen wordt bedoeld het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen waar een individuele decentrale overheid aan deelneemt dat aan de betreffende individuele overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

De referentiewaarde (aandeel in het tekort) voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 4,648 mln. (conform septembercirculaire 2026). De gemeente Eijsden-Margraten heeft voor 2027 een overschrijding van € 8,043 mln. (€ -12,691 mln. - € 4,648 mln.) ten opzichte van de norm. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort een rol gaan spelen. Dat is op dit moment nog niet aan de orde.

Indicatoren

Om vooral de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)		2027	2028	2029	2030
1a	Renteherzieningen opgenomen leningen	0	0	0	0
1b	Renteherzieningen uitgezette leningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	3.686	3.686	3.686	2.886
3	Renterisico (1a - 1b +2)	3.686	3.686	3.686	2.886
4a	Begrotingstotaal	101.010	92.897	88.938	90.962
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm (4a x 4b)	20.202	18.579	17.788	18.192
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	16.516	14.893	14.102	15.306
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t

Rentebeleid investeringen en omslagrente

Wat gaan we ervoor doen? (Volgens begroting)

De gemeente hanteert voor specifieke investeringen (investeringen in riool, afval en grondexploitaties) een vast rentepercentage van 2,75%. Dit rentepercentage vloeit voort uit de gehanteerde percentages in de vastgestelde onderliggende meerjarenbeleidsplannen, respectievelijk exploitatieopzetten.
Voor overige investeringen is een omslagpercentage berekend. Voor 2027 tot en met 2030 bedraagt het omslagpercentage 1,0%.

Renteschema (bedragen x € 1.000)		**2027**
a. Externe rentelasten kort en lang	385	
b. Externe rentebaten	-80	
Saldo externe rentelasten en rentebaten		*2. 306*
c. 1. Rente facilitaire grondexploitaties	-	
2. Projectfinanciering	-	
3. Doorverstrekte leningen	-	
		-
Totaal aan de taakvelden toe te rekenen externe rente *		**2. 306**
d. 1. Rente Eigen Vermogen	-	
2. Rente Voorzieningen	-	

		-
	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente *	**2.306**
	De aan de taakvelden toegerekende rente	**- 2.306**
f.	**Renteresultaat**	**-**

	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente	2.306
*	Reeds toegerekende rente met specifiek %	-994
=	**Toe te rekenen aan overige activa**	**1.312**

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. De norm is op 8,5% van het begrotingstotaal gesteld.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	3e kw 2025	4e kw 2025	1e kw 2026	2e kw 2026
Totaal jaarbegroting (lasten)	96.998	96.998	94.187	94.187
Toegestane kasgeldlimiet:				
> in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
> in een bedrag	8.245	8.245	8.006	8.006

Totaal netto vlottende schuld (vlottende schuld -/- vlottende middelen)	14.202	16.822	21.097	14.380
Overschrijding kasgeldlimiet of	- 5.957	- 8.578	- 13.091	- 6.374
ruimte ten opzichte van kasgeldlimiet				

Drempelbedrag schatkistbankieren

Wat gaan we ervoor doen? (Volgens begroting)

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 2% van het begrotingstotaal. Wij mogen in 2027 dus een positief rekening-courantsaldo bij de bank hebben van €2,020 mln.. Al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

Excel-tabel

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Totaal jaarbegroting (lasten)	101.010	92.897	88.938	90.962
Percentage	2%	2%	2%	2%
Drempelbedrag schatkistbankieren 2%	2.020	1.858	1.779	1.819

Kaderstellende documenten

Nota treasurybeleid Eijsden-Margraten 2023

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de sturing, inrichting en beheersing van de interne organisatie van de gemeente Eijsden-Margraten.
Om de maatschappelijke doelen en ambities van het gemeentebestuur te realiseren, moet de interne ondersteuning optimaal functioneren. We investeren hiervoor gericht in onze mensen en middelen.

Hoewel de dagelijkse bedrijfsvoering de verantwoordelijkheid is van het college, informeert het college de gemeenteraad via deze paragraaf op hoofdlijnen over de belangrijkste ontwikkelingen en beleidsvoornemens voor 2027.

Deze paragraaf schetst hoe de organisatie hier invulling aan geeft en welke instrumenten hiervoor nodig zijn. Door doelstellingen vast te stellen en de kaders hiervoor aan te geven, kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering van de gemeente.

5.1 Stand van zaken van de bedrijfsvoering

5.1.1 Organisatie en formatie

De personeelsbezetting van de gemeente is in grote lijnen op orde. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt blijft het echter een uitdaging om specialistische functies tijdig in te vullen. Waar noodzakelijk wordt gebruikgemaakt van externe inhuur om de continuïteit van de dienstverlening en de uitvoering van projecten te waarborgen. De ontwikkeling van de formatie, en de inzet van externen wordt structureel gemonitord aan de hand van vastgestelde personele kengetallen:

Personeel exclusief bestuur en griffie (bedragen x € 1.000, -)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Salariskosten (euro's)	16.118	18.285	19.458
Externe inhuur (euro's)	3.359	1.510	1.919
Externe inhuur (% van loonsom)	20,8 %	8,2 %	9,8 %

Aandachtspunten

- Aanhoudende schaarste aan gekwalificeerd personeel, met name binnen specialistische beleidsterreinen.
- Toenemende concurrentie op de arbeidsmarkt waardoor vacatures langer openstaan.
- Vergrijzing en uitstroom van ervaren medewerkers, met risico's voor kennisbehoud en continuïteit.
- Stijgende kosten van externe inhuur als gevolg van beperkte beschikbaarheid van specialistische capaciteit.
- Het blijvend investeren in duurzame inzetbaarheid, opleiding en ontwikkeling van medewerkers.

5.1.2 Planning & Control

De Planning & Control-cyclus verloopt conform de wettelijke vereisten en de gemeentelijke planning. De voortgang van beleid, projecten en financiën wordt via de reguliere P&C-documenten gevolgd en aan de raad gerapporteerd. De administratieve organisatie en interne beheersing worden doorlopend onderhouden en waar nodig geactualiseerd, zodat de kwaliteit, rechtmatigheid en betrouwbaarheid van de financiële en bestuurlijke informatie gewaarborgd blijven.

Aandachtspunten

- Toenemende complexiteit van wet- en regelgeving, waaronder de eisen rond rechtmatigheid en verantwoording.
- Groei van informatiebehoeften vanuit bestuur, raad en externe toezichthouders.
- Risico op capaciteitsdruk binnen financiële en controlfuncties.
- Noodzaak tot verdere digitalisering en optimalisatie van processen en managementinformatie.
- Toenemende aandacht voor gegevensbescherming, informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid.

5.1.3 Overhead

De overheadkosten omvatten de ondersteunende activiteiten binnen de PIOFAH-componenten Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering en Huisvesting. De ontwikkeling van de overhead wordt periodiek gemonitord en afgezet tegen de omvang van de organisatie en de gemeentelijke opgaven. Daarbij blijft de gemeente inzetten op een doelmatige bedrijfsvoering, onder meer door procesoptimalisatie, digitalisering en een efficiënte inrichting van de ondersteunende functies.

Personeel 2027 excl. Bestuur en Griffie	Totaal		Directe personele lasten	programma 0 - 8	Overhead	
	x € 1.000	Formatie in Fte	x € 1.000	Formatie in Fte	x € 1.000	Formatie in Fte
Salarislasten / FTE	€ 19.458	201,30	€ 10.749	118,61	€ 8.709	82,69
Overige overhead					€ 6.554	
Totaal	**€ 19.458**	**201,30**	**€ 10.749**	**118,61**	**€ 15.263**	**82,69**

Aandachtspunten en risico's 2027-2030

- Stijgende loon-, prijs- en energiekosten die druk zetten op de overheadbudgetten.
- Toenemende investeringen in digitalisering, informatiebeheer en cybersecurity.
- Hogere kosten als gevolg van nieuwe wettelijke eisen en kwaliteitsnormen.
- Balans tussen een efficiënte overhead en voldoende ondersteuning voor de uitvoering van gemeentelijke taken.

- Beheersing van huisvestings- en ICT-kosten binnen een financieel uitdagend meerjarenperspectief.

5.2 Beleidsvoornemens en ontwikkelingen

5.2.1 Innovatie en digitalisering

De gemeente werkt aan een toekomstbestendige informatievoorziening en dienstverlening waarin informatie betrouwbaar, actueel en toegankelijk is. Door verdere digitalisering van processen, een integraal klantbeeld en een digitaal inwonerportaal kunnen inwoners en bestuurders sneller en eenvoudiger beschikken over de juiste informatie en dienstverlening. Tegelijkertijd wordt ingezet op transparante informatievoorziening, duurzame informatieopslag, digitale toegankelijkheid, de ontwikkeling van medewerkers op het gebied van klantgerichtheid en dienstverlening, en een veilige, weerbare ICT-omgeving die voldoet aan wet- en regelgeving. Door gegevens, digitale toepassingen en vakmanschap van medewerkers slim te benutten, wordt de kwaliteit van dienstverlening, samenwerking en besluitvorming verder versterkt.

Aandachtspunten

- Toename van cyberdreigingen, digitale veiligheidsincidenten en afhankelijkheid van digitale systemen.
- Implementatie van de Cyberbeveiligingswet, Wet open overheid, archiefwetgeving en overige eisen rond privacy en informatiebeveiliging.
- Continuïteit en weerbaarheid van de ICT-omgeving, inclusief crisisbeheersing en herstelvermogen.
- Realisatie van een toekomstbestendige informatievoorziening, inclusief e-depot, Woo-publicatieplatform en modernisering van applicaties.
- Verdere ontwikkeling van digitale dienstverlening, digitale toegankelijkheid en een geïntegreerd klantbeeld.
- Versterking van samenwerking, gegevensuitwisseling en ketenafhankelijkheden binnen en buiten de organisatie.
- Meegroeien van specialistische kennis en capaciteit op het gebied van digitalisering, informatiebeheer en cybersecurity.

5.2.2 Huisvesting en facilitaire zaken

De gemeente blijft investeren in een veilige, duurzame en toekomstbestendige werkomgeving. Daarbij wordt aandacht besteed aan het efficiënt gebruik van gemeentelijk vastgoed en het verder verduurzamen van gemeentelijke gebouwen. De huisvesting en facilitaire dienstverlening worden afgestemd op de behoeften van de organisatie en de wettelijke duurzaamheidsdoelstellingen.

Aandachtspunten

- Stijgende kosten voor onderhoud, energie en facilitaire dienstverlening.
- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen en installaties.
- Risico op onverwachte onderhouds- en vervangingsopgaven.
- Beschikbaarheid van financiële middelen voor noodzakelijke investeringen in vastgoed.
- Meebewegen met de veranderende behoefte/invulling van het gemeentelijk vastgoed.

5.2.3 Arbeidsmarkt en HR-beleid

De gemeente blijft investeren in een aantrekkelijk werkgeverschap om medewerkers te werven, te ontwikkelen en te behouden. Speerpunten zijn duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, talentontwikkeling en goed werkgeverschap. Daarnaast wordt ingezet op strategische personeelsplanning, zodat de organisatie tijdig kan inspelen op toekomstige personele ontwikkelingen en veranderende opgaven.

Aandachtspunten

- Aanhoudende arbeidsmarktkrapte en toenemende concurrentie om talent.
- Vergrijzing van het personeelsbestand en verlies van kennis door pensionering.
- Toenemende druk op de organisatie door moeilijk vervulbare specialistische functies.
- Stijgende personeelskosten als gevolg van cao-ontwikkelingen en inflatie.
- Het behouden van een gezonde werkdruk en het voorkomen van uitval door ziekte of overbelasting.
- Noodzaak van voortdurende scholing vanwege digitalisering en veranderende wet- en regelgeving.
- Het binden en boeien van medewerkers in een veranderende arbeidsmarkt en organisatieomgeving.

5.3 Rechtmatigheid en beheersing

De gemeente Eijsden-Margraten streeft naar een rechtmatige, doelmatige en transparante besteding van publieke middelen. Het normenkader, bestaande uit relevante wet- en regelgeving en door de raad vastgestelde kaders en verordeningen, vormt hiervoor de basis. Door middel van interne beheersingsmaatregelen, verbijzonderde interne controles en periodieke monitoring wordt de naleving hiervan bewaakt.

De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het college legt hierin verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties, waarbij wordt getoetst aan het voorwaardencriterium, begrotingscriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik. Geconstateerde afwijkingen boven de door de raad vastgestelde rapportagegrens worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering, inclusief de getroffen of voorgenomen beheersmaatregelen.

De komende jaren blijft de gemeente investeren in de verdere versterking van de interne beheersing, het risicomanagement en de kwaliteit van de rechtmatigheidsverantwoording.

Aandachtspunten

- Toenemende complexiteit van wet- en regelgeving en de doorwerking daarvan in gemeentelijke processen.
- Borging van de rechtmatigheidsverantwoording en tijdige actualisatie van het normenkader.
- Capaciteitsdruk binnen financiële en controlfuncties.
- Risico's op onrechtmatigheden binnen subsidiëring, inkoop, aanbesteding en personeelsprocessen.
- Toenemende afhankelijkheid van digitale systemen, managementinformatie en dossiervorming.
- Tijdige signalering van afwijkingen en het structureel vertalen van bevindingen naar verbetermaatregelen binnen de interne beheersing.

Kaderstellende documenten

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV artikel 14)
Financiële verordening Eijsden-Margraten 2025
CAO gemeenten 2025-2027
Verordening interne klachtbehandeling gemeente Eijsden-Margraten 2014
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet Eijsden-Margraten 2023)

Paragraaf 6: Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Eijsden-Margraten werkt voor de uitvoering van haar maatschappelijke en wettelijke opgaven samen met diverse organisaties.
Een deel van deze samenwerking vindt plaats via verbonden partijen: rechtspersonen waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in deze verbonden partijen, de daarmee gemoeide belangen en financiële consequenties.

Deelname aan verbonden partijen vindt uitsluitend plaats wanneer hiermee een publiek belang wordt gediend. Hoewel uitvoeringstaken bij de verbonden partijen zijn belegd, blijft de gemeente verantwoordelijk voor haar kaderstellende en controlerende rol.

Naast verbonden partijen kent de gemeente diverse samenwerkingsverbanden die niet voldoen aan de BBV-definitie, omdat geen sprake is van zowel een bestuurlijk als financieel belang. Om de samenhang en transparantie te vergroten, zijn deze samenwerkingsverbanden eveneens in deze paragraaf opgenomen. Hiermee ontstaat een integraal overzicht van de belangrijkste samenwerkingsrelaties van de gemeente en hun bijdrage aan de realisatie van gemeentelijke doelstellingen.

Onderstaande tabel toont de bijdragen voor 2027 van de gemeente Eijsden-Margraten per verbonden partij.

Verbonden partijen	Bijdrage 2027
Gemeenschappelijke regelingen	
Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019	€ 243.000
Centrumregeling verwerving Wmo ondersteuning Maastricht-Heuvelland	€ 34.748
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg	€ 2.264.311
Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz	€ 772.440
Gemeenschappelijke Regeling subsidiëring ADV-Limburg	€ 18.744
Regionale samenwerking leerplicht en RMC, Maastricht en Mergelland	€ 209.000
Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 430.000
Lichte Gemeenschappelijke Regeling inzake de samenwerking afvalwater in zuidelijk Zuid-Limburg: de regio Maas en Mergelland	n.v.t.

Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten RD4	€ 2.900.900
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg	€ 519.023
Grensoverschrijdende Gemeenschappelijke regeling Euregio Maas-Rijn	n.v.t.
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 2.421.673
Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	€ 527.900
Gemeenschappelijke regeling “Het Gegevenshuis”	€ 269.225
Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)	€ 108.408
Vennootschappen en coöperaties	
MTB Regio Maastricht N.V.	€ 1.323.156
Bodemzorg Limburg BV	n.v.t.
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.	n.v.t.
Enexis Holding NV	n.v.t.
Stichtingen en verenigingen	
Stichting Podium24	€ 82.000
Stichting Re-integratie inbesteding Maastricht Mergelland / Annex BV	€ 111.000
Overige verbonden partijen	

Bank Nederlandse Gemeenten	n.v.t.

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Roermond.				
Betrokken partijen	29 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg.				
Openbaar belang	Als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg behartigen voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ.				
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Gerritsen.				
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatie voor 2027 bedraagt € 527.900				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 4.526	€ 5.224	€6.528	€ 7.999	€ 5.356
Ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen. BsGW zal actief verdere samenwerkingsvormen met andere Limburgse gemeenten initiëren met als doel door schaalvergroting de bijdragen van de deelnemers te verlagen. De kwaliteit van de dienstverlening wil BsGW in stand houden of verbeteren en de digitale dienstverlening vergroten.				
Risico's	De gemeente is mede verantwoordelijk voor negatieve resultaten. Daarnaast is er het risico op mogelijk onvolledige belastinginning.				
Taakveld	0 - Bestuur en ondersteuning 7 - Milieu, klimaat en afval				
Gemeenschappelijke regeling “Het Gegevenshuis”					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				

Vestigingsplaats	Landgraaf.				
Betrokken partijen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Voerendaal, Schinnen, Eijsden-Margraten, Vaals, Beekdaelen, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittem en het Waterschap Limburg.				
Openbaar belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	De gemeente betaalt een bijdrage voor de afgenomen producten en diensten.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2024
(bedragen x € 1.000, -)	- € 228	€ 296	€ 68	€ 1.682	€ 727
Ontwikkelingen	Het Gegevenshuis zet in 2027 de strategische groei voort door verdere uitbreiding van de dienstverlening en benutting van de schaalvoordelen die zijn ontstaan door de toetreding van de gemeente Beek. De uitvoering van het innovatieprogramma krijgt verder vorm, waarbij investeringen noodzakelijk blijven om de dienstverlening toekomstbestendig te houden. Tegelijkertijd blijft de focus gericht op efficiencyverbetering en ondersteuning van gemeenten bij hun financiële en maatschappelijke opgaven door middel van slimme datatechnologie.				
Risico's	De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Mocht er desondanks nog sprake zijn van onvoorziene kosten (risico's) dan draagt de gemeente naar rato bij aan deze onvoorziene kosten.				
Taakveld	0 - Bestuur en ondersteuning				

Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.					
Soort	Vennootschappen en coöperaties.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg.				
Openbaar belang	WML stelt de drinkwatervoorziening in Limburg veilig en doet dit op duurzame wijze. Ook toont WML haar maatschappelijke betrokkenheid in Limburg en daarbuiten.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhouders- vergadering.				
Financieel belang	Een belang van 1,8% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde negen aandelen, met een verkrijgingprijs van € 40.842.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.n.b.	€ 217.814	n.n.b.	€ 403.384	n.n.b.
Ontwikkelingen	WML wil op de lange termijn de kwaliteit van de drinkwaterbronnen veilig stellen en ook is er de ambitie om op termijn klimaatneutraal te worden. Daarnaast zet WML in op een sterker (drink) watermerk: kraanwater is immers een gezond, duurzaam en goedkoop alternatief voor bronwater uit de fles.				
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.				
Taakveld	0 - Bestuur en ondersteuning 7 - Milieu, klimaat en afval				

Enexis Holding NV	
Soort	Vennootschappen en coöperaties.
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten, provincie en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame

	energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: - Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; - Betrouwbare energievoorziening; - Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; - Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; - Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.				
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.				
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 97.876. Bij de verzelfstandiging hebben de aandeelhouders een bruglening van Essent omgezet in aandeelhoudersleningen met verschillende looptijden met een totale waarde van € 1,8 miljard. Met ingang van 2012 is Enexis begonnen met het aflossen en herfinancieren van deze leningen vanuit een programma van beursgenoteerde obligatieleningen. Deze vorderingen van de aandeelhouders op Enexis Holding NV zijn ondergebracht in de entiteit “Vordering op Enexis BV”, volledigheidshalve wordt alhier naar betreffende verbonden partij verwezen. Het uitgekeerde dividend over 2025 bedraagt € 318.149				
Financiele informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1 milj.)	€ 400	€ 5.538	€ 5.811	€ 5.949	€ 7.627
Ontwikkelingen	Enexis, de provincie en deelnemende gemeenten hebben op dit moment al een meerjarige samenwerking voor de ontwikkeling en uitrol van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer in Brabant. Ook zijn er aanvullende afspraken over samenwerken in Buurkracht en nul op de Meter. In 2018 wordt deze samenwerking, mede op basis van de				

	doelstelling “versnellen van de energietransitie” verdiept en verbreed. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete en strategische samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de energiedoelstellingen ten aanzien van CO2 reductie en groene groei in Noord- Brabant.
Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Voor Eijsden-Margraten bedraagt deze boekwaarde € 346.995 per 31-12-2025. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.
Taakveld	0 - Bestuur en ondersteuning

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)					
Soort	Vennootschappen en coöperaties.				
Vestigingsplaats	Den Haag.				
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.				
Openbaar belang	BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang, verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt. Het doel van BNG Bank is: 'Gedreven door maatschappelijke impact'. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact.				
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.				
Financieel belang	Een belang van 0,0942% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 52.455 aandelen. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Het uitgekeerde dividend over 2025 bedraagt € 73.962				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1 miljoen)	€ 172	€ 4. 777	€ 4.863	€ 123.164	€ 110.701

Ontwikkelingen	De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen.
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.
Taakveld	0 - Bestuur en ondersteuning

Programma 1 - Veiligheid

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	16 Gemeenten in Zuid-Limburg, brandweer en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).				
Openbaar belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.				
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende regiogemeenten.				
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatie bedraagt € 2.421.673				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2023	VV 31.12.2024
(bedragen x € 1.000, -)	€2.498	€ 10.640	€ 16.045	€ 18.968	€ 21.115
Ontwikkelingen	In het AB van 4 juli 2025 heeft het AB een positief besluit genomen over de toekomstbestendige huisvesting brandweerkazernes. Ook heeft het AB het besluit genomen om voor de jaren 2025 en 2026 een bestemmingsreserve te vormen zodat deelnemende gemeenten VRZL een eerste bijdrage gaan doen vanaf 2027 in overeenstemming met het ingroeimodel. In 2025 heeft de VRZL o.a. gericht op de volgende zaken: • Verkenning ins en outs van langdurige crisis in combinatie met oorlogsdreiging, mede op basis van oorlogsdreiging, klimaat- en energietransitie.				

	• Participeren in een werkgroep Weerbaarheid om daarin samen met de deelnemende gemeenten de voorbereiding op scenario's vorm te geven; • Aanvullende maatregelen genomen in het kader van de operationele continuïteit VRZL voor het scenario grootschalige en langdurige stroomuitval; • Stappen gezet in informatie-architectuur, applicatielandschap en -informatieveiligheid (introductie AFAS-systeem, afstemming samenwerking met Solido) • Voldoen aan wettelijke eisen WOO; • Processtappen gezet op het terrein strategische personeelsplanning (employer branding, dagopleiding manschappen brandweer); • Verdiepende oriëntatie op zorgrisicoprofiel; • Haalbaarheidsonderzoek Risk Factory Zuid-Limburg; • Afstemming met gemeenten in het kader van implementatie Omgevingswet • Ontwikkeling brandweerkazernes: nieuwbouw (Gulpen en Kerkrade) en verbouw (Heerlen), kazerne Sittard-Oost is opgeleverd; • Inbedding Ghor.
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.
Taakveld	1 - Veiligheid
Gemeenschappelijke regeling subsidiëring ADV-Limburg	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten uit de regio Noord- en Midden-Limburg: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert. Gemeente Roermond is de centrumgemeente. De gemeenten uit de regio Zuid-Limburg: Beek, Brunssum, Eijsden-

	Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. Gemeente Maastricht is de centrumgemeente.				
Openbaar belang	Antidiscriminatievoorziening Limburg heeft de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) status en is de professionele partner voor 27 Limburgse gemeenten in het handhaven van artikel 1 van de grondwet. Namens die gemeenten voert de Antidiscriminatievoorziening Limburg sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit.				
Bestuurlijk belang	De wethouder (wethouder Piatek) heeft hierin geen formele rol.				
Financieel belang	De opbrengsten van ADV Limburg in 2025 betreffen voornamelijk de reguliere subsidie gemeente Maastricht, reguliere subsidie gemeente Roermond en subsidie Maastricht VR Project implementatie. De gemeente Maastricht vervult voor de gemeenten in Zuid-Limburg hierin de rol van centrumgemeente. De Stichting bestaat voornamelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin is € 16.175				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.n.b	203	n.n.b	127	n.n.b
Ontwikkelingen	Aan het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) nemen portefeuillehouders en contactpersonen discriminatie van politie-eenheid Limburg, het Openbaar Ministerie (OM) arrondissementsparket Limburg, gemeenten Roermond en Maastricht en ADV Limburg deel. Het overleg vindt twee maal per jaar plaats en bestaat uit een zaakinhoudelijk deel en een strategisch deel (met ambtelijk vooroverleg). Tijdens het zaakinhoudelijke deel worden de meldingen en aangiften van discriminatie, of met een discriminatieaspect, in Limburg besproken. Doel van dit overleg is het uitwisselen van informatie om een juiste aanpak en afhandeling van de meldingen en aangiften te bespreken. Door het periodieke contact met de politie is er voldoende vertrouwen ontstaan om vanaf 2018 een slag te maken met het geven van voorlichting aan het korps door ADV Limburg.				

Risico's	ADV Limburg voert voor de gemeente Eijsden-Margraten de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit. Financieel dienen de deelnemende gemeente mogelijke tekorten op te vangen echter is de algemene reserve groot genoeg om het risico op te vangen. Het risico op een extra bijdrage, bovenop de reguliere, is zeer gering.
Taakveld	1 - Veiligheid

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Het programma Verkeer, vervoer en waterstaat kent geen verbonden partijen.

Programma 3 - Economie

Het programma Economie kent geen verbonden partijen.

Programma 4 - Onderwijs

Gemeenschappelijke Regeling Regionale Samenwerking Leerplicht en RMC, Maastricht en Mergelland	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Gemeente Maastricht is de centrumgemeente.
Openbaar belang	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Eijsden-Margraten onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct en de continuïteit van de uitvoering van de functie is gewaarborgd.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (wethouder Piatek).
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehouders overleg adviseert

	hierin. De kosten voor gemeente Eijsden-Margraten voor 2027 zijn begroot op € 209.000,-.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	Voortdurende doorontwikkeling van de volgende taken: sluitende aanpak kwetsbare jongeren naar mbo en arbeid. Attitude maatwerk, preventie in de keten. Snelle reparatie op maat, effectieve verbindingen op het snijvlak van voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs, passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet.				
Risico's	Lichte vorm van een gemeenschappelijke regeling. Beleidsuitgangspunten, begroting en jaarrekening worden in gezamenlijk overleg jaarlijks vastgesteld.				
Taakveld	4 - Onderwijs				

Verordening G.R. leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland, gemeente Eijsden-Margraten 2014	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Gemeente Maastricht is de centrumgemeente.
Openbaar belang	Leerlingenvervoer is bedoeld voor kinderen die niet zelf naar school kunnen. Bijvoorbeeld door een handicap of doordat de school ver weg ligt. Het kan gaan om een leerling van een basisschool, het (voortgezet) speciaal onderwijs of een gehandicapte leerling van een reguliere basisschool of het voortgezet onderwijs. Leerlingen uit de deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken het leerlingenvervoer.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (wethouder Piatek).
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. De kosten voor gemeente Eijsden-Margraten in 2027 zijn begroot op € 350.000,- (vervoerskosten) en € 80.000,- (kantoorkosten).

Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	Voortzetten van de standaard taken.				
Risico's	De bijdrage hangt samen met het gebruik van het leerlingenvervoer. Hierin schuilt een financieel risico.				
Taakveld	4 - Onderwijs				

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	Rijk, de gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en het Waterschap Limburg. Daarnaast heeft het HCL dienstverleningsovereenkomsten met nog eens ongeveer 24 andere overheidsinstanties die hun archieven bij het HCL hebben ondergebracht, waaronder Provincie Limburg, de gemeente Beekdaelen, GGD Zuid-Limburg, RUD Zuid-Limburg, ISD BOL, ISD Kompas, Kredietbank Limburg etc.				
Openbaar belang	Het HCL dient het openbaar belang door verantwoording mogelijk te maken, erfgoed te bewaren voor toekomstige generaties, en transparante toegang tot overheidsinformatie te garanderen.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	Het financieel belang is de jaarlijkse bijdrage die de gemeente betaalt voor de uitvoering van haar wettelijke archieftaken, plus het financiële risico dat zij loopt als mede-eigenaar van de regeling.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2024
(bedragen x € 1.000, -)	€ 968	€ 2.996	€ 3.914	€ 6.703	€ 6.977
Ontwikkelingen	De belangrijkste recente ontwikkelingen richten zich op bestuurlijke uitbreiding, digitalisering en politieke discussies over fysieke				

	toegankelijkheid: Per 1 januari 2026 is de gemeenschappelijke regeling ingrijpend gewijzigd. Elf Limburgse gemeenten (waaronder Eijsden-Margraten) en het Waterschap Limburg zijn officieel als volwaardige partners toegetreden. Hierdoor is het HCL getransformeerd van een samenwerking tussen Maastricht, Heerlen en het Rijk naar een breed, regionaal gedragen openbaar lichaam. Per 15 november 2025 heeft Senta Schiffeleers de leiding overgenomen als nieuwe directeur. Zij volgde Lita Wiggers op, die met pensioen is gegaan. Het HCL zit midden in de ingrijpende transitie van analoge archieven naar digitale raadpleging. Deze digitalisering en de bijbehorende *"Visie op Dienstverlening 2030"* leiden lokaal tot politieke discussie. Politieke partijen (zoals Volt en SP) en de Limburgse erfgoedwereld uiten hun zorgen over dalende bezoekersaantallen en de beperkte fysieke openingstijden van de studiezalen in Maastricht en Heerlen (drie dagen per week)
Risico's	Als er tekorten ontstaan moeten de deelnemers deze tekorten naar rato van de verdeelsleutel aanzuiveren. Het HCL houdt een eigen algemene reserve aan om kleine schokken op te vangen, maar bij grote materiële risico's ligt de financiële achtervang bij de gemeenten. Mocht de gemeente willen stoppen met de samenwerking, dan moet de gemeente een uittreedsom betalen om de achterblijvende gemeenten te compenseren voor de doorlopende overheadkosten.
Taakveld	5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur

Programma 6 - Sociaal domein

Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. Gemeente Maastricht is de centrumgemeente.

Openbaar belang	Het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de jeugdhulptaken, zoals vastgelegd in de beleidsplannen Jeugd van de deelnemende gemeenten, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet. Het delen van kennis en expertise in de regio die nodig zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdhulpbeleid.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Quellhorst is lid van de stuurgroep Jeugdzorg.				
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (€ 200.000) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 6 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	Inkoop jeugd wordt de komende jaren verder doorontwikkeld. In lijn met de hervormingsagenda Jeugd en aflopende contracten is de Jeugdregio bezig om nieuwe langdurige ontwikkelcontracten af te sluiten.				
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op jeugdzorg zijn open einderegelingen. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten. Financieel: beperkt risico faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.				
Taakveld	6 - Sociaal Domein				
Centrumregeling verwerving Wmo ondersteuning Maastricht-Heuvelland					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Gemeente Maastricht is de centrumgemeente.				
Openbaar belang	Het zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte verwerving van de professionele Wmo ondersteuning, zoals vastgelegd in de beleidsplannen en verordeningen Wmo van de deelnemende gemeenten, met inachtneming van de bepalingen van de Wmo 2015. Het delen van kennis en expertise in de regio die nodig zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het Wmo-beleid.				

Bestuurlijk belang	Wethouder Quellhorst is lid van het Portefeuillehouders overleg.				
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (circa € 42.000) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 3,6 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen	Niet specifiek, betreft continue functie.				
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op Wmo zijn open-eindregelingen. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten. Financieel: beperkt risico t.a.v. faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.				
Taakveld	6 - Sociaal Domein				
Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen.				
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.				
Openbaar belang	Het bevorderen van openbaar vervoer (op maat) ten behoeve van de inwoners van de deelnemende gemeenten in het algemeen, en bewoners met een WMO indicatie in het bijzonder. Zorg dragen voor een goede uitvoering van collectief en individueel vervoer van die reizigers, die aangewezen zijn op één van de door de gemeenten te behartigen vormen van doelgroepenvervoer. Vooralsnog beperkt dit vervoer zich tot het regiotaxi-vervoer, gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Quellhorst maakt deel uit van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2027 is € 772.440				

Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2025	EV 31.12.2024	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 1.574	€ 2.448	€ 1.423	€ 7.608	€ 9.502
Ontwikkelingen	In 2025 is voor het eerst sinds 2022 een duidelijke daling van het vervoersvolume zichtbaar voor Eijsden-Margraten (-11,27%). Deze afname is het gevolg van gerichte maatregelen, zoals het begrenzen van onbeperkt reizen en het verlagen van het maximaal aantal zones per jaar.				
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op doelgroepenvervoer zijn open-eindregeling. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten.				
Taakveld	6 - Sociaal Domein				

MTB Regio Maastricht N.V.	
Soort	Vennootschappen en coöperaties.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen.
Openbaar belang	Uitvoering (en afbouw) "oude" Wet Sociale Werkvoorziening voor de drie deelnemende gemeenten alsook diverse buitengemeenten. Leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Uitvoeringsorganisatie arbeidsmatige dagbesteding voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Financiën, wethouder Gerritsen, heeft zitting in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders MTB en heeft daarbij formeel stemrecht.
Financieel belang	Het belang van Eijsden-Margraten in het geplaatste kapitaal (99 aandelen) is 11% met een verkrijgingsprijs van € 4.950, -. Door de gemeente Maastricht is aan de MTB een achtergestelde renteloze lening verstrekt ter grootte van € 12.100.000 (nominale waarde) onder zekerheidstelling van het eerste recht van hypotheek op de panden van de MTB. Het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten in deze gegarandeerde kasgeldlening bedraagt € 1.331.000. Voor deze zekerheidsstelling is een voorziening gevormd. De stand van deze voorziening bedraagt € 827.050 per 31-12-2025. Dit volstaat op basis van de thans geldende inzichten rekening houdende met de boekwaarde van de gebouwen van de MTB. De begrote

	bijdrage 2027 voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 1.323.156, -.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	- € 86	- € 9	- € 9	€ 5.554	€ 5.996
Ontwikkelingen	Er is onderzoek verricht door de MTB naar de bedrijfseconomische houdbaarheid. In dit verband is ook gekeken naar de participatieketen. Het rapport is inmiddels klaar. In 2022 is opdracht gegeven om de MTB, Podium24 en Annex juridisch samen te voegen tot een nieuw mens ontwikkelbedrijf. De businesscase is momenteel uitgewerkt; de overgang naar het nieuwe SOB zal, naar verwachting, starten op 1-1-2027.				
Risico's	De taken die MTB voor de gemeenten uitvoert, zijn onderhevig aan veranderingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid. Een wijziging van taken brengt uiteraard ook gevolgen voor de organisatie en bedrijfsvoering met zich mee. De gemeenten hebben hier lang niet altijd (voldoende) invloed op, terwijl ze uiteindelijk wel financieel verantwoordelijk zijn. Het risico bestaat dan ook dat autonome ontwikkelingen een negatief effect hebben op het resultaat van MTB en daarmee op het kostenaandeel van de gemeenten.				
Taakveld	6 - Sociaal domein				
Stichting Podium24					
Soort	Stichtingen en verenigingen.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.				
Openbaar belang	Uitvoering van de regionale werkgeversdienstverlening, vraaggericht en aanbodgeschikt.				
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van Stichting Podium24. Dit stichtingsbestuur ziet toe op de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.				

Financieel belang	De bijdrage in de uitvoeringkosten van de arbeidsmarkttoeleiding (groeibanen, loonkosten- en uitstroomsubsidies) is voor Eijsden-Margraten begroot op € 82.000, - in 2027.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ - 523	€ 1.593	€ 1.069	€ 675	€ 664
Ontwikkelingen	Podium24 is gestart per 1 januari 2016. Daarbij is een herverdeling van taken afgesproken met de andere uitvoeringsorganisaties langs de routing die de burger doorloopt; diagnose-plaatsing-ontwikkeling. In 2022 is opdracht gegeven om de MTB, Podium24 en Annex juridisch samen te voegen. De businesscase is uitgewerkt; de overgang naar het nieuwe SOB zal waarschijnlijk plaatsvinden per 1-1-2027.				
Risico's	Het verdienmodel van Stichting Podium24 bestaat uit opbrengsten uit de markt, het aandeel in Podium24 BV, opbrengsten vanuit de werkzaamheden voor de gemeenten (inclusief een aandeel in de schadelastbeperking) en opbrengsten vanuit detachering van eigen medewerkers naar Podium24 BV en SEM. Het risico bestaat dat opbrengsten (om uiteenlopende redenen) tegenvallen, wat uiteraard gevolgen heeft voor het resultaat van de stichting. Het wordt weliswaar niet verwacht, maar mocht een exploitatietekort zich in de toekomst onverhoopt voordoen, dan komt dit (conform vastgestelde statuten) allereerst ten laste van de financiële reserves van Stichting Podium24. Indien deze reserves ontoereikend zijn, dan wordt het tekort door de deelnemende gemeenten gedragen volgens de afgesproken verdeelsleutel SEM. Hierbij moet worden opgemerkt dat aanpassing van die verdeelsleutel SEM dus ook doorwerkt in geval van een eventueel tekort bij Podium24.				
Taakveld	6 - Sociaal domein				
Stichting Re-integratie inbesteding Maastricht Mergelland / Annex BV					
Soort	Vennootschappen en stichtingen.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.				

Openbaar belang	Uitvoering van praktijk- en aanvullende diagnostiek in het kader van re-integratie voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Dit middels een quasi in house constructie. Het betreft in hoofdzaak het Transferium Werk en Bijstand (TWB), daarnaast andere diagnostische activiteiten en aanvullende testen alsmede de werkleiding van het Buurtteam Eijsden-Margraten.				
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van BV Annex alsook het bestuur van SRIMM. De portefeuillehouder vertegenwoordigt daarbij (vooralsnog) ook de (voormalige Pentasz) gemeenten Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals. Dit bestuur ziet toe op de beheersstichting alsook de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.				
Financieel belang	De bijdrage, in de uitvoering van de praktijkdiagnostiek in het kader van re-integratie (TWB, diagnostiek en Buurtteam), is voor 2027 begroot op € 111.000, -.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 440	€ 955	€ 1.002	€ 452	€ 511
Ontwikkelingen	Bij het regionaal collegebesluit tot omvorming van MTB en een andere organisatie van de re-integratieactiviteiten in juli 2015 is o.a. besloten om SRIMM en Annex BV op te heffen. Tevens is besloten om de diagnostische functionaliteiten over te brengen van Annex BV naar MTB. In 2022 is opdracht gegeven om de MTB, Podium24 en Annex juridisch samen te voegen. De businesscase is momenteel uitgewerkt; overgang naar het nieuwe SOB zal, naar verwachting, starten per 1-1-2027.				
Risico's	De ontwikkelingen ten aanzien van de positionering van Annex BV hebben mogelijk gevolgen voor het takenpakket en daarmee het exploitatieresultaat van MTB. Daar waar Annex een organisatie van de zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland is, is MTB de financiële verantwoordelijkheid van slechts drie van die gemeenten. Het risico bestaat dan ook dat een herpositionering van Annex die door allen gewenst is vanuit regionale samenwerkingsoptiek, mogelijk financiële gevolgen (nadelig dan wel voordelig) met zich meebrengt voor de helft van				

	die gemeenten. Dit wordt uiteraard in beeld gebracht bij de definitieve besluitvorming.
Taakveld	6 - Sociaal domein

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.				
Openbaar belang	Zorgdragen voor publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit Wmo, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen, sociaal medische advisering.				
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur wordt de gemeente vertegenwoordigd door wethouder Quellhorst.				
Financieel belang	Bijdrage gemeente Eijsden-Margraten in 2027:				
(bedragen x € 1.000, -)	Programma				
	GGD Basisgezondheidszorg	€ 977			
	Jeugdgezondheid	€ 1.286			
	Totaal	€ 2.264			
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 2.165	€ 2.586	€ 4.265	€ 26.259	€ 23.737
Ontwikkelingen	De GGD heeft zowel te maken met een bezuinigingstaakstelling als met veranderingen in het sociaal domein. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn nieuwe landelijke ontwikkelingen die een veranderende rol vragen van de GGD. Ook de doorontwikkeling van Trendbreuk en de trendbreukopgave zelf, de versterking van infectieziektebestrijding pandemische paraatheid (VIPP), de inrichting van een gezonde leefomgeving en de versterking van de kennis- en				

	adviesfunctie zijn opgaven die in de toekomst veel van de GGD zullen vragen. Dat brengt een nieuwe rol en positie van de GGD. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken, krijgt de GGD de rol van procesregisseur, die namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten het voortouw neemt in deze ontwikkelingen. Daarvoor is een eigentijdse en solide GGD nodig.
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie. Verliesbijdrage naar rato inwonertal. Zie risicoparagraaf jaarrekening. Belangrijk: Door de deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato inwoneraantal door de gemeenten gedragen.
Taakveld	7 - Volksgezondheid en milieu

Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten RD4

Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.				
Openbaar belang	Het verzorgen van de inzameling en verwerking van afvalstromen voor diverse gemeenten. Het beheren van milieuparken in deelnemende gemeenten, het verzorgen van straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Daarnaast het adviseren van gemeenten bij hun afvalbeleid.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het (dagelijks en) algemeen bestuur.				
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de exploitatie bedraagt € 2.900.900				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 333	€ 3.719	€ 4.359	€ 31.930	€ 30.680
Ontwikkelingen	<u>Duurzaamheid (B)</u> Rd4 ziet zich geconfronteerd met scherpere eisen op het gebied van mobiliteit (richting emissievrij rijden). Ook liggen er nog kansen om de bedrijfsvoering verder te verduurzamen. Om tijdig met deze transitie te				

	kunnen starten is er in het plan gerekend met een extra bijdrage van één euro per inwoner extra (per jaar). Met deze verduurzamingsbijdrage wil Rd4 haar investeringsplanning aanpassen en gefaseerd de organisatie, waaronder een gedeelte van het wagenpark, verduurzamen. <u>Operational excellence</u> Door de hele organisatie heen wil Rd4 de dienstverlening verbeteren. Wij houden rekening met een efficiëntievoordeel op onze processen en een verbeterde dekking van algemene kosten door beperkte schaalgroei (op plustaken en circulaire diensten). Daartegenover staat dat Rd4 moet investeren in digitalisering (o.a. prestatie-indicatoren), HRM en cultuur en de aanpak van ons ziekteverzuim.
Risico's	Het financiële risico is beperkt aangezien er weerstandsvermogen is opgebouwd om risico's te dekken.
Taakveld	7 - Volksgezondheid en milieu
Bodemzorg Limburg BV	
Soort	Vennootschappen en coöperaties.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.
Openbaar belang	Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het duurzaamheidsbeleid van de overheid ondersteunen.
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Gerritsen.

Financieel belang	50% van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50% is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 663	€ 11.038	€ 11.701	€ 2.794	€ 2.516
Ontwikkelingen	De kerntaken van Nazorg Limburg B.V., hierna te noemen Bodemzorg Limburg, zijn enerzijds het beheren van grotere complexe voormalige stortplaatsen in Limburg, welke voor 1 september 1996 zijn gesloten, en anderzijds het renderend maken van het vermogen dat daarvoor beschikbaar is gesteld. Met betrekking tot het beheer zijn voorzieningen op de locaties aangebracht die ervoor zorgen dat mogelijk aanwezige verontreinigingen zich niet verspreiden naar de omgeving en het eventueel vrijkomende stortgas wordt afgevoerd. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor het in stand houden van deze voorzieningen en het eventueel saneren van verontreinigingen. De afgelopen jaren zijn door externe milieu adviesbureaus regelmatig onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van het grondwater en zettingen op en rondom onze locaties. Hieruit blijkt dat tot nu toe in het kader van de nazorg geen specifieke maatregelen nodig zijn.				
Risico's	Beperkt tot eigen inbreng.				
Taakveld	7 - Volksgezondheid en milieu				

Lichte Gemeenschappelijke regeling inzake de samenwerking afvalwater in zuidelijk Zuid-Limburg: de regio Maas en Mergelland	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, regeling zonder meer.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Betrokken partijen	Waterschapsbedrijf Limburg en Limburgse gemeenten.
Openbaar belang	Doelmatige en duurzame sanering van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied. Gemeenten hebben zorgplicht voor bewoners in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ze dienen deze een IBA (individuele behandeling afvalwater)

	aan te bieden. WBL heeft als zuiveraar taak om beheer en onderhoud van IBA's te verrichten.				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	n.v.t.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.b	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Ontwikkelingen	In de regio worden momenteel plannen uitgewerkt met als doel samenwerking in de (afval)waterketen. Deze samenwerking wordt van overheidswege gestimuleerd. Samenwerking in de afvalwaterketen is een noodzaak om de drie doelstellingen (3 K's) kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering kwetsbaarheid te realiseren.				
Risico's	De gemeente is eigenaar van de aangelegde IBA's en een eventuele vervanging is voor rekening van de gemeente. De kosten worden dan gedekt uit het GRP. Het onderhoud wordt uitgevoerd door WBL.				
Taakveld	7 - Volksgezondheid en milieu				

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg					
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Betrokken partijen	De provincie Limburg en 16 gemeenten in de regio Zuid-Limburg.				
Openbaar belang	Uitvoering van de gemeentelijke milieutaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving conform het Besluit Omgevingsrecht (BOR).				
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de exploitatie bedraagt € 519.023				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	€ 1.259	€ 789	€ 949	€ 1.569	€ 1.628
Ontwikkelingen	ROBUUSTHEID				

	In 2025 zijn belangrijke stappen gezet naar een robuuste organisatie. Een bijzondere mijlpaal is de oprichting van de afdeling Bedrijfsvoering, die een solide fundament biedt voor de ondersteuning van de primaire processen. Deze afdeling draagt bij aan een efficiëntere en effectievere werkwijze. Alle functies binnen deze afdeling zijn inmiddels zorgvuldig gedefinieerd en succesvol ingevuld. We hebben net als het ministerie de overtuiging dat we met alle inspanningen op 1 april 2026 robuust zullen zijn. Naast organisatorische en personele versterking zijn er diverse verbeteringen doorgevoerd die bijdragen aan het versterken van de robuustheid van de organisatie. De volgende studies richten zich op uiteenlopende strategische en operationele onderwerpen: Financieringssystematiek Het onderzoek is afgerond en de resultaten zijn verwerkt in de begroting 2027, welke op korte termijn ter zienswijze zal worden voorgelegd aan gemeenteraden en Provinciale Staten
Risico's	Reguliere risico’s doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het adequaat inrichten van de administratieve organisatie en de interne controle. Strategische risico’s zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De kans dat het risico zich voordoet is vaak klein maar de financiële gevolgen kunnen groot zijn. Dergelijke risico’s kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.
Taakveld	8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving
Grensoverschrijdende Gemeenschappelijke regeling Euregio Maas-Rijn	
Soort	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam.
Vestigingsplaats	Eupen (België).
Betrokken partijen	Duitstalige Gemeenschap, Beek, Beekdaelen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Roerdalen, Roermond, Simpelveld

	Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal, Provincie Limburg (BE), Provincie Luik, Region Aachen Zweckverband.				
Openbaar belang	De kerntaak van de EGTS bestaat erin de samenwerking tussen de partnerregio's te vereenvoudigen en te intensiveren ten behoeve van een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van het gebied zonder binnengrenzen en om het dagelijkse leven van de burgers in alle levensomstandigheden te vergemakkelijken. De EGTS ziet zich als platform ter bundeling van taken, als bemiddelaar om de economische, sociale en territoriale cohesie te bevorderen zonder echter de plaats te willen innemen van de bestaande bevoegde autoriteiten.				
Bestuurlijk belang	n.v.t.				
Financieel belang	n.v.t.				
Financiële informatie	Resultaat 2025	EV 31.12.2024	EV 31.12.2025	VV 31.12.2024	VV 31.12.2025
(bedragen x € 1.000, -)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Ontwikkelingen	De EGTS kan activiteiten ontplooien, programma’s en projecten uitwerken en implementeren, alsmede financiële middelen aanvragen.				
Risico's	n.v.t.				
Taakveld	8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving				

Risico's

Voor zover er, buiten de in deze paragraaf genoemde financiële consequenties, nog substantiële additionele risico’s verbonden zijn aan deelname in gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen dan zijn deze vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kaderstellende documenten

Gemeentewet
Wet gemeenschappelijke regelingen
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV artikel 15)
Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Gemeenschappelijke regeling "Het Gegevenshuis"
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.
Enexis Holding NV

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Gemeenschappelijke Regeling subsidiëring ADV-Limburg
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Verordening leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland 2025, gemeente Maastricht
Regionale samenwerking Leerplicht en RMC, Maastricht en Mergelland
Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)
Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019
Centrumregeling Verwerving Wmo ondersteuning Maastricht-Heuvelland 2019
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg
Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
MTB Regio Maastricht N.V.
Stichting Podium24
Stichting Re-integratie inbesteding Maastricht Mergelland / Annex BV
Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten Rd4
Bodemzorg Limburg BV
Lichte Gemeenschappelijke regeling inzake de samenwerking afvalwater in zuidelijk Zuid-Limburg: de regio Maas en Mergelland
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Grensoverschrijdende Gemeenschappelijke regeling Euregio Maas-Rijn

Paragraaf 7: Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf Grondbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Grondbeleid conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
2. Woningbouwopgave 2022-2030 Eijsden-Margraten.

1. Grondbeleid exploitaties

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste bevat:

a. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.

b. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.

c. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
d. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
e. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

1.a. Visie grondbeleid

Eind 2012 stelde de raad de Nota grondbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2012 vast. Daarbij werd gekozen voor een vorm van situatief grondbeleid: per situatie beoordelen we of we een actieve grondexploitatie voeren, een faciliterende rol vervullen, dan wel een vorm van publiek-private samenwerking aangaan. Daarbij hanteren we het uitgangspunt van faciliterend grondbeleid, tenzij zich bijzondere omstandigheden (verwachte winst en/of maatschappelijk nut) voordoen waardoor actief grondbeleid meer voor de hand ligt.

Momenteel is de actualisatie van de Nota Grondbeleid in voorbereiding. Gestreefd wordt naar vaststelling in het eerste kwartaal van 2027.

Een andere in dit kader relevante ontwikkeling doet zich voor ten aanzien van het gemeentelijk (vastgoed)eigendom. Soms verliezen gemeentelijke gebouwen hun (veelal maatschappelijke) functie en komen dientengevolge leeg te staan. Als dergelijke gebouwen geen strategisch nut meer hebben, komen zij voor verkoop in aanmerking. Als een pand te lang leeg staat, al dan niet in leegstandsbeheer, dan is dat nadelig voor de staat van het gebouw en voor de vitaliteit van de leefomgeving (vaak een dorpskern). Aandachtspunt is dan ook om leegstandssituaties te voorkomen, en tijdig over alternatieve bestemmingen na te denken.

Volledigheidshalve wordt in dit kader op deze plaats tevens verwezen naar de paragrafen “Weerstandsvermogen” en “Onderhoud kapitaalgoederen”.

1.b. Wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert

In het kader van het dualisme is het college van burgemeester en wethouders bevoegd tot het doen van grondaankopen. Grondtransacties kunnen plaatsvinden op basis van door de raad beschikbaar gestelde middelen. Dit kan via een afzonderlijk werkkrediet bestemd voor aankopen, of via een vastgestelde exploitatieopzet.

Van enkele lopende bestemmingsplannen zijn exploitatieopzetten vastgesteld, dan wel middels separate raadsbesluiten specifieke financiële randkaders vastgesteld. In deze exploitatieopzetten, respectievelijk randkaders, is voorzien in de eventueel noodzakelijke aankoop van gronden, alsook in aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek etc.) en eventuele advieskosten.

Bij aankopen c.q. bekostiging van haalbaarheidsonderzoeken inzake locaties waarvoor géén exploitatie- opzetten, dan wel specifieke financiële randkaders zijn vastgesteld, dient door de raad een apart krediet beschikbaar te worden gesteld.

Realisatiestimulans

De Realisatiestimulans is een rijksregeling waarmee gemeenten financieel worden ondersteund bij het realiseren van betaalbare woningen. Gemeenten ontvangen een bijdrage van € 7.000 per woning waarvan de bouw daadwerkelijk is gestart en die voldoet aan de voorwaarden van de regeling. Deze voorwaarden hebben o.a. betrekking op woningen in het betaalbare segment, zijnde sociale huur, middenhuur en betaalbare koop. De Realisatiestimulans heeft een looptijd van 2026 tot en met 2030 (bouw start tussen 1 januari 2025 en 1 januari 2030. Verantwoording geschiedt via de Sisa).

De middelen die gemeenten ontvangen uit de Realisatiestimulans zijn vrij besteedbaar. Voor de gemeente betreft dit naar verwachting een bedrag van € 140.000 voor het jaar 2025.

Toevoeging aan de reserve woningbouw

Hoewel de middelen vrij besteedbaar zijn, zijn deze door het Rijk beschikbaar gesteld met als doel de realisatie van betaalbare woningbouw te stimuleren en/of te versnellen. Om deze middelen duurzaam beschikbaar te houden voor de gemeentelijke woningbouwopgave wordt voorgesteld de ontvangen bijdragen toe te voegen aan de reserve woningbouw.

Met deze bestemmingsreserve wordt geborgd dat de middelen ook daadwerkelijk beschikbaar blijven voor (de stimulering van) woningbouw. Zonder een afzonderlijke bestemming vloeien de middelen via het rekeningresultaat in beginsel naar de algemene middelen van de gemeente. Door de toevoeging aan de reserve woningbouw maakt de gemeenteraad expliciet de keuze om de ontvangen middelen in te zetten voor de lokale woningbouwopgave.

Inzet van de middelen

De middelen uit de reserve woningbouw kunnen worden ingezet voor maatregelen die bijdragen aan het versnellen of mogelijk maken van woningbouwprojecten binnen de gemeente. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan:

- Het versterken van de gemeentelijke uitvoeringscapaciteit, bijvoorbeeld door de inzet van extra personeel, het uitvoeren van onderzoeken of het opstellen van plannen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen;
- Gemeentelijke woningbouwprojecten waarbij een financieel tekort ontstaat als gevolg van de realisatie van een substantieel aandeel woningen in het betaalbare segment, waaronder sociale huur en middenhuur;

- Woningbouwprojecten van derden, zoals woningcorporaties of andere ontwikkelende partijen, wanneer een financiële bijdrage noodzakelijk is voor de realisatie c.q. haalbaarheid van betaalbare woningen.

Het juridische en financieel technisch verantwoorden van financiële bijdragen aan projecten van derden dient op grond van de Algemene wet bestuursrecht te geschieden via een subsidieregeling. Hiervoor kan de huidige Algemene subsidieverordening van de gemeente en nader uitgewerkt worden Doordat deze uitwerking binnen de subsidiekaders van de raad vallen, is de vaststelling hiervan is een bevoegdheid van het college. Daarbij worden criteria opgenomen waarmee wordt geborgd dat bijdragen uitsluitend worden verstrekt wanneer deze noodzakelijk zijn voor de realisatie van betaalbare woningen als onderdeel van onze woningbouwopgave en er sprake is van een aantoonbaar financieel tekort.

Verantwoording aan de raad

De gemeenteraad wordt jaarlijks via de reguliere jaarrekening geïnformeerd over de omvang van de ontvangen middelen uit de Realisatiestimulans, de ontwikkeling van de reserve woningbouw en de wijze waarop deze middelen zijn ingezet. Hierbij wordt inzicht gegeven in de toegekende bijdragen, de ondersteunde projecten en de bijdrage die daarmee is geleverd aan de realisatie van de gemeentelijke woningbouwopgave. Op deze wijze kan de raad de werking en effectiviteit van de regeling volgen en waar nodig beleidsmatige kaders bijstellen.

1.c. Prognose resultaten

De opbouw van dit onderdeel is als volgt:
1 - Doorkijk van de gemeentelijke grondexploitaties;
2 - Doorkijk van de projecten;
3 - Financieel kader.

1.c.1. Doorkijk gemeentelijke grondexploitaties

Onderstaand eerst een verloopoverzicht van de geprognosticeerde boekwaarden van de bestemmingsplannen die ultimo 2026 / begin 2027 in exploitatie zijn. Tevens is voor de betreffende plannen het te verwachten saldo en het vermoedelijke jaar van realisatie aangegeven.

Prognose boekwaarden - verwachte saldi - jaar van realisatie

Bedragen * € 1.000					totaal te verwachten saldo:		
	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	nadelig	batig	realisatie in
Woningbouw							
Actief							

Oost-Maarland: Pastoor Rosierstraat / Parrestraat	0					0	2027
Totaal woningbouw	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Het meerjarig verloop in boekwaarden is gebaseerd op de feitelijk gerealiseerde boekwaarden per 31 december 2025 (onder aftrek van voorzieningen voor oninbare verliezen en tussentijdse winstnemingen), begrotingscijfers voor het boekjaar 2026, en aangevuld met de in de voorliggende meerjarenbegroting 2027-2030 geraamde gelden voor de aankoop van gronden, aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek, etc.) en eventuele advieskosten.

In zijn algemeenheid dient vermeld te worden dat:

- Indien de betreffende locaties (versneld) tussentijds in exploitatie worden genomen er significante wijzigingen in de boekwaarden op kunnen treden als gevolg van verkooptransacties, kosten verbonden aan uitvoering, en het rente-effect over de aanwezige boekwaarden.
- Indien de betreffende locaties vertraagd in exploitatie worden genomen – c.q. als “warme grond” worden aangehouden – dienen de kapitaallasten over de boekwaarden van betreffende gronden ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves gebracht te worden (in plaats van jaarlijkse bijschrijving op de aanwezige boekwaarden).
- Indien de betreffende locaties naar verwachting niet meer (of slechts gedeeltelijk) in exploitatie worden genomen, dient op het moment van constatering ter grootte van de op dat moment aanwezige boekwaarde (gedeeltelijk) een voorziening te worden gevormd ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves.

1.c.2. Doorkijk projecten

Lopende actieve grondexploitaties

Oost-Maarland - Pastoor Rosierstraat / Parrestraat

Het ontwerp-TAM-omgevingsplan inclusief de bijbehorende grondexploitatie is in april 2025 door de raad vastgesteld. De start bouw was gepland in Q1-2026. Er is echter beroep aangetekend tegen het plan bij de Raad van State. Start bouw is op dit moment van schrijven dus nog onbekend. Deze is afhankelijk van de doorlooptijd van de beroepsprocedure (meer dan 6 maanden) en ook van de uitspraak van de Raad van State. Bestek en aanbesteding worden in de tussentijd voorbereid zodat bij een positieve uitspraak van de Raad van State aansluitend de aanbesteding kan worden opgestart om zo min mogelijk tijd te verliezen. Met woningcorporatie Servatius vinden gesprekken plaats over de bouw van het geplande appartementencomplex binnen deze ontwikkeling.

Lopende faciliterende grondexploitaties

Margraten – Bloesemgaard (Heiligerweg) fase 2

De beroepsprocedure van Bloesemgaard II is afgewezen bij de Raad van State. Alle woningen worden in 2026 of begin 2027 opgeleverd. Het plan zal in het voorjaar van 2027 woonrijp afgerond worden waarbij alle woningen zijn verkocht.

Margraten - Bloesemgaard (Heiligerweg) fase 3

De verwachting is dat eind 2026 een anterieure overeenkomst gesloten wordt, waarmee financiële verplichtingen aan het project (o.a. randweg, WVG, proceskosten) worden afgedekt. Tevens worden hierin inhoudelijk afspraken vastgelegd over onder meer de aantallen en de typen woningen. Gemeente hoeft zoals het er nu uitziet geen bijdrage te doen aan een eventuele onrendabele top op de sociale woningen.

De verwachting is dat in 2027 of 2028 wordt gestart met bouwrijp maken, afhankelijk van eventuele beroep- en bezwaarprocedures. Vanuit het participatietraject is er maatschappelijk/politieke discussie ontstaan over de inrichting en financiering van de randweg, hierdoor is het stedenbouwkundige ontwerp meerdere malen aangepast. Gemeente houdt gronden voor randweg zelf in bezit. De doorlooptijd is vooralsnog 7 of 8 jaar.

Ursulinenklooster Eijsden

Medio 2025 is een anterieure overeenkomst gesloten met eigenaar. Nog in 2025 is de bestemming voor de toevoeging van in totaal 40 woningen waarschijnlijk onherroepelijk. Onder leiding van ontwikkelaar Arcus Zuid werd in 2026 de omgevingsvergunning aangevraagd en zal gedeeltelijke sloop plaatsvinden. In 2027 zal de bouw kunnen starten die naar verwachting anderhalf jaar zal duren. De oplevering wordt dan ook verwacht in 2028 of in de eerste helft van 2029.

Breusterstraat 20, Eijsden.

Medio 2025 is een anterieure overeenkomst gesloten met eigenaar. Inmiddels is het TAM-omgevingsplan onherroepelijk en is de omgevingsvergunning aangevraagd. Oplevering wordt verwacht in 2028.

Woningbouwontwikkeling Slakweg, Gronsveld.

Met de bouw van dit project is inmiddels gestart. Naar verwachting worden de woningen en het appartementencomplex opgeleverd in 2027 en zal het gehele plan eind 2027/begin 2028 afgerond zijn.

Nog in ontwikkeling te nemen grondexploitaties actief/faciliterend

Sint Geertruid – Woningbouw Schoolstraat, Tiendstraat, Buitenend

In 2024 is het gemeenschapshuis in Sint Geertruid aangekocht. Samen met de locatie naast de school is deze plek aangewezen als mogelijkheid voor een inbreidingsplan. Er zijn onderzoeken

gedaan naar de twee locaties met het oog op sloop en bouwrijp maken. Er zijn studies gedaan naar de haalbaarheid van verschillende woningbouwscenario's. Vervolgens is een participatietraject opgestart waarin deze zijn besproken. In 2025 heeft het nieuw bestemmingsplan (TAM IMRO) om de woningbouw mogelijk te maken ter inzage gelegen. Het TAM-IMRO plan wordt in december 2026 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Voorts is er enige vertraging opgetreden wegens noodzakelijke onderzoeken die uitgevoerd moeten worden. Naar verwachting wordt het plan begin 2027 onherroepelijk (mits geen beroep wordt ingesteld) en kan sloop plaatsvinden als de huidige bewoners van de voormalige peuterspeelzaal geherhuisvest zijn. Met de bouw van de woningen kan dan naar verwachting in 2027 gestart worden.

Mheer

In 2026 zijn de werkzaamheden om te komen tot woningbouw in Mheer voortgezet, mede op basis van de uitkomsten van 'tekenen en rekenen' waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 30 september 2025. Voor verplaatsing tennisbanen is uitbreiding van de capaciteit van voetbalvereniging BMR nodig. Onderdeel daarvan is de aanleg van een kunstgrasveld. Hierover zal de gemeenteraad eind 2026 of begin 2027 een besluit moeten nemen. Vervolgens kan gekeken worden naar de verplaatsing van de tennisbanen en het verdere proces. Wij zullen uw raad door middel van een RIB nog nader informeren hierover.

Noorbeek schoollocatie

In de school in Noorbeek zijn momenteel statushouders gehuisvest, dit kan op basis van de huidige vergunning nog tot maximaal begin 2027. We zoeken momenteel naar andere huisvesting. Op deze plek is eerder door Maasvallei studie gedaan naar de mogelijkheden voor sociale woningbouwontwikkeling. Helaas is dit afgeketst. Uit ons eigen onderzoek blijkt dat hier ook grondgebonden woningen kunnen komen tot NHG grens. De benodigde onderzoeken in het kader van flora en fauna lopen nog, de uitkomsten hiervan zijn pas in Q4 2026 bekend, daarna wordt het proces verder uitgewerkt. In 2027 passen we de bestemming aan middels een BOPA procedure of wijziging omgevingsplan zodat hier acht tweekappers kunnen verrijzen. De sloop zal starten zo snel als er alternatieve huisvesting voor de statushouders is. We verwachten dat de bouw eind 2027 of begin 2028 kan starten.

Voorkeurslocaties

Op 30 september 2025 heeft de gemeenteraad op basis van "tekenen en rekenen" besloten dat in een aantal kernen van Eijsden-Margraten diverse ontwikkellocaties onderzocht worden op haalbaarheid op basis van de bijbehorende concept-grondexploitatie en voorgestelde ontwikkelstrategie.

Het is de verwachting dat een deel van de ontwikkellocaties zal worden opgepakt door ontwikkelaars en een deel door de gemeente zelf. Dit zal leiden tot nieuwe grondexploitaties, welke te zijner tijd via de P&C-cyclus zullen worden verwerkt.

1.c.3. Financieel kader

Prijsbeleid, indexatie en inflatie

Voor de eigen gemeentelijke exploitaties wordt een uniform prijsbeleid voorgestaan. Eventuele tekorten binnen de exploitatie van een specifiek bestemmingsplan of uitbreidingslocatie worden in principe, middels de hiertoe gevormde reserves, gedekt uit exploitatie-overschotten binnen andere locaties.

Met ingang van 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet vervangt onder meer de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Grondexploitatiewet. De Omgevingswet biedt een nieuw, geïntegreerd kader voor het verhalen van kosten bij gebiedsontwikkeling. Omdat de Nota Grondbeleid 2012 (en de daarin opgenomen uniforme uitgifteprijsmethodiek) nog steeds van kracht is, wordt het beleid geacht te zijn vertaald naar de nieuwe wetgeving. Dit betekent dat voor de reeds in uitgifte zijnde gemeentelijke bouwkavels wordt vastgehouden aan de reeds geldende vaste (uniforme) grondprijs, waarbij jaarlijks wordt bezien in hoeverre tot indexering wordt overgegaan. Voor eventuele toekomstige exploitaties waarbij sprake is van een actief grondbeleid biedt de Nota de mogelijkheid om te differentiëren binnen bandbreedtes.

Gezien stijgende kosten (bouw, inflatie etc.) enerzijds en het toch mogelijk maken van bouwontwikkelingen voor starters en huurwoningen anderzijds stellen we voor rondom het grondbeleid uit te gaan van kostendekkende grondprijzen met een differentiatie naar te realiseren woningbouwsegmenten, meer specifiek voor starters en het huursegment. Bij nieuwe nog vast te stellen grondexploitaties zal dit als uitgangspunt gehanteerd worden.

In zijn algemeenheid dient daarnaast vermeld te worden dat vooralsnog ervan wordt uitgegaan dat alle op dit moment lopende en voorgenomen gemeentelijke exploitaties gecontinueerd worden binnen de door de raad vastgestelde maximale bandbreedtes en hieruit voortvloeiende financiële en planologische randkaders.

Conclusie bouwgrondexploitatie

Uit bovenstaand verslag blijkt dat de bouwgrondexploitatie op een financieel verantwoorde, in het licht van de huidige economische situatie, realistische en gedegen wijze wordt uitgevoerd.

1.d. Methodiek winstneming

Methodiek winst- en verliesneming

Conform hiertoe geldende aanbevelingen en richtlijnen (Commissie BBV) wordt ten aanzien van winstneming de zogenaamde “POC”-methode gevolgd, wat inhoudt dat winstneming jaarlijks tussentijds genomen wordt. Tussentijdse (en finale) winstnemingen worden gestort in de reserve Gebiedsontwikkelingen. Deze reserve wordt gebruikt als egalisatiereserve voor positieve en negatieve exploitatiesaldi van grondexploitaties.

1.e. Beleid omtrent reserves grondzaken in relatie tot risico's grondzaken

Op het moment dat een exploitatietekort wordt verwacht, wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe, het vermoedelijke tekort ten laste van de reserve Gebiedsontwikkelingen dan wel de Algemene reserve in een voorziening gestort. Hierna vindt afwaardering van de boekwaarde van individuele exploitaties plaats ten laste van genoemde voorziening. De reserve Gebiedsontwikkelingen wordt gebruikt als egalisatiereserve voor de positieve en negatieve exploitatie saldi van grondexploitaties (die dus voortaan niet meer worden afgestort in de algemene reserve) zoals door de raad besloten d.d. 1-7-2025 bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 (beslispunt 4).

2. Woningbouwopgave 2022-2030 Eijsden-Margraten

Conform afspraak wordt de raad via een raadsinformatiebrief periodiek geïnformeerd over de voortgang en realisatie van de woningbouwplannen binnen Eijsden-Margraten. In het eerste kwartaal van het jaar wordt de gerealiseerde woningbouw versus opgave per kern inzichtelijk gemaakt.

Op 20 februari 2024 heeft de raad de navolgende 9 richtinggevende kaders voor onze woningbouwopgave t/m 2030 (geamendeerd) vastgesteld:

1. Blijkens het in 2022 afgeronde woonbehoefteonderzoek en de vastgestelde Woonzorgvisie Eijsden-Margraten 2024-2030 worden circa 1.000 woningen gerealiseerd om invulling te geven aan de woningbouwopgave Eijsden-Margraten t/m 2030.
2. Circa 326 van het onder beslispunt 1 genoemde aantal woningen worden gebouwd om invulling te geven aan de lokale woonbehoefte van alle kernen en deze opgave met name wordt ingevuld door marktpartijen en particulieren.
3. De resterende opgave van circa 675 woningen met name bestaat uit sociale en midden huur voor zorgvragers en bijzondere doelgroepen.
4. Met name gestuurd wordt op de realisatie van zorgwoningen in de kernen Eijsden, Margraten, Cadier en Keer en Gronsveld vanwege de aanwezigheid van noodzakelijke voorzieningen en als de marktpartijen dit oppakken, de realisatie van zorgwoningen in de overige kernen gefaciliteerd wordt.
5. Dat vanwege de financiële haalbaarheid en aanwezigheid van noodzakelijke voorzieningen, sociale woningbouw en betaalbare koop voor een belangrijk deel in de kernen Eijsden en Margraten worden gerealiseerd, maar ook alle mogelijkheden in de overige kernen onderzocht zullen worden om tegemoet te komen aan de vraag naar sociale en betaalbare woningen in met name de kleine kernen.
6. In Eijsden, voor de onder beslispunten 4 en 5 genoemde opgave, gestart wordt met de voorbereidingen van de planontwikkeling voor het gebied Rijksweg-Hutweg-Boomkensstraat. Daarnaast de haalbaarheid van de verplaatsing van de sportvelden en het zwembad naar de Groenstraat en de realisatie van woningbouw op de aldaar her te bestemmen sportaccommodaties, nader wordt onderzocht.

7. In Margraten, afhankelijk van de medewerking van derden grondeigenaren, gestart wordt met de voorbereidingen van de planontwikkeling voor de locatie Bloesemgaard Fase 3, om invulling te geven aan de opgave genoemd onder de beslispunten 4 en 5.
8. In de plangebieden zoals onder de beslispunten 6 en 7 bedoeld, zowel in Eijsden als in Margraten een locatie van maximaal vijf woonwagenstandplaatsen onderdeel uitmaakt van de planvorming.
9. Bij de woningrealisatie wordt aandacht geschonken aan fasering van woningrealisatie in het kader van het behoud van de groene ruimte bij veranderende behoeften (o.a. nultreden woningen). Bij voorkeur worden woningen gerealiseerd door gebruik van leegstaande (bedrijfs-)panden, woningsplitsing, inbreiding, kangoeroewoningen, tijdelijke woonvormen (tiny houses). De gemeente faciliteert dit maximaal en informeert de raad hoe zij dit doen.

Op basis van deze geamendeerde besluitvorming wordt ingezet op woningbouw in alle kernen, de ontwikkeling van grotere woningbouwlocaties in de kernen Eijsden en Margraten en waar mogelijk/haalbaar '*een straatje erbij*' in de kleinere kernen. Op basis van deze (geamendeerde) kaderstelling wordt de opgave opgepakt, wordt de raad in 2026 periodiek over de stand van zaken geïnformeerd en zullen voorstellen aan de raad worden voorgelegd als besluitvorming dat vereist. Hierbij moet hoofdzakelijk gedacht worden aan vaststelling van omgevingsplannen.

Op 14 november 2024 heeft de raad de Programmabegroting 2025-2028 vastgesteld, waarin budget is vrijgemaakt om uitvoering te geven aan de woningbouwopgave passend binnen de door de raad vastgestelde woningbouwkaders. Op basis van dit budget wordt t/m 2027 jaarlijks 2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de werving van gronden om uitvoering te kunnen geven aan de woningbouwopgave binnen de gestelde kaders.

Om hieraan uitvoering te kunnen geven, heeft de raad op 19 februari 2025 besloten om het voorkeursrecht toe te passen op bijna 200 percelen zodat invulling gegeven kan worden aan de binnen de door de raad vastgestelde woningbouwkaders passende woningbouwopgave. Het door het college op 18 maart 2025 vastgestelde uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie Eijsden-Margraten, maakt (integraal) onderdeel uit van deze woningbouwopgave.

Op basis van het op 30 september 2025 genomen raadsbesluit 'tekenen en rekenen' wordt in 2026 het procedureel mogelijk maken van de in het raadsbesluit opgenomen woningbouwontwikkelingen voorbereid dan wel opgestart.

Kaderstellende documenten

Nota grondbeleid 2012
Richtlijn Strategische grondaankopen Gemeente Eijsden-Margraten 2023
Richtlijn Strategische verwerving gronden en/of opstallen binnen Gebiedsontwikkelingen Gemeente Eijsden-Margraten 2024

Richtlijn Strategische grondaankopen Gemeente Eijsden-Margraten
Richtlijn Verwerving gronden voor woningbouw.

Paragraaf 8: Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Inleiding

In artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) staat dat bestuursorganen in hun jaarlijkse begroting aandacht moeten besteden aan hun plannen voor de uitvoering van deze wet. In de jaarlijkse verantwoording moeten zij vervolgens rapporteren over wat er van deze plannen is uitgevoerd. In deze paragraaf wordt uitgelegd hoe de gemeente Eijsden-Margraten hier invulling aan geeft.

De Woo heeft als doel het openbaar bestuur transparanter te maken. Overheidsinformatie is in principe openbaar, zodat inwoners, bedrijven en instellingen beter kunnen zien hoe de gemeente werkt en besluiten neemt. De gemeente Eijsden-Margraten maakt hierbij onderscheid tussen twee vormen van openbaarmaking: passieve openbaarmaking (informatie verstrekken op verzoek) en actieve openbaarmaking (informatie uit eigen beweging publiceren).

8.1 Actieve openbaarmaking

Wij werken verder aan de implementatie van de Wet open overheid (Woo) en volgen hierin de landelijke lijn en planning zoals vastgesteld en uitgeleverd via de VNG. We breiden de actieve openbaarmaking van bestuurlijke informatie uit. Voor 2027 betekent dit het integraal beschikbaar stellen van collegebesluiten en bijlagen. Tevens dragen we er zorg voor dat openbaarmaking een vast onderdeel wordt van onze reguliere werkprocessen. Hiermee vergroten we de transparantie en toegankelijkheid van informatie voor inwoners.

8.2 Passieve openbaarmaking (op verzoek)

Inwoners kunnen een Woo-verzoek aan onze gemeente per e-mail of brief indienen. Op verzoek openbaren wij de informatie via een Woo-besluit met inventarislijst. Hierbij volgen wij de landelijke termijnen.

8.3 Informatiehuishouding en digitale toegankelijkheid

We werken verder aan een toekomstbestendige informatiehuishouding, waarin informatie vindbaar, betrouwbaar, beheersbaar en duurzaam toegankelijk is. We versterken de kwaliteit van informatie en archieven door het uitvoeren van kwaliteitscontroles. Daarnaast zorgen we ervoor dat digitale informatie voor iedereen toegankelijk is, door te blijven voldoen aan de wettelijke eisen voor digitale

toegankelijkheid en medewerkers te ondersteunen bij het toegankelijk publiceren van documenten en digitale content.

8.4 Privacy, geheimhouding en uitzonderingen

Informatie wordt niet geopenbaard uitsluitend voor zover geldende wet- en regelgeving daartoe aanleiding geven.

8.5 Ambities, planning en monitoring

De komende jaren werken we stapsgewijs verder aan de implementatie van de Woo conform de wettelijke verplichtingen. We volgen daarbij de landelijke ontwikkelingen. Daarbij richten we ons op het versterken van actieve en passieve openbaarmaking, het verder verbeteren van de informatiehuishouding en het vergroten van kennis en bewustwording binnen de organisatie. Daarmee verbeteren we de toegankelijkheid van overheidsinformatie voor inwoners en borgen tegelijkertijd een duurzame en beheersbare uitvoering van de Woo.

Kaderstellende documenten

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Wet open overheid
Aanwijzingsbesluit contactpersonen Wet open overheid
Privacybeleid gemeente Eijsden-Margraten 2018

Financiële begroting

1 - Incidentele baten en lasten en structureel en reëel evenwicht

Inleiding

Conform het BBV dient een overzicht van 'incidentele baten en lasten' en 'incidentele reserve mutaties' in de programmabegroting te worden opgenomen. Door inzicht in de incidentele baten en lasten te geven wordt informatie gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente en de meerjarenraming.
Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd scherp te trekken. Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden, er is geen einddatum bekend.
Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden, er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten en baten 2027-2030.

Tabel incidentele baten en lasten

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Programma	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1.	Werkbudget Weerbaarheid.	1. Veiligheid	-€ 125			
2.	Glasvezelproject: coördinatie en toezicht.	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-€ 40			
3.	Calamiteiten veldwegen	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-€ 125	-€ 125	-€ 125	-€ 125
4.	Pilot economische agenda	3. Economie	-€ 672	-€ 210	-€ 210	-€ 210
5.	GOAB, Bijdrage door gemeente, Gemeentelijk OnderwijsAchterstanden Beleid	4. Onderwijs	-€ 64			
6.	Nieuwbouw kindcentrum Cadier en keer	4. Onderwijs	-€ 820	-€ 811	-€ 78	
7.	Actualisatie registers beschermde bomen en kleine landschapselementen.	5. Sport, cultuur en recreatie	-€ 60			
8.	Laatste jaar exploitatiebijdrage vuursteenmijn Rijckholt.	5. Sport, cultuur en recreatie	-€ 9			
9.	Tijdelijke huisvesting bibliotheek	5. Sport, cultuur en recreatie		-€ 19	-€ 7	
10.	Informatiepunt Digitale Overheid	6. Sociaal domein	-€ 25	-€ 25	-€ 25	
11.	M6 Doorstroomlocatie Vergunninghouders Groot-Welsden	6. Sociaal domein	-€ 131	-€ 66		
12.	Oekraïne	6. Sociaal domein	-€ 12.204	-€ 3.051		
13.	Domein Samenleving	6. Sociaal domein	-€ 50			
14.	SPUK AZWA	6. sociaal domein	-€ 297	-€ 357	-€ 413	
15.	SPUK Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen (Nationaal Isolatieprogramma).	7. Volksgezondheid en milieu	-€ 900	-€ 900	-€ 831	-€ 871

16.	Voorfinanciering woningbouw (uitgaven)	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-€ 887	-€ 591		
17.	Poort van het Heuvelland en GrexManager	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-€ 77	-€ 8		
	Subtotaal		*-€ 16.486*	*-€ 6.163*	*-€ 1.689*	*-€ 1.206*
	Incidentele storting Reserves					
18.	Storting in algemene reserve en reserve Personeel	0. Bestuur en ondersteuning	-€ 2.200			
19.	Storting in reserve calamiteiten	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-€ 125	-€ 125	-€ 125	-€ 125
20.	Storting in reserve Pilot economische agenda	3. Economie	-€ 672	-€ 210	-€ 210	-€ 210
21.	Storting in reserve Groen	5. Sport, cultuur en recreatie	-€ 650			
22.	Storting in reserve Landschap	5. Sport, cultuur en recreatie	-€ 184	-€ 178	-€ 178	-€ 178
23.	Storting in reserve impulsgelden voor SOB-MTB	6. Sociaal domein	-€ 21	-€ 22	-€ 24	-€ 24
Totaal incidentele lasten			**-€ 20.338**	**-€ 6.698**	**-€ 2.226**	**-€ 1.743**
1.	Glasvezelproject: legesopbrengsten	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 183			
2.	GOAB, SPUK uitkering	4. Onderwijs	€ 64			
3.	M6 Doorstroomlocatie Vergunninghouders Groot-Welsden	6. Sociaal domein	€ 131	€ 66		
4.	Oekraïne	6. Sociaal domein	€ 12.626	€ 3.248		
5.	Huuropbrengst grond huisvesting Oekraïners Cadier en keer tot 1-4-2028.	6. Sociaal domein	€ 325	€ 81		
6.	SPUK AZWA	6. Sociaal domein	€ 297	€ 357	€ 413	
7.	Onvoorzien Stelpost jeugdzorg	6. Sociaal domein		€ 340	€ 340	€ 340
8.	SPUK Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen (Nationaal Isolatieprogramma).	7. Volksgezondheid en milieu	€ 900	€ 900	€ 831	€ 871
9.	Voorfinanciering woningbouw (activeren lasten)	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 887	€ 591		
	Subtotaal		*€ 15.414*	*€ 5.584*	*€ 1.585*	*€ 1.212*
	Incidentele inzet Reserves					
10.	Inzet algemene reserve; aanvulling reserve Personeel	0. Bestuur en ondersteuning	€ 500			
11.	Inzet algemene reserve: vorming reserve calamiteiten	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 125	€ 125	€ 125	€ 125
12.	Inzet bestemmingsreserve: reserve calamiteiten	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 125	€ 125	€ 125	€ 125

13.	Inzet algemene reserve: vorming reserve Pilot economische agenda	3. Economie	€ 672	€ 210	€ 210	€ 210
14.	Inzet bestemmingsreserve: reserve Pilot economische agenda	3. Economie	€ 172	€ 210	€ 210	€ 210
15.	Inzet algemene reserve: dekking kosten tijdelijke huisvesting kindcentrum Cadier en keer	4. Onderwijs	€ 825	€ 578		
16.	Inzet algemene reserve: vorming reserve Groen	5. Sport, cultuur en recreatie	€ 650			
17.	Inzet reserve Landschap	5. Sport, cultuur en recreatie	€ 184	€ 184	€ 184	€ 184
18.	Inzet algemene reserve: t.b.v. tijdelijke huisvesting bibliotheek	5. Sport, cultuur en recreatie	€ 19	€ 19	€ 7	
19.	Inzet reserve: woningbouw	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	€ 77	€ 8		
Totaal incidentele baten			**€ 18.762**	**€ 7.043**	**€ 2.446**	**€ 2.066**
Saldo incidentele lasten minus baten			**-€ 1.576**	**€ 345**	**€ 219**	**€ 322**

Toelichting tabel incidentele baten en lasten

Lasten

1. Project weerbare samenleving: in 2027 is nog een werkbudget van € 125.000 opgenomen voor de acties / werkzaamheden in het kader van het project.
2. Glasvezelproject: de coördinatie en het toezicht namens de gemeente worden verzorgd door een externe partij.
3. De reserve is bedoeld voor maatregelen die noodzakelijk zijn om de directe gevolgen van klimaat gerelateerde calamiteiten in het buitengebied te beperken en de openbare ruimte en voorzieningen zo spoedig mogelijk te kunnen herstellen.
4. De gemeente Eijsden-Margraten staat voor de opgave om de economische ontwikkeling van de gemeente gericht en programmatisch vorm te geven. Om binnen deze pilot flexibel te kunnen inspelen op economische kansen, ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht wordt een reserve pilot economische agenda ingesteld.
5. SPUK* GOAB: de gelden worden ingezet voor het opsporen en verhelpen van onderwijsachterstanden op scholen (MIK & Spelenderwijs).
6. Kindcentrum Cadier en keer: dit betreft kosten voor de tijdelijke huisvesting gedurende de nieuwbouw, verhuiskosten (2x) en afboeken restant boekwaarden oude school.
7. Beschermde bomen en kleine landschapselementen
8. Vuursteenmijn Rijckholt: in 2027 loopt de bijdrage in de exploitatie van de vuursteenmijn af.
9. Tijdelijke huisvesting bibliotheek

10. Informatiepunt digitale overheid: subsidie voor de bekostiging van 2 infopunten binnen onze gemeente (bieb Eijsden en bieb Margraten) incl. cursussen aan inwoners.
11. SPUK* M6 Doorstroomlocatie Vergunninghouders Groot-Welsden*: bekostiging van de doorstroom locatie in Groot-Welsden.
12. SPUK* Oekraïne: bekostiging van de opvang van Oekraïners.
13. Domein Samenleving: in 2027 wordt cf. coalitieakkoord de visie sociaal domein opgesteld. Hiervoor is externe ondersteuning nodig.
14. SPUK* AZWA: betreft nieuwe SPUK behorende bij het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord.
15. SPUK* Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen (Nationaal Isolatieprogramma / NIP) *: kosten begeleiding en subsidies uitvoering lokale aanpak NIP.
16. Voorfinanciering woningbouw (uitgaven): dit zijn uitgaven voor de (plan)voorbereiding van de woningbouwopgave, totaal budget € 2.500.000, zie ook baten (dekking).
17. Poort van het Heuvelland en GrexManager
18. Storting in algemene reserve en in reserve Personeel: in 2027 wordt € 1.700.000 in de algemene reserve gestort en € 500.000 in de reserve Personeel.
19. Storting reserve calamiteiten e reserve is bedoeld voor maatregelen die noodzakelijk zijn om de directe gevolgen van klimaat gerelateerde calamiteiten in het buitengebied te beperken en de openbare ruimte en voorzieningen zo spoedig mogelijk te kunnen herstellen.
20. Storting in reserve Pilot economische agenda: in 2027 wordt de reserve Pilot economische agenda ingesteld en gevuld voor de uitvoering van de economische agenda.
21. Storting in reserve Groen: ingesteld in 2027 ter dekking van toekomstige uitgaven voor groenbeheer en vergroening van de openbare ruimte.
22. Storting in reserve Landschap vanuit de opbrengst toeristenbelasting.
23. Storting impulsgelden voor SOB-MTB

Baten

1. Glasvezelproject
2. SPUK* GOAB: de baten welke worden ingezet voor het onderwijsachterstandenbeleid.
3. SPUK* M6 Doorstroomlocatie Vergunninghouders Groot-Welsden*: baten voor de financiering van de doorstroom locatie in Groot-Welsden.
4. SPUK* Oekraïne: baten voor de financiering van de opvang aan Oekraïners.
5. Huuropbrengst grond huisvesting Oekraïners Cadier en keer tot 1-4-2028.
6. SPUK* AZWA: de baten voor de financiering van activiteiten behorende bij aanvullend zorg- en welzijnsakkoord.
7. Onvoorzien Stelpost jeugdzorg
8. SPUK* Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen (Nationaal Isolatieprogramma): dekking van de kosten begeleiding en subsidies uitvoering lokale aanpak NIP.
9. Voorfinanciering woningbouw (activeren lasten)
10. Inzet algemene reserve; aanvulling reserve Personeel
11. Inzet algemene reserve; vorming reserve calamiteiten

12. Inzet bestemmingsreserve calamiteiten; de reserve is bedoeld voor maatregelen die noodzakelijk zijn om de directe gevolgen van klimaat gerelateerde calamiteiten in het buitengebied te beperken en de openbare ruimte en voorzieningen zo spoedig mogelijk te kunnen herstellen.
13. Inzet algemene reserve; vorming reserve Pilot economische agenda
14. Inzet bestemmingsreserve calamiteiten; de gemeente Eijsden-Margraten staat voor de opgave om de economische ontwikkeling van de gemeente gericht en programmatisch vorm te geven. Om binnen deze pilot flexibel te kunnen inspelen op economische kansen, ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht wordt een reserve pilot economische agenda ingesteld.
15. Inzet algemene reserve: dekking kosten tijdelijke huisvesting kindcentrum Cadier en keer
16. Inzet algemene reserve: vorming reserve Groen
17. Inzet reserve Landschap
18. Inzet algemene reserve: t.b.v. tijdelijke huisvesting bibliotheek
19. Inzet reserve woningbouw

* SPUK = specifieke uitkering

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Met het opnemen van alleen een (verplicht) cijfermatig overzicht van incidentele baten en lasten ontstaat nog niet automatisch het inzicht of er sprake is van een structureel begrotingssaldo. Door het betrekken van de totalen uit het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de totale lasten en baten wordt inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo:

Tabel structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Lasten exclusief mutaties reserves	-97.171	-91.266	-87.885	-89.909
Baten exclusief mutaties reserves	97.496	89.412	87.114	90.172
Geraamd saldo van baten en lasten	**325**	**-1.854**	**-771**	**263**
Toevoegingen reserves	-3.851	-535	-536	-536
Onttrekkingen reserves	3.619	1.729	1.131	1.124
Geraamd resultaat	**92**	**-660**	**-176**	**850**
Incidentele lasten (exclusief reservestortingen)	16.486	6.163	1.689	1.206
Incidentele baten (exclusief reserveonttrekkingen)	-15.413	-5.583	-1.584	-1.211
Incidentele toevoegingen reserves	3.851	535	536	536
Incidentele onttrekkingen reserves	-3.349	-1.459	-861	-854
Saldo van incidentele baten en lasten	**1.575**	**-344**	**-220**	**-323**

Structureel begrotingssaldo	**1.667**	**-1.004**	**-396**	**527**

Conclusie

Conclusie: uit de regel structureel begrotingssaldo blijkt dat in 2027 en 2030 sprake is van een structureel evenwicht (de structurele lasten worden gedekt door structurele baten). Voor de jaren 2028 t/m 2029 is de begroting nog niet sluitend. Wij wachten de verdere uitkomsten af van het o

verleg tussen de VNG en het Rijk over een evenwichtige verdeling van taken en middelen, evenals de vervolgonderzoeken naar de bekostiging van de jeugdzorg.

Tabel recapitulatie structureel en reëel evenwicht

Recapitulatie begrotingsevenwicht	2027			2028			2029			2030		
(bedragen x € 1.000)	Totaal	Waarvan incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan incidenteel	Structureel	Totaal	Waarvan incidenteel	Structureel
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	-30.750		-30.750	-23.036		-23.036	-20.911	0	-20.911	-21.961		-21.961
Programma 1. Veiligheid	-3.801	-125	-3.676	-3.770		-3.770	-3.832	0	-3.832	-3.928		-3.928
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-5.447	-165	-5.282	-5.894	-145	-5.749	-6.166	-125	-6.041	-6.447	-125	-6.322
Programma 3. Economie	-1.374	-672	-702	-1.459	-210	-1.249	-1.471	-210	-1.261	-1.482	-210	-1.272
Programma 4. Onderwijs	-3.002	-884	-2.118	-3.332	-811	-2.521	-2.793	-78	-2.715	-2.703		-2.703
Programma 5. Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	-7.967	-69	-7.898	-7.963		-7.963	-8.105	-7	-8.098	-8.136		-8.136
Programma 6. Sociaal domein	-26.512	-12.707	-13.805	-26.821	-3.499	-23.322	-25.829	-438	-25.391	-26.394		-26.394
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	-13.287	-900	-12.387	-13.333	-900	-12.433	-13.612	-831	-12.781	-13.628	-871	-12.757

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	-5.030	-964	-4.066	-5.658	-599	-5.059	-5.167		-5.167	-5.230		-5.230
A Totaal lasten programma's	**-97.171**	**-16.486**	**-80.685**	**-91.266**	**-6.164**	**-85.102**	**-87.885**	**-1.689**	**-86.196**	**-89.909**	**-1.206**	**-88.703**
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	77.072		77.072	67.893		67.893	65.916		65.916	68.772		68.772
Programma 1. Veiligheid	289		289	289		289	289		289	289		289
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	206	183	23	34		34	23		23	34		34
Programma 3. Economie	1.435		1.435	1.526		1.526	1.570		1.570	1.614		1.614
Programma 4. Onderwijs	332	64	268	268		268	316		316	320		320
Programma 5. Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	534		534	534		534	534		534	534		534
Programma 6. Sociaal domein	5.970	13.379	-7.409	5.765	4.092	1.673	5.747	753	4.994	5.871	340	5.531
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	10.460	900	9.560	10.533	900	9.633	10.740	831	9.909	10.759	871	9.888
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	1.198	887	311	2.571	591	1.980	1.979		1.979	1.979		1.979
B Totaal baten programma's	**97.496**	**15.413**	**82.083**	**89.412**	**5.583**	**83.829**	**87.114**	**1.584**	**85.530**	**90.172**	**1.211**	**88.961**
A-B Saldo van lasten en baten programma's	**325**	**-1.073**	**1.398**	**-1.854**	**-581**	**-1.273**	**-771**	**-105**	**-666**	**263**	**5**	**258**

Stortingen in reserves	-3.851	-3.851	0	-535	-535	0	-536	-536	0	-536	-536	0
Onttrekkingen aan reserves	3.619	3.349	270	1.729	1.459	270	1.131	861	270	1.124	854	270
C Mutatie reserves	**-233**	**-502**	**269**	**1.194**	**924**	**270**	**595**	**325**	**270**	**588**	**318**	**270**
Totale lasten	-101.022	-20.337	-80.685	-91.801	-6.699	-85.102	-88.421	-2.225	-86.196	-90.445	-1.742	-88.703
Totale baten	101.114	18.762	82.352	91.141	7.042	84.099	88.245	2.445	85.800	91.296	2.065	89.231
A-B-C Saldo lasten en baten	**92**	**-1.575**	**1.666**	**-660**	**343**	**-1.003**	**-175**	**220**	**-396**	**851**	**323**	**527**

Toelichting

Op basis van het overzicht structureel en reëel evenwicht wordt aangetoond of de meerjarenraming 2027-2030, conform de uitgangspunten in het BBV, structureel in evenwicht is. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Indien dit niet het geval is, is de kans groot dat er op termijn een begrotingstekort ontstaat.

Structureel evenwicht
Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten.

Reëel evenwicht
Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

2 - Investeringsstaat

Investeringsstaat 2027 - 2030

De raad stelt investeringsbudgetten vast voor meerdere jaren op programmaniveau. Verantwoording over de gevoteerde budgetten vindt plaats bij de bestuursrapportages en jaarrekening.

De gemeente investeert onder andere in fysieke infrastructuur (wegen en riool), (onderwijs)huisvesting, bedrijfsmiddelen en tractiemiddelen. Het kenmerk van deze investeringen is dat zij hun nut over meerdere jaren bewijzen. Daarom mogen de (kapitaal)lasten van een investering (rente en afschrijving) over meerdere jaren verdeeld worden. Een investeringsbudget wijkt daardoor af van een regulier budget in de begroting. Een regulier budget beperkt zich tot één jaar en wordt aan het einde van het jaar via de jaarrekening afgerekend. Een investeringsbudget wordt veelal pas na meerdere jaren afgerekend en afgesloten.

De gevraagde investeringsbudgetten zijn gebaseerd op vastgestelde beleids- en onderhoudsplannen.

In de meerjareninvesteringsstaat 2027-2030 is een totaaloverzicht opgenomen van alle voorgenomen investeringen. Een investering kan geheel of gedeeltelijk worden gedekt uit inkomsten, zoals bijdragen uit reserves, tarieven en heffingen of bijdragen van rijk, provincie, of derden. Het overgrote deel van de investeringen wordt gedekt door de investering over meerdere jaren af te schrijven en de kapitaallasten van de investering in de exploitatiebegroting op te nemen.

Eén jaar na het gereedkomen van de investering komen de afschrijvings- en rentelasten (kapitaallasten) jaarlijks ten laste van de begroting. Bij het opstellen van het investeringsprogramma en de begroting wordt er standaard van uitgegaan dat een geplande investering in bijvoorbeeld 2027 ook in dat jaar wordt afgerond. Verschillen kunnen ontstaan doordat er wel in 2027 met een investeringsproject wordt begonnen, maar dat dit pas in 2028 wordt afgerond. De kapitaallasten worden dan pas vanaf 2029 daadwerkelijk meegerekend. Hierdoor ontstaan er meerjarig (incidentele) voordelen op de kapitaallasten, waarover in de bestuursrapportages en in de jaarrekening wordt gerapporteerd.

Totaal

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Programma 0 - Bestuur en ondersteuning	348	485	145	45
Programma 1 - Veiligheid	110			
Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	7.889	8.119	7.889	7.889
Programma 3 - Economie	1.142	1.142	1.142	1.142
Programma 4 - Onderwijs	2.060	4.940		
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur	1.103	1.093	1.037	509
Programma 6 - Sociaal domein				
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	1.524	1.754	1.524	1.524
Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving	4.250	750		
Totaal	**18.426**	**18.283**	**11.737**	**11.109**

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Gemeentehuis uitbreiding luchtbehandelingsinstallatie kantoorvleugel icm vervanging meet- en regeltechniek / gebouwautomatiserings- en controlesysteem (GACS).	PM	PM	PM	PM	
Verbouwing gemeentehuis-raadzaal-Amerikaplein	125.000				15 jaar
Aankoop auto's (vervanging lease)	55.000	120.000			8 jaar
Kleine tractiemiddelen	10.000		10.000		10 jaar
Klepelmaaier		10.000			8 jaar
Kiepkar		22.500			10 jaar
Wiellader		52.300			10 jaar
Bladzuigwagen			40.000		7 jaar
Houtversnipperaar			30.000		10 jaar
Watervat				24.500	10 jaar
Kiepkar				20.000	10 jaar
Vervanging/onderhoud digitale middelen raadszaal en vergaderruimtes	30.000	5.000	65.000		7 jaar
WOO actieve openbaarmaking	20.000				7 jaar
Informatiebeveiliging & Privacy	83.000				7 jaar
Vernieuwen digitale identiteit	25.000				7 jaar
Doorontwikkeling Civision Samenleving		25.000			7 jaar
Vervanging zaaksysteem naar dienstverleningsplatform		250.000			7 jaar
Totaal	**348.000**	**484.800**	**145.000**	**44.500**	

Programma 1 - Veiligheid

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Aankoop 2 auto's (vervanging lease)	110.000				8 jaar
Totaal	**110.000**				

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Openbare verlichting: vervangingen lichtmasten & armaturen	65.000	65.000	65.000	65.000	20 jaar
Wegen - reconstructies	4.490.237	4.490.237	4.490.237	4.490.237	50 jaar
Wegen - reconstructies - voorbereiding jaar x+1	612.305	612.305	612.305	612.305	50 jaar

Wegen - levensduur verlengend onderhoud	2.284.672	2.284.672	2.284.672	2.284.672	25 jaar
Wegen - levensduur verlengend onderhoud - voorbereiding jaar x+1	311.546	311.546	311.546	311.546	25 jaar
Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan	125.000	125.000	125.000	125.000	15 jaar
Eijsden verkeersmaatregel Groenstraat / Spoorstraat		230.000			50 jaar
Margraten opgave verkeerscirculatie / extra ontsluiting kern op N278	PM	PM	PM	PM	50 jaar
Eijsden parkeerplaats Graaf de Geloeslaan	PM	PM	PM	PM	25 jaar
Eijsden herinrichting Stationsplein			PM		50 jaar
Eijsden luifel Stationsplein				PM	50 jaar
Totaal	**7.888.760**	**8.118.760**	**7.888.760**	**7.888.760**	

Programma 3 - Economie

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Richtlijn Strategische aankopen Eijsden-Margraten (2024)	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	-
Verduurzaming gemeentegebouwen (in eigendom)	142.000	142.000	142.000	142.000	15 jaar
Totaal	**1.142.000**	**1.142.000**	**1.142.000**	**1.142.000**	

Programma 4 - Onderwijs

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Kindcentrum Cadier en Keer	1.309.984	4.939.936			40 jaar
Onderwijs klimaatregeling / airco scholen	750.000				15 jaar
Totaal	**2.059.984**	**4.939.936**			

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie, landschap en natuur

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Speelveldjes (toestellen en ondergrond)	173.156	342.885	106.967	178.849	15 jaar
BMR aanleg kunstgrasveld toplaag	100.000				10 jaar
BMR aanleg kunstgrasveld constructie	500.000				30 jaar
Hockeer: toplaag waterveld 1+2		420.000			10 jaar
VV Keer: vervanging toplaag kunstgrasveld			600.000		10 jaar
Businesscases sport IHP sport					40 jaar
Vervanging bomen uit budget bomenplan	330.000	330.000	330.000	330.000	30 jaar

Totaal	**1.103.156**	**1.092.885**	**1.036.967**	**508.849**	

Programma 6 - Sociaal domein

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Geen					
Totaal					

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
GRP elektromechanisch	136.334	136.334	136.334	136.334	15 jaar
GRP bouwkundig	1.220.912	1.220.912	1.220.912	1.220.912	50 jaar
GRP - voorbereiding jaar x+1	166.488	166.488	166.488	166.488	50 jaar
Beezepool		200.000			50 jaar
Rioolspuitwagen		30.000			8 jaar
Totaal	**1.523.734**	**1.753.734**	**1.523.734**	**1.523.734**	

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en leefomgeving

Investeringen 2027-2030 (bedragen x € 1)	2027	2028	2029	2030	afschrijvings-termijn
Strategische aankopen gronden t.b.v. woningbouw	2.000.000				-
Strategische aankopen gronden t.b.v. gebiedsvisies	2.000.000				-
Herinrichting WWC Dobbelsteijnstraat	250.000	750.000			25 jaar
Totaal	**4250.000**	**750.000**			

3 - Stand en verloop van reserves en voorzieningen

Begrotingsjaar 2027

Naam van de reserve (bedrag x € 1.000)	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen zoals stortingen in de reserve	Verminderingen zoals beschikking	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Saldo aan het einde van het dienstjaar

			over en bedragen uit de reserve		
Algemene reserves					
Algemene reserve	14.803	1.700	2.791	-	13.712
Totaal algemene reserves	**14.803**	**1.700**	**2.791**	**-**	**13.712**
Bestemmingsreserves					
Reserve kapitaallasten zwembad	90	0	-	5	85
Reserve gemeenschapshuizen	255	0	0	-	255
Reserve kapitaallasten multifunctionele accommodatie	391	0	-	14	377
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	6.016	0	-	223	5.794
Reserve personeel	383	500	0	-	883
Overhevelingsreserve	0	0	0	-	0
Reserve gebiedsontwikkelingen	178	0	0	-	178
Reserve gladheidsbestrijding	0	0	0	-	0
Reserve kapitaallasten waterveld Hockeer	68	0	-	5	63
Reserve kapitaallasten tijdelijke woonsituatie statushouders	128	0	-	21	107
Reserve huisvestingskosten vluchtelingen	587	0	0	-	587
Reserve kapitaallasten sportcontrainer	15	0	-	3	12
Reserve Omgevingswet	476	0	0	-	476
Reserve Landschap	249	184	184	-	249
Reserve woningbouw	344	0	77	-	267
Reserve impulsgelden voor SOB-MTB	19	21	0	-	40
Reserve groen	0	650			650
Reserve pilot economische agenda	0	672	172		500
Reserve calamiteiten buitengebied	0	125	125		0
Totaal bestemmingsreserves	**9.199**	**2.151**	**558**	**271**	**10.523**
Voorzieningen					
Voorziening gemeentegebouwen	481	473	658	-	296
Voorziening Dubieuze debiteuren	104	0	0	-	104
Voorziening MTB	827	0	0	-	827
Voorziening parkeervoorzieningen	35	0	0	-	35
Voorziening afvalstoffenheffing	408	0	202	-	206
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.834	0	170	-	1.664
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	256	55	235	-	76
Voorziening GRP	373	0	301	-	72
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	573	0	0	-	573
Voorziening herstructurering MTB	34	0	0	-	34

Voorziening Escrow verkoop Attero	0	0	0	-	0
Voorziening inhouding ww-reparatie	43	0	0	-	43
Voorziening pensioenen huidige wethouders	1.315	0	0	-	1.315
Verlof sparen	55	0	0	-	55
Totaal voorzieningen	**6.338**	**528**	**1.566**	**-**	**5.299**
TOTAAL	**30.340**	**4.379**	**4.915**	**271**	**29.534**

Begrotingsjaar 2028

Naam van de reserve (bedrag x € 1.000)	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen zoals stortingen in de reserve	Verminderingen zoals beschikking over en bedragen uit de reserve	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserves					
Algemene reserve	13.712	0	932	-	12.780
Totaal algemene reserves	**13.712**	**0**	**932**	**-**	**12.780**
Bestemmingsreserves					
Reserve kapitaallasten zwembad	85	0	-	5	80
Reserve gemeenschapshuizen	255	0	0	-	255
Reserve kapitaallasten multifunctionele accommodatie	377	0	-	14	363
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	5.794	0	-	223	5.571
Reserve personeel	883	0	0	-	883
Overhevelingsreserve	0	0	0	-	0
Reserve gebiedsontwikkelingen	178	0	0	-	178
Reserve gladheidsbestrijding	0	0	0	-	0
Reserve kapitaallasten waterveld Hockeer	63	0	-	5	59
Reserve kapitaallasten tijdelijke woonsituatie statushouders	107	0	-	21	85
Reserve huisvestingskosten vluchtelingen	587	0	0	-	587
Reserve kapitaallasten sportcontrainer	12	0	-	3	9
Reserve Omgevingswet	476	0	0	-	476
Reserve Landschap	249	178	184	-	243
Reserve woningbouw	267	0	8	-	260
Reserve impulsgelden voor SOB-MTB	40	22	0	-	62
Reserve groen	650	0	0		650
Reserve pilot economische agenda	500	210	210		500

Reserve calamiteiten buitengebied	0	125	125		0
Totaal bestemmingsreserves	**10.523**	**535**	**527**	**271**	**10.260**
Voorzieningen					
Voorziening gemeentegebouwen	296	573	640	-	228
Voorziening Dubieuze debiteuren	104	0	0	-	104
Voorziening MTB	827	0	0	-	827
Voorziening parkeervoorzieningen	35	0	0	-	35
Voorziening afvalstoffenheffing	206	0	99	-	107
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.664	0	170	-	1.494
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	76	55	0	-	131
Voorziening GRP	72	0	56	-	16
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	573	0	0	-	573
Voorziening herstructurering MTB	34	0	0	-	34
Voorziening Escrow verkoop Attero	0	0	0	-	0
Voorziening inhouding ww-reparatie	43	0	0	-	43
Voorziening pensioenen huidige wethouders	1.315	0	0	-	1.315
Verlof sparen	55	0	0	-	55
Totaal voorzieningen	**5.299**	**628**	**966**	**-**	**4.961**
TOTAAL	**29.534**	**1.162**	**2.425**	**271**	**28.002**

Begrotingsjaar 2029

Naam van de reserve (bedrag x € 1.000)	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen zoals stortingen in de reserve	Verminderingen zoals beschikking over en bedragen uit de reserve	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserves					
Algemene reserve	12.780	0	342	-	12.439
Totaal algemene reserves	**12.780**	**0**	**342**	**-**	**12.439**
Bestemmingsreserves					
Reserve kapitaallasten zwembad	80	0	-	5	75
Reserve gemeenschapshuizen	255	0	0	-	255
Reserve kapitaallasten multifunctionele accommodatie	363	0	-	14	348
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	5.571	0	-	223	5.349

Reserve personeel	883	0	0	-	883
Overhevelingsreserve	0	0	0	-	0
Reserve gebiedsontwikkelingen	178	0	0	-	178
Reserve gladheidsbestrijding	0	0	0	-	0
Reserve kapitaallasten waterveld Hockeer	59	0	-	5	54
Reserve kapitaallasten tijdelijke woonsituatie statushouders	85	0	-	21	64
Reserve huisvestingskosten vluchtelingen	587	0	0	-	587
Reserve kapitaallasten sportcontrainer	9	0	-	3	6
Reserve Omgevingswet	476	0	0	-	476
Reserve Landschap	243	178	184	-	237
Reserve woningbouw	260	0	0	-	260
Reserve impulsgelden voor SOB-MTB	62	24	0	-	86
Reserve groen	650	0	0		650
Reserve pilot economische agenda	500	210	210		500
Reserve calamiteiten buitengebied	0	125	125		0
Totaal bestemmingsreserves	**10.260**	**536**	**519**	**271**	**10.007**
Voorzieningen					
Voorziening gemeentegebouwen	228	573	677	-	123
Voorziening Dubieuze debiteuren	104	0	0	-	104
Voorziening MTB	827	0	0	-	827
Voorziening parkeervoorzieningen	35	0	0	-	35
Voorziening afvalstoffenheffing	107	12	0	-	119
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.494	0	170	-	1.324
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	131	55	54	-	132
Voorziening GRP	16	87	0	-	103
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	573	0	0	-	573
Voorziening herstructurering MTB	34	0	0	-	34
Voorziening Escrow verkoop Attero	0	0	0	-	0
Voorziening inhouding ww-reparatie	43	0	0	-	43
Voorziening pensioenen huidige wethouders	1.315	0	0	-	1.315
Verlof sparen	55	0	0	-	55
Totaal voorzieningen	**4.961**	**726**	**901**	**-**	**4.786**
TOTAAL	**28.002**	**1.262**	**1.762**	**271**	**27.232**

Begrotingsjaar 2030

Naam van de reserve (bedrag x € 1.000)	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen zoals stortingen in de reserve	Verminderingen zoals beschikking over en bedragen uit de reserve	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserves					
Algemene reserve	12.439	0	335	-	12.104
Totaal algemene reserves	**12.439**	**0**	**335**	**-**	**12.104**
Bestemmingsreserves					
Reserve kapitaallasten zwembad	75	0	-	5	70
Reserve gemeenschapshuizen	255	0	0	-	255
Reserve kapitaallasten multifunctionele accommodatie	348	0	-	14	334
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	5.349	0	-	223	5.126
Reserve personeel	883	0	0	-	883
Overhevelingsreserve	0	0	0	-	0
Reserve gebiedsontwikkelingen	178	0	0	-	178
Reserve gladheidsbestrijding	0	0	0	-	0
Reserve kapitaallasten waterveld Hockeer	54	0	-	5	49
Reserve kapitaallasten tijdelijke woonsituatie statushouders	64	0	-	21	43
Reserve huisvestingskosten vluchtelingen	587	0	0	-	587
Reserve kapitaallasten sportcontrainer	6	0	-	3	3
Reserve Omgevingswet	476	0	0	-	476
Reserve Landschap	237	178	184	-	231
Reserve woningbouw	260	0	0	-	260
Reserve impulsgelden voor SOB-MTB	86	24	0	-	110
Reserve groen	650	0	0		650
Reserve pilot economische agenda	500	210	210		500
Reserve calamiteiten buitengebied	0	125	125		0
Totaal bestemmingsreserves	**10.007**	**536**	**519**	**271**	**9.754**
Voorzieningen					
Voorziening gemeentegebouwen	123	573	662	-	33
Voorziening Dubieuze debiteuren	104	0	0	-	104
Voorziening MTB	827	0	0	-	827
Voorziening parkeervoorzieningen	35	0	0	-	35
Voorziening afvalstoffenheffing	119	130	0	-	249
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.324	0	170	-	1.154

Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	132	55	66	-	121
Voorziening GRP	103	201	0	-	304
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	573	0	0	-	573
Voorziening herstructurering MTB	34	0	0	-	34
Voorziening Escrow verkoop Attero	0	0	0	-	0
Voorziening inhouding ww-reparatie	43	0	0	-	43
Voorziening pensioenen huidige wethouders	1.315	0	0	-	1.315
Verlof sparen	55	0	0	-	55
Totaal voorzieningen	**4.786**	**959**	**899**	**-**	**4.846**
TOTAAL	**27.232**	**1.495**	**1.753**	**271**	**26.704**

4 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In dit overzicht lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoerigere toelichting naar een ander onderdeel van deze begroting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	2027	2028	2029	2030
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	9.257.930	10.104.625	10.934.707	11.219.023
Algemene uitkering	52.647.624	51.976.369	52.589.939	55.187.975
Dividend	490.222	490.222	490.222	490.222
Saldo van de financieringsfunctie	-1.562.798	-1.721.605	-1.755.412	-1.726.519
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.317.921	1.182.685	1.151.344	1.168.813
Totaal	**62.150.899**	**62.032.296**	**63.410.800**	**66.339.514**

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Van de lokale heffingen maken de Ozb, hondenbelasting, (water)toeristenbelasting, en forensenbelasting deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben geen specifiek bestedingsdoel.

In de paragraaf Lokale Heffingen wordt uitgebreid ingegaan op alle lokale heffingen.

Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkeringen. In dit overzicht is de volledige uitkering vermeld.

In het overzicht opbouw algemene uitkering wordt gedetailleerd ingegaan hoe de gemeentefondsuitkering is berekend.

Dividenden

Dividend wordt ontvangen van Enexis en de BNG.

Financieringsfunctie

Met de financieringsfunctie wordt het resultaat bedoeld dat gehaald wordt op het financieren van onze activiteiten. Hierbij gaat het om het resultaat tussen de rentekosten (lang en kort) en opbrengsten van uitgezette gelden.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen is een opbrengst uit compensabele BTW meegenomen. Bij de tariefbepaling van de Afvalstoffenheffing en rioolheffing is – bij de invoering van het BTW-compensatiefonds – bepaald dat gemeenten hun tarieven inclusief BTW mogen bepalen. De feitelijke BTW druk op beide beleidsvelden mag echter via het BTW-compensatiefonds teruggevorderd worden. Het derhalve optredende verschil, zijnde de BTW, mag als “overig algemeen dekkingsmiddel” ingezet worden.

5 - Opbouw algemene uitkering

Opbouw algemene uitkering 2027-2030

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1g-2 OZB-waarde niet-woningen eigenaren	-1.103.663,75	-1.103.663,75	-1.103.663,75	-1.103.663,75
1h-2 OZB-waarde niet-woningen gebruikers	-645.376,80	-645.376,80	-645.376,80	-645.376,80
1a OZB-waarde woningen eigenaren	-3.817.004,92	-3.817.004,92	-3.817.004,92	-3.817.004,92
Subtotaal	**-5.566.045,47**	**-5.566.045,47**	**-5.566.045,47**	**-5.566.045,47**

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
8a-3 Bijstandsontvangers	1.224.074,01	1.238.553,38	1.258.472,14	1.286.742,14
2 Inwoners	10.055.066,00	10.069.296,00	10.144.980,00	10.220.400,00
7c-5 Huishoudens met een laag inkomen met drempel	6.366.629,31	5.770.746,65	5.715.410,87	5.785.717,14
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	396.730,10	395.312,84	431.405,09	440.432,33
3c Eenpersoonshuishoudens	617.969,99	610.836,82	527.809,28	540.589,24
8b Loonkostensubsidie	112.242,62	119.253,65	126.659,51	134.065,01
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar	2.687.984,59	2.468.259,33	2.473.171,70	2.474.457,18
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	156.991,90	170.898,83	187.150,22	204.771,07
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	2.703.713,96	2.713.147,42	2.378.462,98	2.471.524,48
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	536.491,96	513.386,96	429.726,36	427.539,10
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	215.463,82	216.375,97	217.215,80	218.097,67
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	618.234,65	588.482,26	562.718,23	567.509,59
14c-2 Landelijke centrumfunctie	140.115,85	140.709,02	141.255,16	141.828,64
15d Leerlingen (V)SO	105.052,86	105.776,34	106.337,80	106.984,84
15h-3 Onderwijsachterstand				
38 Bedrijven	473.534,02	485.566,10	499.191,85	513.891,57
36 Meerkernigheid	2.457.939,33	2.444.337,00	2.371.192,53	2.377.016,88
36a Kernen met 500 of meer adressen	375.833,30	375.833,30	375.833,30	375.833,30
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	9.482,80	9.482,80	9.482,80	9.482,80
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13.557,49	13.557,49	13.557,49	13.557,49
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (oad)	511.042,15	537.989,37	542.394,02	547.784,02
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	120.615,05	120.756,11	120.900,71	121.076,81
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	2.058.998,12	2.076.176,43	2.092.919,71	2.112.145,28
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	330.138,38	330.524,48	330.920,26	331.351,56
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	1.330.910,52	1.342.471,31	1.353.671,61	1.364.501,64
19 Oppervlakte binnenwater	15.384,20	15.384,20	15.384,20	15.384,20
16 Oppervlakte land	304.383,75	304.383,75	304.383,75	304.383,75
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	199.458,60	199.458,60	199.458,60	199.458,60
24b-2 Woonruimten	147.444,36	145.981,20	146.806,84	148.304,27
25b-2 Woonruimten * bodemfactor woonkernen	672.960,96	679.152,20	685.400,40	692.391,49
39 Vast bedrag	986.539,44	977.738,73	977.738,73	977.738,73
Subtotaal	**35.944.984,08**	**35.179.828,53**	**34.740.011,93**	**35.124.960,79**

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Jaren	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Uitkeringsfactor	1,554	1,602	1,646	1,704

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Subtotaal (B x C (=uf))	**55.858.505,26**	**56.358.085,31**	**57.182.059,64**	**59.852.933,18**

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	-452.595,00	-452.595,00	-452.595,00	-452.595,00
Subtotaal	**-452.595,00**	**-452.595,00**	**-452.595,00**	**-452.595,00**

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	50.368,00	50.368,00	50.368,00	50.368,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	60.336,00	60.336,00	60.336,00	60.336,00
260 Participatie (IU)	1.584.374,00	1.395.932,00	1.194.757,00	1.120.554,00
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	30.151,00	30.151,00	30.151,00	30.151,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
350 Bibliotheekmiddelen (DU)	105.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	8.878,00	7.000,00	n.v.t.	n.v.t.
421 Extra capaciteit BOA's (DU)	33.160,00	33.160,00	33.160,00	33.160,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	3.627,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
441 Wet betaalbare huur (DU)	16.604,00	13.551,00	11.322,00	10.781,00
459 Alleenverdienersproblematiek (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
477 Spreidingswet (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
482 Aanpak overlast asielzoekers (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
487 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (DU)	868.835,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
492 Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	24.891,00	24.891,00	24.891,00	24.891,00
500 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
525 IBO problematische schulden (DU)	13.911,00	13.911,00	13.911,00	13.911,00
526 Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren (DU)	7.624,00	7.624,00	7.624,00	9.530,00
528 Ondersteuning lokale politieke partijen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
544 Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	**2.807.759,00**	**1.636.924,00**	**1.426.520,00**	**1.353.682,00**

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Aanvullingen v/d gebruiker	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Subtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Totaal	**52.647.623,80**	**51.976.368,84**	**52.589.939,18**	**55.187.974,72**